

Есен 2025 г. // ЕБ 104.2

DG COMM // EUROBAROMETER AND SURVEYS UNIT

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

ЕВРОБАР

ОМЕТЪР

Есен 2025 г. НАБЛЮДЕНИЕ
ПАРЛЕМЕНЕТЪР

Европейски
парламент

ИМПРЕСУМ

Докладът е изготвен за Европейския парламент от Verian Belgium.

ОТГОВОРНОСТ

Nicolas LE POLAIN DE WAROUX, началник-отдел

РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ

Димитра ТСОУЛУ МАЛАКУДИ, ръководител на проекта

Моника АЛПОЕГЕР

Филип ТИЛЯК

Олаф ЗЮЛКЕ

ПРОИЗВОДСТВО

Катаржина ОНИШК

Графичен дизайн

Чезаре Пинзути

Езикова версия

Оригинал: BG BG BG BG BG BG

За редактора

Настоящият документ беше публикуван от отдел „Евробарометър и проучвания“ в рамките на Дирекцията за информационни дейности (ГД COMM) на Европейския парламент.

За да се свържете с отдела, моля, пишете на адрес: dgcomm-esbu@europarl.europa.eu

Ръкописът е завършен през януари 2026 г.

Брюксел, © Европейски съюз, 2026 г.

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Становищата, изразени в настоящия документ, са отговорност единствено на авторите и не представляват непременно официалната позиция на Европейския парламент.

Възпроизвеждането и преводът с нетърговска цел са разрешени, при условие че е посочен източникът и Европейският парламент е уведомен предварително и му е изпратено копие.

Съдържание

10 ключови неща за вкъщи.....	5
РЕЗЮМЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО.....	8
МЕТОДОЛОГИЯ.....	16
КОНТЕКСТ.....	19
1. ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА БЪДЕЩЕТО.....	25
Перспективи за бъдещето на света.....	27
Перспективи за бъдещето на Европейския съюз.....	31
Перспективи за бъдещето на страната.....	37
Перспективи за собственото и семейното бъдеще.....	41
2. ПУБЛИЧНИ КОНЦЕРТИ ЗА РИСКА НА СИГУРНОСТТА.....	46
Опасения, свързани със сигурността и безопасността.....	46
Комуникация и опасения, свързани с обществото.....	63
3. ГЛОБАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА.....	79
Ролята на ЕС за защита на гражданите на ЕС.....	79
Изправени пред глобални предизвикателства.....	84
Аспекти на акцента за укрепване на позицията на ЕС в света.....	91
Справяне с глобалните предизвикателства и членство в ЕС.....	98
4. ГРАЖДАНСКИ ПРИОРИТЕТИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	103
Приоритети на гражданите за Европейския парламент.....	103
Очаквани промени в стандарта на живот.....	112
Ценности, които Европейският парламент следва да защитава приоритетно.....	119
Удовлетвореност от демокрацията.....	125
5. ГРАЖДАНСКИ ВЪПРОСИ КЪМ ЕС И ЕП.....	133
Изображение на Европейския парламент.....	133
Роля на Европейския парламент.....	138
Изображение на Европейския съюз.....	142
Членството в Европейския съюз.....	147
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	152
Коментари.....	153
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ.....	155
Режим на интервюиране по държави.....	157
Маржове на грешката.....	158

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Eŭropo-Demokratio-Esperanto](#)

Целта на този „временен“ документ е да се даде възможност на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документите, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци).

Ако няма преводи, гражданите се изключват от дебата.

Този документ „Eurobaro meter“ [съществува само на английски език](#) в pdf-файл. От първоначалния файл създадохме odt-файл, подготвен от софтуера Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатите вече са [достъпни на всички официални езици](#).

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само законовите и подзаконовите актове, но и важната информация, необходима за съвместно вземане на информирани решения.

За да обсъдим нашето общо бъдеще заедно и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакто \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

10 ключови неща за вкъщи

Обединен ЕС, по-силно бъдеще

Гражданите искат Европейският съюз да действа с единство и амбиция. 89 % от респондентите заявяват, че държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-обединени, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства, а 86 % искат ЕС да има по-силен глас на международно равнище.

ЕС, който закриля

66 % от европейците биха искали ЕС да играе по-голяма роля в защитата им от глобални кризи и рискове за сигурността. Според тях отбраната и сигурността (40 %), конкурентоспособността, икономиката и промишлеността (32 %) и енергийната независимост, ресурсите и инфраструктурата (29 %) са ключови области за укрепване на позицията на ЕС в света.

Членство в ЕС: високо ценени

Силно и нарастващо мнозинство от гражданите смятат, че членството на тяхната страна в ЕС е нещо добро (62 %), което представлява увеличение с два пункта от последния въпрос, зададен през февруари/март 2024 г.

Притеснения за сигурността

Мнозинството от европейците заявяват, че са „силно обезпокоени“ от редица въпроси, като например активните конфликти и войните в близост до Европейския съюз (72 %), тероризма (67 %), природните бедствия, влошени от изменението на климата (66 %), и кибератаките от държави извън ЕС (66 %).

Притеснения за дигиталното пространство

Гражданите изразяват много силна загриженост по отношение на дезинформацията (69 %), словото на омразата (68 %), подвеждащото съдържание, създадено от ИИ (68 %), защитата на личните данни онлайн (68 %) и заплахите за свободата на словото (67 %), наред с другото.

Икономика и амперирание; сигурност: най-важните въпроси

Европейците искат Европейският парламент да даде приоритет на борбата с инфлацията, нарастващите цени и разходите за живот (41 %), следван от икономиката и създаването на работни места (35 %) и отбраната и сигурността на ЕС (34 %). Делът на респондентите, които призовават за съсредоточаване върху икономиката и създаването на работни места, се е увеличил с пет пункта от май 2025 г. насам.

Мир и мир; демокрация: най-високи стойности

Европейците смятат, че ЕП следва да даде приоритет на мира (52 %) и демокрацията (35 %), както и на свободата на словото и мисълта (23 %) и защитата на правата на човека в ЕС и по света (22 %).

Е U & имиджът на ЕП е повлиян от глобалния контекст

Възприятието на обществеността за ЕС и ЕП леко отслабна от май 2025 г. насам, но остава силно през последните две десетилетия. 49 % (-3 процентни пункта) от респондентите имат положителна представа за ЕС, а 38 % (-3 процентни пункта) имат положителна представа за ЕП.

Стъкло наполовина празно?

Мнозинството от анкетираните заявяват, че са песимисти за бъдещето на света (52%), докато 39% са песимисти за бъдещето на ЕС и 41% са песимисти за бъдещето на страната си. Въпреки това над три четвърти от европейците (76 %) са оптимисти за собственото си бъдеще и това на семейството си.

Чашата е наполовина пълна за младите

Оптимизмът за бъдещето преобладава на всички нива сред хората на възраст между 15 и 30 години. Всъщност мнозинството от младите европейци са оптимисти за бъдещето на света (50 %), ЕС (65 %), своята държава (60 %) и собственото си бъдеще и бъдещето на семействата си (80 %). Те също така изразяват силна подкрепа за единен и амбициозен Европейски съюз.

РЕЗЮМЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

РЕЗЮМЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В бързо променящата се и изпълнена с предизвикателства глобална среда гражданите искат Европейският съюз да действа с единство и амбиция. Отбраната, сигурността и икономиката са ключови приоритети за укрепване на ЕС както във вътрешен, така и в международен план. Европейците са особено загрижени по въпроси, свързани със сигурността, като продължаващите конфликти и войни, както и по обществени и цифрови въпроси, включително дезинформацията, защитата на данните онлайн и подвеждащото съдържание, създадено от изкуствения интелект. В този контекст европейските граждани биха искали ЕС да играе по-значима роля в тяхната защита. Голямото мнозинство от европейците продължават да считат членството в ЕС за ценно и положителният имидж на ЕС остава висок, макар и леко да намалява през последните няколко месеца. Резултатите от проучването на Евробарометър от есента на 2025 г., проведено сред 26 453 граждани на ЕС през ноември 2025 г. във всички държави членки, сочат призив за действия за по-силен ЕС в настоящия международен контекст. Особено младите хора имат високи очаквания по отношение на ролята на ЕС и продължават да бъдат сред най-ревностните поддръжници на европейския проект.

Дълбоки опасения относно сигурността, обществените въпроси и въпросите, свързани с цифровите технологии

Мнозинството от европейците заявяват, че са „силно обезпокоени“ от редица въпроси, свързани със сигурността и безопасността, като се започне с активни конфликти и войни в близост до Европейския съюз (72 %). Следват тероризмът (67 %), природните бедствия, влошени от изменението на климата (66 %), кибератаките от държави извън ЕС (66 %) и неконтролираните миграционни потоци (65 %). Като цяло най-малко три четвърти от гражданите изразяват силна или умерена загриженост относно всеки от деветте въпроса, свързани със сигурността и безопасността, тествани в проучването.

QA11 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. (ЕС-27) (%)

Активни конфликти и войни в близост до Европейския съюз

Тероризъм

Кибератаки от държави извън ЕС

Природни бедствия, утежнени от изменението на климата

Неконтролирани миграционни потоци

ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своите енергийни доставки

Дронове от държави извън ЕС, опериращи над или в близост до държави от ЕС

ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своята отбрана

Държави извън ЕС, които се опитват да повлияят на изборите или политиката в (НАШАТА ДЪРЖАВА)

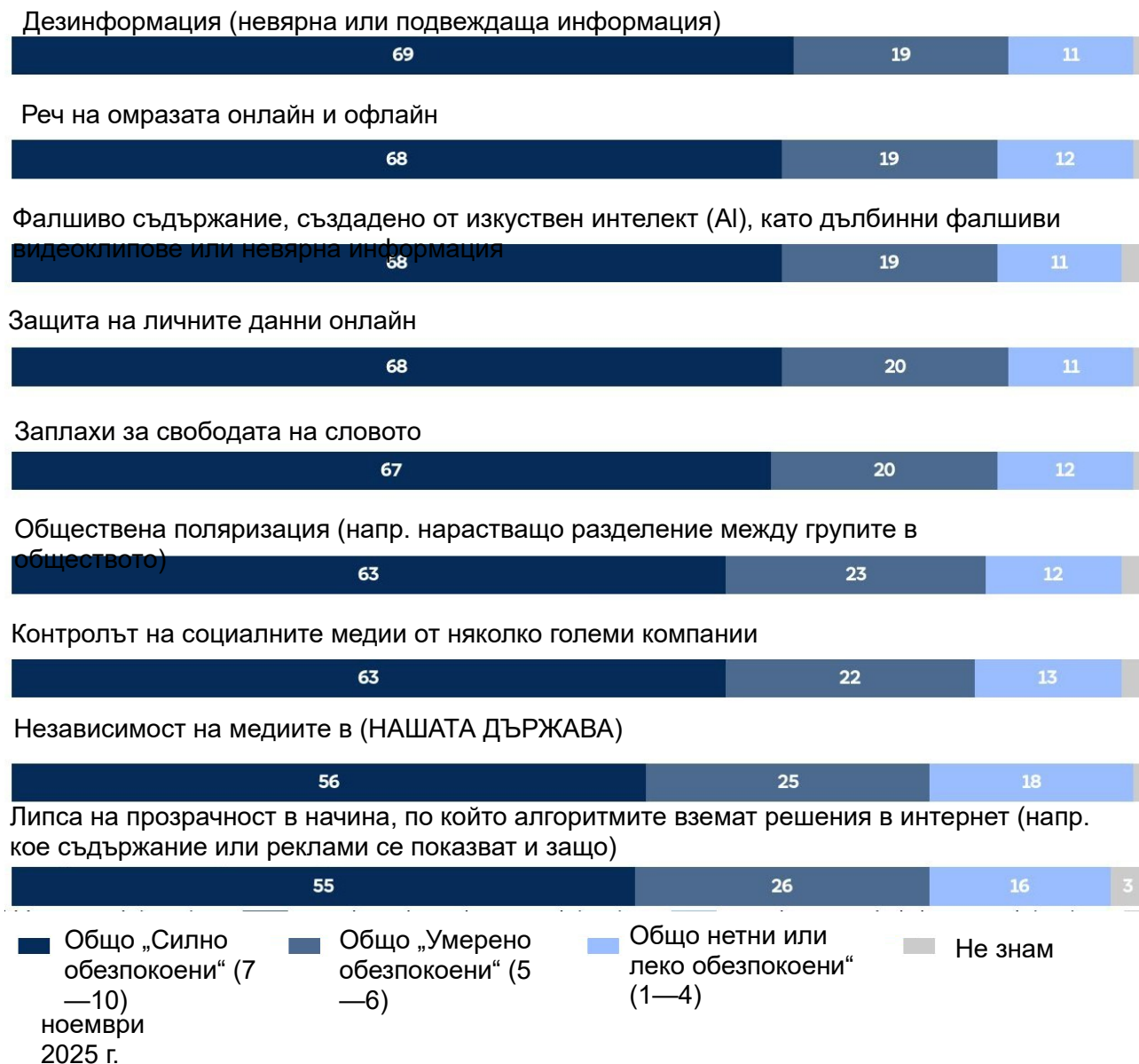

Общо „Силно обезпокоени“ (7—10)
 Общо „Умерено обезпокоени“ (5—6)
 Общо нетни или леко обезпокоени“ (1—4)
 Не знам

ноември
2025 г.

Що се отнася до областите на комуникацията, обществото и цифровата сфера, гражданите изразяват сериозна загриженост във връзка с дезинформацията (фалшива или подвеждаща информация) (69 %), изказванията онлайн и офлайн, подбуждащи към омраза (68 %), фалшивото съдържание, създадено от изкуствения интелект (ИИ), като например дълбинни фалшиви видеоклипове или невярна информация (68 %), защитата на личните данни онлайн (68 %) и заплахите за свободата на словото (67 %). Тук над осем от всеки десет респонденти в целия ЕС са силно или умерено обезпокоени от деветте изброени въпроса.

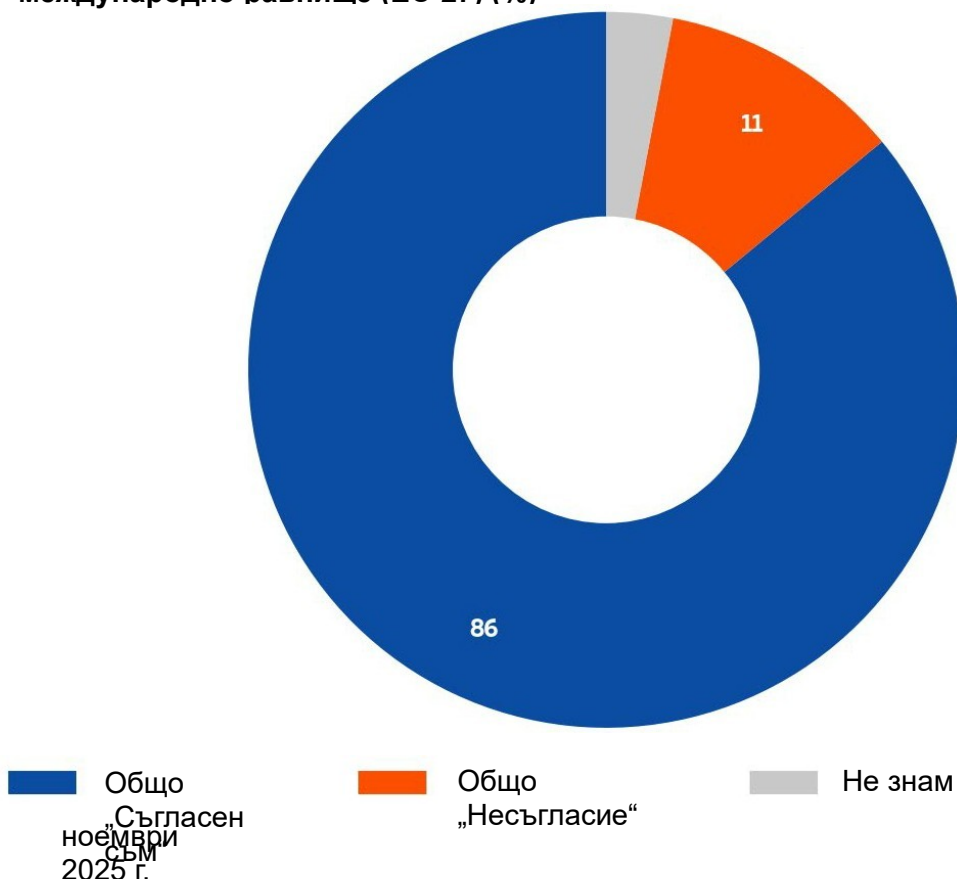
QA12 И колко притеснени или не сте за всеки от следните въпроси, свързани с комуникацията и обществото? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. (ЕС-27) (%)

Европейците искат обединена, силна и защитена Европа

В контекста на тези външни и вътрешни опасения повечето граждани искат ЕС да играе активна роля за тяхната безопасност и да защитава основополагащите ценности на европейския проект. 66 % от европейците биха искали ролята на ЕС за защитата им от глобални кризи и рискове за сигурността да стане по-важна, а 86 % заявяват, че Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище.

BA7.3 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище (ЕС-27) (%)

Освен това 89 % заявяват, че държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-обединени, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства, докато 73 % са съгласни с факта, че Европейският съюз се нуждае от повече средства, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства.

Икономиката и отбраната стават все по-важни

Предишни проучвания на Евробарометър вече показаха, че външната сигурност/отбраната и състоянието на икономиката са двете най-важни теми за гражданите — констатация, която отново се потвърждава от резултатите от това проучване. Респондентите казват, че за да укрепи позицията си в света, ЕС следва да се съсредоточи предимно върху отбраната и сигурността (40 %), конкурентоспособността, икономиката и промишлеността (32 %) и енергийната независимост, ресурсите и инфраструктурата (29 %). Това са и основните задачи, върху които хората искат Европейският парламент да се съсредоточи: инфлацията, нарастващите цени и издръжката на живота (41 %), икономиката и създаването на работни места (35 %) и отбраната и сигурността на ЕС (34 %). Въпреки че по повечето теми се наблюдава стабилно развитие в сравнение с май 2025 г., се открояват три промени: делът на общественото здравеопазване се е увеличил с осем процентни пункта, а делът на икономиката, създаването на работни места, околната среда и изменението на климата се е увеличил с пет процентни пункта. Икономическият приоритет може да бъде тясно свързан с очакванията на европейците за развитието на техния стандарт на живот: значителен дял от 28 % очакват той да намалее, 54 % очакват той да остане същият, а само 16 % очакват той да се увеличи.

QA4ab Кои от следните теми бихте искали да бъдат разгледани приоритетно от Европейския парламент? На първо място? А след това? (MAX. 4 ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)

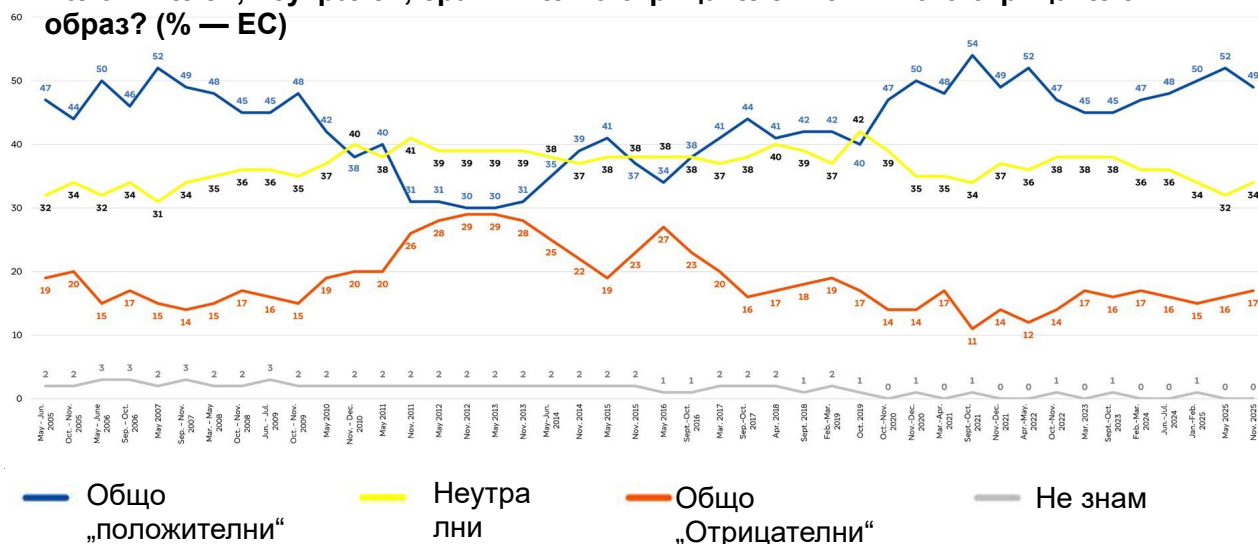

Най-важните ценности, които ЕП следва да защитава, са мирът (52%) и демокрацията (35%), следвани от свободата на словото и мисълта (23%) и защитата на правата на човека в ЕС и по света (22%).

Положителният имидж на ЕС и ЕП леко намалява, но членството в ЕС все още се цени високо

(Гео)политическият контекст и продължаващата поликризисна ситуация също засягат възгледите на европейците относно членството на тяхната страна в ЕС, както и собствения им имидж на Европейския съюз и Европейския парламент. Именно контекстът на външните и вътрешните въпроси, които тревожат гражданите, кара по-голямата част от тях да гледат на членството на страната си в ЕС като на нещо добро: 62 % казват така, което е увеличение с два пункта от последния въпрос, зададен през февруари/март 2024 г. Въпреки че остава на високо равнище през последните 20 години, положителният имидж на ЕС леко е намалял в сравнение с май 2025 г.: 49 % (-3 процентни пункта) от европейците заявяват, че имат положителен образ на ЕС, 34 % (+2 процентни пункта) — неутрален, а 17 % (+1 процентен пункт) — отрицателен.

Г78 Като цяло, представя ли ви ЕС много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен образ? (% — ЕС)

По подобен начин положителният имидж на ЕП е намалял с три пункта (понастоящем 38 %), както и призивът той да играе по-важна роля (понастоящем 59 %, -3 процентни пункта).

Младите европейци имат положителна перспектива за бъдещето

Геополитическите сътресения, в които се оказват европейците, оказват силно въздействие върху перспективите им, като мнозинството (52%) заявяват, че са песимисти за бъдещето на света, 39%, че са песимисти за бъдещето на ЕС и 41%, че са песимисти за бъдещето на страната си. Положителното е, че над три четвърти от европейците (76 %) са оптимисти за собственото си бъдеще и това на семейството си.

Оптимизмът обаче надхвърля песимизма на всички равнища сред гражданите на възраст между 15 и 30 години. Мнозинството млади европейци са оптимисти за бъдещето на света (50 %), ЕС (65 %), своята държава (60 %) и собственото си бъдеще и бъдещето на семейството си (80 %). Освен това младите граждани са по-склонни от по-възрастните граждани да видят Европейския съюз и Парламента в положителна светлина: 58 % имат положителен имидж на ЕС (спрямо 49—43 % сред по-възрастните групи), а 68 % искат по-силна роля за ЕП (спрямо 58—54 %). Младите европейци също така силно подкрепят по-голямо единство между държавите членки в настоящия контекст (90 %), повече средства за Европейския съюз (78 %) и по-силен глас на ЕС на международно равнище (87 %). Въз основа на констатациите от предишни проучвания на Евробарометър това проучване отново подчертава положителното отношение на младите хора към ЕС и оптимистичните им перспективи за бъдещето.

МЕТОДОЛОГИЯ

МЕТОДОЛОГИЯ

Методологията, използвана в настоящото проучване на Евробарометър на Европейския парламент от есента на 2025 г., включена във вълна 104.2, е тази на проучванията на Евробарометър, проведени за Генерална дирекция за комуникация на Европейския парламент (Отдел „Евробарометър и проучвания“). Проучването беше проведено от Verian между 6 ноември и 30 ноември 2025 г. във всички 27 държави — членки на ЕС. Проведени са общо 26453 интервюта. Резултатите за ЕС бяха претеглени според броя на населението във всяка държава.

Проучванията на Евробарометър се провеждат лице в лице в домовете на хората или на прага им, на националния език. Във всички държави се използваше CAPI (компютърно подпомогнато лично интервю).

В Кипър, Дания, Малта, Нидерландия, Финландия и Швеция някои интервюта бяха проведени чрез видео интервю с помощта на компютър (CAVI). Интервюиращият администрира въпросника на респондента дистанционно чрез видеоконферентна връзка, където двете части могат да се виждат: условията на интервютата са много сходни с тези на интервютата лице в лице.

След Общия регламент на ЕС относно защитата на данните (ОРЗД) респондентите бяха запитани дали биха се съгласили да им бъдат задавани въпроси по въпроси, които биха могли да се считат за „чувствителни“.

Читателят следва да е наясно, че в настоящия доклад развитието на един конкретен показател като цяло се счита за стабилно, когато варира с +/-2 процентни пункта или по-малко. За повече информация, моля, вижте таблицата, посочена на страницата 158 за допустима грешка в зависимост от броя на събеседванията.

Бележка: В настоящия доклад държавите от ЕС са посочени с официалното си съкращение. Съкращенията, използвани в настоящия доклад, съответстват на:

Белгия	BE	Литва	LT
България	BG	Люксембург	Люксембург
Чехия	CZ	Унгария	HU
Дания	DK	Малта	MT
Германия	Германия	Нидерландия	NL
Естония	EE	Австрия	AT
Ирландия	Ирландия	Полша	Полша
Гърция	EL	Португалия	PT
Испания	ES	Румъния	RO
Франция	FR	Словения	SI
Хърватия	HR	Словакия	SK
Италия	IT	Финландия	FI
Република Кипър	CY *	Швеция	SE
Латвия	LV		
Европейски съюз — среднопретеглена стойност за 27-те държави членки			ЕС-27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR			Еврозона
BG, CZ, DK, HU, PL, RO, SE			Извън еврозоната

*Кипър като цяло е една от 27-те държави-членки на Европейския съюз. „Достиженията на правото на Общността“ обаче са преустановени в частта от страната, която не се контролира от правителството на Република Кипър. От практически съображения само интервютата, проведени в частта от страната, контролирана от правителството на Република Кипър, са включени в категорията „Кипър“ и в средната стойност за ЕС-27.

*България не беше член на еврозоната по време на работата на място през ноември 2025 г.

КОНТЕКСТ

КОНТЕКСТ

Работата на място за проучването на Евробарометър на Европейския парламент от есента на 2025 г. беше извършена от Verian Belgium между 6 и 30 ноември във всички 27 държави — членки на ЕС. За правилното тълкуване на резултатите от проучването е от съществено значение да се вземе предвид политическият и общественият контекст по време на работата на място. Всички национални резултати за въпросите, зададени в настоящото проучване, а оттам и средните европейски резултати, трябва да се разглеждат в светлината на ситуацията и общественият дебат по време на работата на терен.

Войната на Русия срещу Украйна и други конфликти

По време на теренната работа за проучването на Евробарометър от есента на 2025 г. войната в Украйна продължи да оказва влияние върху обществените нагласи в целия Европейски съюз. На 23 октомври 2025 г. Съветът на Европейския съюз прие 19-ия пакет от санкции срещу Русия.¹ Новите мерки са насочени към ключови сектори, подхранващи военната икономика на Русия — енергетиката (включително поетапна забрана на втечения природен газ), финансите, търговията и военнопромишлените вериги на доставки — и разширяват списъка на санкциониранията лица и образувания. Успоредно с това през ноември 2025 г. течаха дискусии относно възможното използване на блокирани руски активи в подкрепа на възстановяването и отбраната на Украйна. Междувременно европейските лидери продължиха да обещават значителна подкрепа за Украйна, съчетавайки военни, икономически и дипломатически мерки.² На 17 ноември 2025 г. беше обявено голямо дългосрочно споразумение за сътрудничество в областта на отбраната между Франция и Украйна.³

Същевременно съобщението на президента Доналд Тръмп за нов „мирен план“ за Украйна, подкрепен от САЩ, за който се твърди, че включва предложения за договорено уреждане с Русия, предизвика вълна от дипломатически реакции в Европа. Европейските лидери подчертаха, че всяко надеждно мирно споразумение ще трябва да включва европейски и украински заинтересовани страни, за да се защитят суверенитетът и сигурността на Украйна.⁴ Много европейски правителства изразиха загриженост, че елементи от предложението на САЩ, включително потенциалното намаляване на броя на украинските въоръжени сили и принудителните териториални концесии, биха подкопали дългосрочните гаранции за сигурност и не биха били приемливи, освен ако не бъдат съществено преразгледани.

В този контекст през есента на 2025 г. беше подновен и европейският акцент върху отбраната и сигурността, което отразява опасенията относно стратегическите рискове и хибридните заплахи, включително предполагаемите руски хибридни атаки, като например нахлувания на безпилотни летателни апарати, саботаж, кибератаки и кампании за дезинформация.⁵ За да се справи с тези предизвикателства, ЕС се стреми към по-големи инвестиции в отбранителната си промишленост и колективните си способности. На 25

---

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/10/23/19th-package-of-sanctions-against-russia-eu-targets-russian-energy-third-country-banks-and-crypto-providers/>

2 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/24/remarks-by-president-antonio-costa-following-the-informal-eu-leaders-meeting-of-24-november-2025-in-luanda/pdf>

3 <https://www.euronews.com/2025/11/17/ukraine-signs-deal-with-france-for-100-rafale-jets-and-air-defence-systems>

4 <https://www.euronews.com/my-europe/2025/11/22/european-pushback-trumps-peace-plan-call-it-a-draft-only>

5 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/07/18/hybrid-threats-russia-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-condemning-russia-s-persistent-hybrid-campaigns-against-the-eu-its-member-states-and-partners/>

ноември 2025 г. Европейският парламент одобри за първи път специален инструмент за финансиране на отбранителната промишленост: Програмата за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП), разполагаща с бюджет от 1,5 милиарда евро за периода 2025—2027⁶ г. В рамките на ПЕОП 300 милиона евро са заделени за „Инструмент за подкрепа на Украйна“, което е сигнал за усилие за интегриране и подкрепа на отбранителната промишлена база на Украйна в по-широката европейска рамка за технологична и промишлена отбрана. Освен това няколко държави — членки на ЕС, също усъвършенстваха или разшириха схемите за доброволна военна служба, като например Франция⁷ и Германия.⁸

В същото време войната в Газа и нейните хуманитарни и политически последици се превърнаха в основен акцент на обществения и политическия дебат в ЕС. На 11 септември 2025 г. Европейският парламент изрази голяма тревога във връзка с катастрофалното хуманитарно положение в ивицата Газа и призова за безпрепятствено и широкомащабно предоставяне на хуманитарна помощ. Евродепутатите призоваха за незабавно и постоянно прекратяване на огъня, незабавно и безусловно освобождаване на всички израелски заложенници, държани в Газа, и за подновен ангажимент за договорено решение за две държави. Като потвърди отново правото на Израел да се защитава, Парламентът подчерта, че това право не може да оправдае безразборни военни действия в Газа.⁹ На 17 ноември 2025 г. Съветът за сигурност на ООН одобри мирния план за Газа, предложен от президента на САЩ Доналд Тръмп.¹⁰

Икономически контекст

По време на теренната работа икономическото положение в Европейския съюз продължи да бъде важен елемент от обществения дебат. Според последната прогноза на Европейската комисия (ЕК) се очаква икономиката¹¹ на ЕС да поддържа умерен растеж през 2025 г., подкрепен от постепенно стабилизираща се глобална среда и донякъде подобрени условия на пазара на труда. В същото време се очаква инфлацията, макар и все още над нормите отпреди кризата, да продължи низходящата си траектория. Официалните статистически данни, публикувани от Евростат, потвърждават, че темповете на инфлация в много държави членки намаляват от върховете стойности, наблюдавани по време на енергийната криза през 2022—2023 г.,¹² а равнищата на безработица остават относително ниски и стабилни като цяло, макар и със значителни различия между държавите.¹³

Тази предпазливо оптимистична икономическа перспектива обаче е смекчена от няколко важни насрещни ветрове. Трайно високите лихвени проценти продължават да оказват натиск върху потреблението на домакинствата и бизнес инвестициите, което се отразява на разходите по заеми и намалява търсенето. Достъпността на жилищата и нарастващите цени на имотите също продължиха да будят загриженост сред обществеността в няколко държави членки. Освен това с приближаването на зимата опасенията във връзка с цените на енергията остават сериозни: въпреки че разходите за енергия намаляха след пика си,

6 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251120IPR31493/parliament-greenlights-first-ever-european-defence-industry-programme>

7 https://www.lemonde.fr/en/france/article/2025/11/27/france-unveils-new-voluntary-military-service_6747883_7.html

8 <https://www.euronews.com/2025/11/12/germany-inches-close-to-agreement-on-contentious-military-service-bill-but-questions-remain>

9 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20250905IPR30185/parliament-pushes-for-gaza-aid-the-hostages-release-and-justice>

10 Резолюция 2803 (2025) на Съвета за сигурност на ООН

11 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2025-economic-forecast-shows-continued-growth-despite-challenging-environment_en

12 <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-19112025-ap>

13 <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/3-02122025-bp>

нестабилността на световните енергийни пазари и геополитическите рискове (по-специално продължаващата война в Украйна и нестабилността в други региони) продължават да засягат очакванията на потребителите и предприятията относно финансовата достъпност и енергийната сигурност.

Институции на ЕС и законодателен контекст на равнището на ЕС

За да насърчи демократичната устойчивост, Европейската комисия обяви планове за създаване на нов Европейски център за демократична устойчивост. Тази инициатива представлява основен елемент от предвидения от Комисията „щит на демокрацията“, предназначен да укрепи капацитета на Съюза за борба с чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство.¹⁴

Преговорите по бюджета също бяха централна част от дневния ред на ЕС по това време. На 15 ноември 2025 г. Съветът и Европейският парламент постигнаха политическо споразумение относно бюджета на ЕС за 2026 г., обхващащ ключови приоритети по отношение на разходите, като конкурентоспособността, отбранителната готовност и подготвеност на Европа, подкрепата за хуманитарната помощ и миграционния натиск.¹⁵ Успоредно с това продължиха обсъжданията относно следващия дългосрочен бюджет на ЕС, като институциите и държавите членки направиха оценка на нуждите от дългосрочно финансиране с оглед на променящите се геополитически, икономически и обществени предизвикателства. Тези преговори са част от по-широк дебат относно гарантирането на капацитета на ЕС за реагиране при кризи, като същевременно се поддържа стабилно многогодишно финансово планиране.

На 13 ноември 2025 г., като част от „омнибус“ мерките за повишаване на конкурентоспособността и просперитета на ЕС, Парламентът одобри намалени задължения за докладване и изисквания за надлежна проверка за дружествата.¹⁶ Мерките „Омнибус“ са законодателни инициативи, насочени към намаляване на административната тежест и рационализиране на процедурите в няколко области на политиката на ЕС. Те имат за цел да направят правилата на ЕС по-достъпни за гражданите, предприятията и публичните администрации и са част от продължаващите усилия за подобряване на регулаторната ефективност и прилагане както на равнището на ЕС, така и на национално равнище.

Политиката в областта на енергетиката и климата също продължи да бъде основен акцент в законодателната програма. На заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси (ECOFIN) от 13 ноември 2025 г. министрите проведоха ориентационен дебат по същество относно предложеното преразглеждане на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти¹⁷ и електроенергията.

На 13 ноември 2025 г. министрите на финансите от ЕС се споразумяха да премахнат безмитния праг от 150 евро за вноса с ниска стойност, който засяга до голяма степен колетните пратки от държави извън ЕС, за да се осигурят еднакви условия на конкуренция за европейските търговци на дребно и да се подкрепи прилагането на митническите правила.¹⁸

Обсъжданията на търговската политика също заемаха важно място, по-специално по отношение на бъдещото търговско споразумение между ЕС и Меркосур. На 19 ноември 2025 г. Съветът подкрепи регламент за прилагане на защитни мерки за селскостопанските

---

14 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2660

15 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/15/eu-budget-for-2026-council-and-parliament-reach-agreement/>

16 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251106IPR31296/sustainability-reporting-and-due-diligence-meps-back-simplification-changes>

17 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251201IPR31698/phasing-out-imports-of-russian-gas-in-the-eu-deal-with-council>

18 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/13/customs-council-takes-action-to-tackle-the-influx-of-small-parcels/>

продукти в рамките на партньорството между ЕС и Меркосур и временните търговски споразумения, който има за цел да отговори на опасенията относно конкурентния натиск върху земеделските стопани в ЕС и да бъде част от текущите обсъждания относно сключването на споразумението.¹⁹

Европейската комисия и държавите членки също така ускориха изпълнението на Пакта за миграцията и убежището, включително първия годишен цикъл на управление на миграцията, стартиран от Комисията през ноември 2025 г. в подкрепа на оперативната готовност преди прилагането му в средата на 2026²⁰ г.

Европейският парламент също така изготви доклад по собствена инициатива относно защитата на малолетните и непълнолетните лица онлайн, който впоследствие беше приет на пленарно заседание в края на ноември 2025 г., отразявайки законодателното внимание към цифровата безопасност и отговорностите на платформите.²¹

И накрая, институционалната динамика беше повлияна от текущото датско председателство на Съвета на Европейския съюз. Работната програма на председателството²² даде приоритет на въпроси като конкурентоспособността, сигурността, екологичния преход и укрепването на демократичната устойчивост и изигра координираща роля за постигането на напредък в законодателството и улесняването на междуинституционалните преговори през есента на 2025 г.

Други важни събития на национално и международно равнище

Няколко големи международни събития се проведеха по време на или малко преди периода на работа на място, които оформиха обществения дебат в ЕС и оказаха влияние върху по-широкия политически контекст, в който следва да се тълкуват резултатите от проучването.

Глобалната дипломация по въпросите на климата беше централна тема през есента на 2025 г. в контекста на 30-ата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP30), проведена в Белем, Бразилия, от 10 до 21 ноември 2025 г. На 21 октомври 2025 г. Европейският съюз прие позицията си за 30-ата конференция на страните по РКООНИК, като потвърди отново дългогодишния си ангажимент за водеща роля в областта на климата в международен план и за привеждане на действията в световен мащаб в съответствие с целите на Парижкото споразумение.²³ Същевременно продължиха дебатите в Европа относно баланса между амбициите в областта на климата и икономическата конкурентоспособност.

Срещата на върха на Г-20, чийто домакин беше Южна Африка през ноември 2025 г., допринесе допълнително за оформянето на международния контекст. Лидерите от големите икономики в света обсъдиха глобалните предизвикателства и приоритети с акцент върху устойчивия икономически растеж, развитието и финансирането.²⁴

Успоредно с това 7-ата среща на върха между ЕС и Африканския съюз, проведена в Луанда на 24 – 25 ноември 2025 г., изигра значителна роля в програмата на ЕС за външните отношения. На срещата на върха бяха разгледани ключови стратегически приоритети,

19 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/19/eu-mercosur-council-backs-regulation-implementing-the-safeguards-for-agricultural-products/>

20 https://home-affairs.ec.europa.eu/news/commission-launches-first-annual-migration-management-cycle-under-pact-migration-and-asylum-2025-11-12_en

21 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251120IPR31496/children-should-be-at-least-16-to-access-social-media-say-meps>

22 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme-for-the-danish-eu-presidency/priorities/>

23 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/10/21/cop30-council-sets-eu-position-for-the-climate-conference-in-belem/>

24 <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2025/11/22-23/>

включително мир и сигурност, икономическо сътрудничество, инвестиции в устойчива инфраструктура, партньорства в областта на миграцията и сътрудничество в областта на климатичния и енергийния преход.²⁵

Избори

Редица национални избори, проведени през есента на 2025 г., оформиха политическия пейзаж в няколко държави членки.

В Чехия парламентарните избори се проведоха на 3—4 октомври 2025 г. Партията АНО 2011 спечели най-много места. Гласуването беше последвано от няколко седмици коалиционни преговори, чиято кулминация беше подписването на коалиционно споразумение на 3 ноември 2025 г. между АНО (патриоти за Европа), АУТО (патриоти за Европа) и SPD (ЕСН), като тази коалиция представлява изместване надясно в чешката политика.

В Ирландия президентските избори се проведоха на 24 октомври 2025 г. Докато кабинетът на президента е до голяма степен церемониален, кампанията привлече национално внимание. Катрин Конъли е избрана за президент.

В Нидерландия на 29 октомври 2025 г. бяха проведени общи избори. Проевропейската партия D66 (Renew Europe) спечели най-много гласове, малко преди радикалната PVV (Патриоти за Европа). Тъй като нито една партия не си осигури мнозинство, преговорите за сформирание на правителство започнаха незабавно и продължиха през ноември 2025 г. Както и в предишните холандски изборни цикли, изграждането на коалиция се очаква да изисква продължителни дискусии между множество партии.

---

25 https://www.eeas.europa.eu/delegations/african-union-au/seventh-african-union-european-union-summit_en

1. ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА БЪДЕЩЕТО

1. ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА БЪДЕЩЕТО

В настоящата глава се разглеждат перспективите на европейците за бъдещето — от личните и семейните перспективи до националния, европейския и глобалния контекст. Като цяло оптимизмът е най-силен на лично равнище и постепенно намалява, когато респондентите са приканени да разгледат по-широката картина, с намаляващо доверие и по-голяма предпазливост, тъй като те гледат към бъдещето последователно на национално, европейско и световно равнище. Контрастът между личното доверие и по-широката несигурност има важни последици, като оформя приоритетите на гражданите, нагласите към управлението и очакванията за сътрудничество на национално, европейско и световно равнище.

В целия Европейски съюз оптимизмът за бъдещето варира значително в зависимост от разглежданото ниво. Доверието е най-силно на лично ниво, като 76% от анкетираните се чувстват оптимисти за собственото си бъдеще и това на семейството си. Оптимизмът намалява, когато се обърне към по-широкия свят: 57 % изразяват доверие в бъдещето на своята страна, а същият процент са оптимисти за перспективите пред Европейския съюз. Мненията обаче стават значително по-предпазливи на световно равнище, където само 44% от анкетираните съобщават за оптимизъм за бъдещето на света, подчертавайки широко разпространените опасения за международните предизвикателства, докато 52% от анкетираните казват, че се чувстват песимистични за бъдещето на света.

Изразеният песимизъм относно бъдещето на света, съобщен от над половината от анкетираните, предполага, че глобалната несигурност и кризи оказват силно влияние върху обществените нагласи. Тази перспектива вероятно оформя по-широкия мироглед на хората, техните приоритети и отношението им към управлението и международното сътрудничество. По-специално тези опасения могат да засегнат начина, по който гражданите възприемат и взаимодействат с институции като Европейския съюз, който често се разглежда като ключов участник в справянето с глобалните предизвикателства. Разбирането на този контекст е от съществено значение за тълкуването на очакванията на ЕС.

Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? (ЕС-27) (%)

Вашето семейство и

(НАШАТА
ДЪРЖАВА)

ЕС

Светът

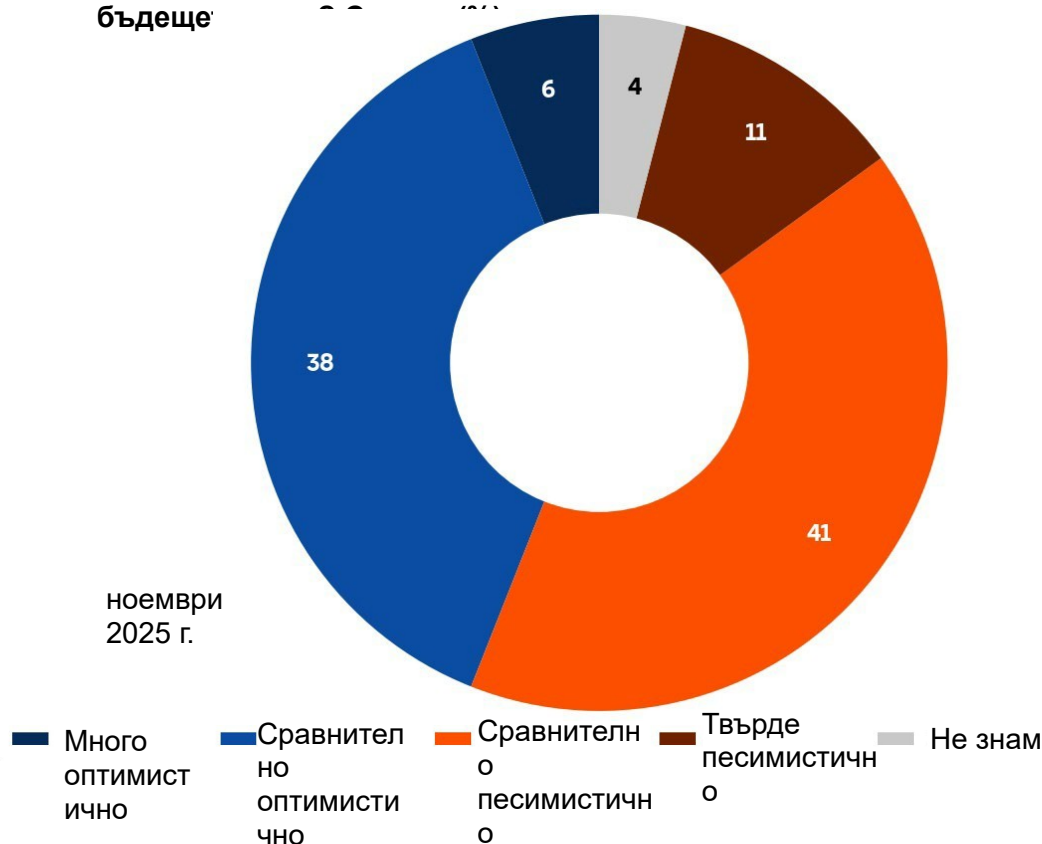
ноември
2025 г.

Перспективи за бъдещето на света

Обществените възприятия за бъдещето на света се характеризират с преобладаваща предпазливост и загриженост, отразяващи натрупването на глобални предизвикателства, пред които са изправени гражданите днес. Респондентите в целия Европейски съюз изразяват по-ниски равнища на оптимизъм за бъдещето на света, отколкото за всяко друго разглеждано равнище.

На равнище ЕС по-малко от половината от анкетираните (44 %) заявяват, че се чувстват оптимистично настроени за бъдещето на света. Този оптимизъм обикновено е умерен, като само 6 % от респондентите се определят като много оптимистични. За разлика от тях, мнозинството от европейците (52 %) съобщават, че се чувстват песимистично настроени за бъдещето на света, включително 11 %, които заявяват, че са много песимистични.

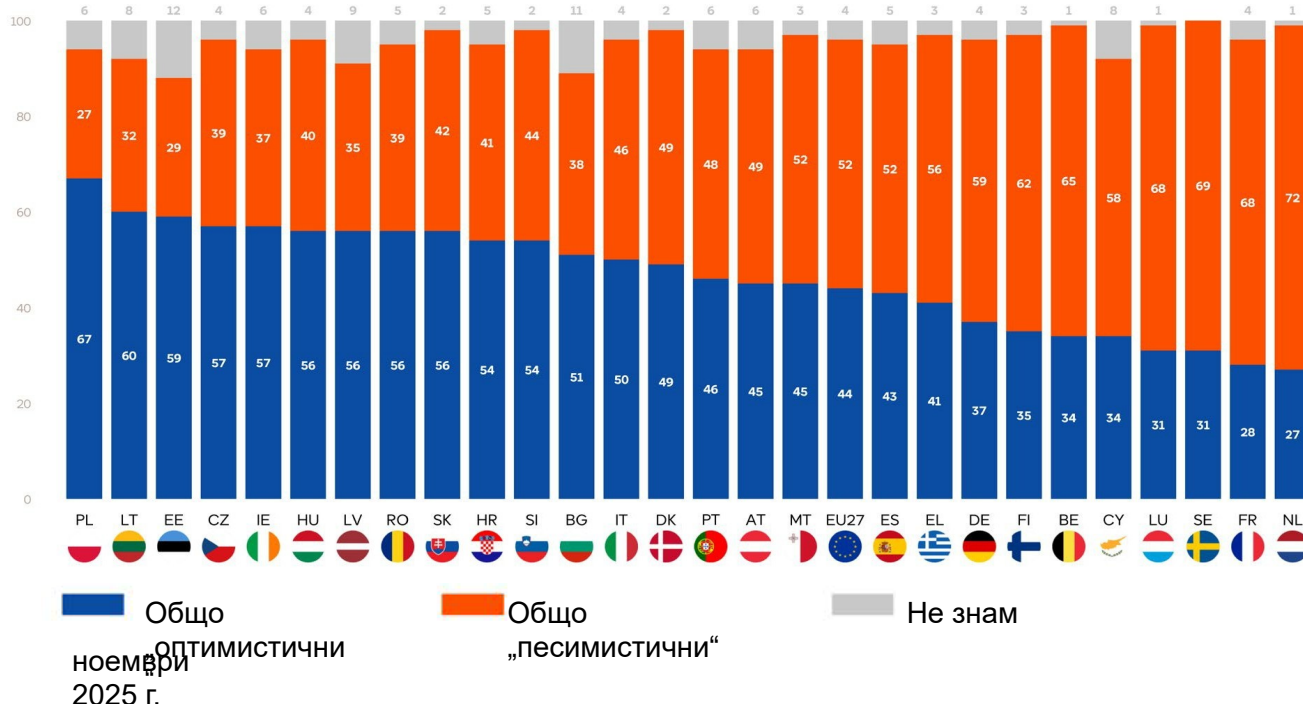
QA9.4 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдеще

Мненията за бъдещето на света в отделните държави членки се различават значително, което разкрива значителни национални различия в равнищата както на оптимизъм, така и на песимизъм. Най-високи равнища на оптимизъм са отчетени в Полша (67 %), Литва (60 %) и Естония (59 %), където ясно изразено мнозинство от респондентите изразяват положителна перспектива за глобалните перспективи. В по-общ план най-малко половината от респондентите съобщават за оптимизъм в 13 държави членки, което показва, че в значителна група държави все още преобладават положителните очаквания за бъдещето на света.

Този оптимизъм обаче далеч не е универсален. В 14 държави членки по-малко от половината от респондентите се чувстват оптимисти, а в 12 от тези държави абсолютно мнозинство изразява песимизъм, което подчертава широко разпространената загриженост относно събитията в световен мащаб. Най-силните нива на песимизъм се наблюдават в Нидерландия (72 % песимистични спрямо 27 % оптимистични), Франция (68 % спрямо 28 %), Швеция (69 % спрямо 31 %) и Люксембург (68 % спрямо 31 %). В тези страни песимистичните възгледи ясно надвишават оптимизма, подчертавайки изразените национални различия в начина, по който гражданите възприемат бъдещето на света.

QA9.4 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? Светът (%)

Разликите в оптимизма и песимизма по отношение на бъдещето на света също са очевидни в социално-демографските групи, въпреки че силата на тези модели варира в зависимост от характеристиките.

По отношение на пола възприятията са до голяма степен сходни. Равнищата на оптимизъм и песимизъм сред мъжете (44 % оптимисти спрямо 52 % песимисти) са близки до наблюдаваните сред жените (43 % спрямо 53 %), което показва, че полът има слабо влияние върху възгледите за бъдещето на света.

Възрастта е по-диференциращ фактор. По-младите респонденти са склонни да бъдат по-оптимистични, докато песимизмът постепенно се увеличава с възрастта. Мнозинството от хората на възраст между 15 и 24 години изразяват оптимизъм (52 % спрямо 44 % песимисти). Оптимизмът намалява сред респондентите на възраст 25—39 години (47 % спрямо 49 %) и очевидно е изпреварен от песимизма сред тези на възраст 40—54 години (43 % спрямо 53 %). Най-негативната перспектива се наблюдава сред респондентите на възраст 55 и повече години, където само 39% се чувстват оптимисти и ясно изразено мнозинство (56%) съобщават за песимизъм. Този възрастов градиент предполага, че възприятията за глобалните перспективи стават все по-предпазливи в хода на живота.

Различия възникват и в зависимост от нивото на образование. Респондентите със средно ниво на образование са най-равномерно разделени, с относително положителна перспектива (47 % оптимистични спрямо 49 % песимистични). За разлика от тях, хората с ниско ниво на образование (38% срещу 57%) и тези с високо ниво на образование (41% срещу 55%) са по-склонни да изразят песимизъм, което показва, че по-негативните възгледи за бъдещето на света са широко разпространени и в двата края на образователната скала.

Възприятията са тясно свързани и с индивидуалното икономическо положение на респондентите. Тези, които съобщават, че почти никога или никога не са имали трудности при плащането на сметките, са сравнително по-малко песимистични (45% оптимисти срещу 51% песимисти). Песимизмът се увеличава сред респондентите, които изпитват финансови затруднения от време на време (43% спрямо 53%) и е най-изразен сред тези, които имат затруднения през повечето време, където почти две трети изразяват песимизъм (64%) и само 31% се чувстват оптимисти. Този модел подчертава тясната връзка между икономическата уязвимост и отрицателните очаквания за световните тенденции.

И накрая, възприятията за бъдещето на света също са тясно свързани с представата на респондентите за Европейския съюз. Тези, които имат положителен имидж на ЕС, са значително по-склонни да изразят оптимизъм за бъдещето на света (55 % оптимисти спрямо 42 % песимисти). За разлика от тях респондентите с неутрално мнение за ЕС са склонни да бъдат по-песимистични, отколкото оптимистични (38 % спрямо 56 %). Най-негативните перспективи се наблюдават сред тези с негативен имидж на ЕС, където оптимизмът спада до едва 19% и повече от три четвърти изразяват песимизъм (77%). Тази силна асоциация предполага, че доверието в Европейския съюз като политически участник е тясно свързано с по-широките очаквания за събитията в световен мащаб и възприемания от ЕС капацитет за справяне с предизвикателствата в световен мащаб.

QA9.4 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? Светът (% - ЕС)			
	Общо „оптимистични“	Общо песимистично	Не знам
ЕС-27	44	52	4
Пол			
Мъж	44	52	4
Жена	43	53	4
Възраст			
15-24	52	44	4
25-39	47	49	4
40-54	43	53	4
55+	39	56	5
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	38	57	5
Средно образование (ISCED 3-4)	47	49	4
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	41	55	4
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	44	52	4
Ръководители	45	51	4
Други бели яки	48	49	3
Работници, полагащи физически труд	44	52	4
Домашни помощници	42	52	6
Безработни	40	57	3
Пенсиониран	36	58	6
Ученици	51	45	4
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	31	64	5
От време на време	43	53	4
Почти никога / Никога	45	51	4
Субективна урбанизация			
Селски район или село	44	51	5
Малък или среден град	42	55	3
Голям град	44	51	5
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	44	52	4
Няма	37	55	8
Изображение на ЕС			
Положително	55	42	3
Неутрални	38	56	6
Отрицателно	19	77	4
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	50	47	3
Лошо нещо	22	74	4
Нито добро, нито лошо нещо	36	58	6

Перспективи за бъдещето на Европейския съюз

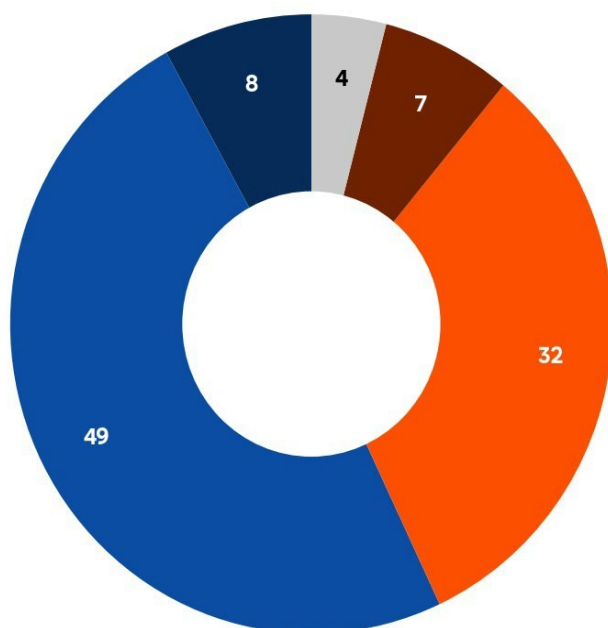
В сравнение с възприятията си за събитията в световен мащаб европейците изразяват по-положителна перспектива за бъдещето на Европейския съюз. Въпреки че продължават да съществуват някои опасения, мненията относно перспективите на ЕС са относително оптимистични.

На равнище ЕС ясно изразено мнозинство от анкетирания (57 %) заявяват, че са оптимисти за бъдещето на Европейския съюз, като 49 % се определят като доста оптимистични, докато по-малък дял (8 %) заявяват, че са много оптимистични. За разлика от тях 39 % от европейците изразяват песимизъм относно бъдещето на ЕС, включително 32 %, които са доста песимистични, и 7 %, които са много песимистични.

След предишното проучване, проведено през май 2025 г., възприятията за бъдещето на Европа

Съюзът значително се влоши. Оптимизмът е намалял с девет процентни пункта, като е спаднал от 66 % през май 2025 г. на 57 % през ноември 2025 г., докато песимизмът се е увеличил с осем процентни пункта, като за същия период се е увеличил от 31 % на 39 %. Тази значителна промяна показва значителна промяна в обществените нагласи в относително кратък срок и показва нарастваща загриженост сред европейците за бъдещето на Съюза. Мащабът на това развитие предполага, че последните събития на равнището на ЕС и на световно равнище може да са оказали осезаемо въздействие върху гражданите.

QA9.3 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? ЕС (ЕС-27) (%)

Много оптимистично ▲ 1
 Сравнително оптимистично ▼ 10
 Сравнително песимистично ▲ 7
 Твърде песимистично ▲ 1
 Не знам ▲ 1
 ▲ ▼ (ноември 2025 г. - май 2025 г.)

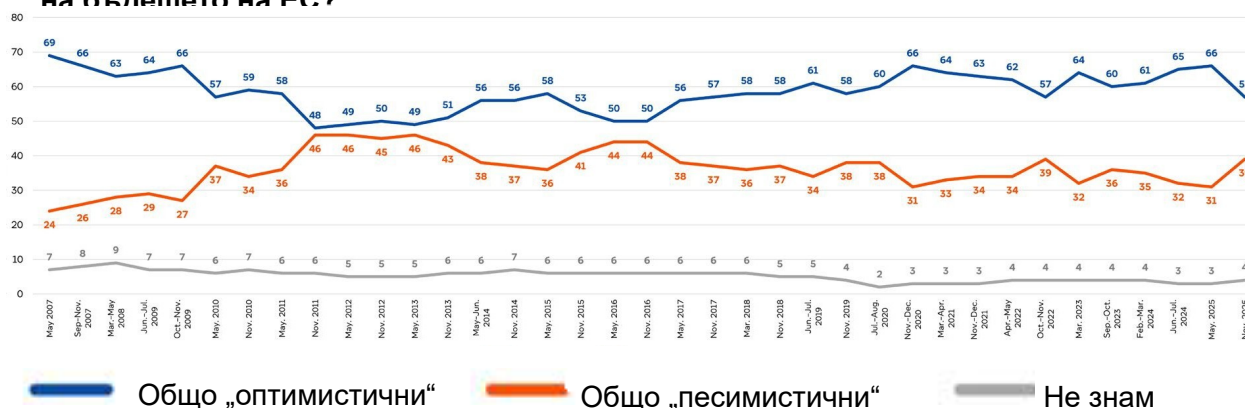
■ Много оптимистично
 ■ Сравнително оптимистично
 ■ Сравнително песимистично
 ■ Твърде песимистично
 ■ Не знам

ноември 2025 г.

Разглеждането на по-дългосрочната тенденция от 2007 г. до 2025 г. поставя неотдавнашния спад на оптимизма в по-широка историческа перспектива. Въпреки че спадът, наблюдаван от май 2025 г. насам, е значителен, настоящото равнище на оптимизъм (57 %) остава до голяма степен в съответствие с равнищата, регистрирани в периода след финансовата криза и кризата с държавния дълг и преди пандемията от COVID-19, между 2013 г. и 2019 г. През това време оптимизмът за бъдещето на ЕС като цяло се колебаеше около сходни равнища. Историческите данни също показват, че в миналото е регистриран по-изразен песимизъм. Най-високите равнища на песимизъм се наблюдават между 2011 г. и 2013 г., когато до 46 % от респондентите изразиха отрицателни мнения за бъдещето на ЕС.

Сравнимо намаляване на оптимизма с около девет до десет процентни пункта се наблюдава между есента на 2009 г. и пролетта на 2010 г., както и между май 2011 г. и ноември 2011 г. Тези спадове съвпаднаха с период на значителен икономически и политически стрес в Европейския съюз: последиците от световната финансова криза, кризите с държавния дълг, засягащи държавите членки, и дебатите относно мерките за бюджетни ограничения и управлението на ЕС. Тези събития вероятно са подкопали общественото доверие в стабилността и капацитета на Съюза за управление на кризи, което обяснява ясно изразения спад на оптимизма през този период. Тези модели показват, че макар настоящият спад да отразява значителна промяна в нагласите, колебания от такъв мащаб са настъпили в други моменти на повишена несигурност в най-новата история на Европейския съюз.

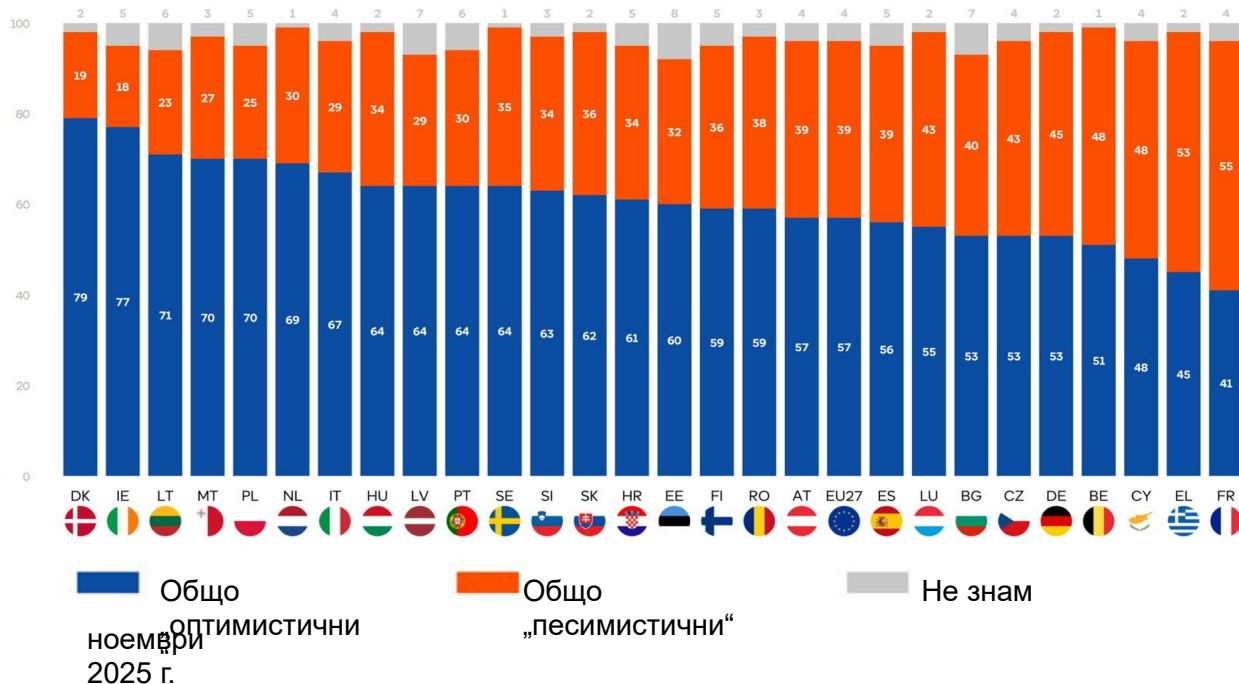
Въпрос 9.3 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични по отношение на бъдещето на ЕС?

Оптимизмът за бъдещето на Европейския съюз се различава значително в отделните държави членки. Най-високи равнища на оптимизъм са отчетени в Дания (79 %), Ирландия (77 %) и Литва (71 %), където повече от седем от всеки десет респонденти изразяват доверие в бъдещето на ЕС. В по-общ план над половината от респондентите са оптимисти в 24 държави членки, което показва, че положителните очаквания преобладават в по-голямата част от държавите.

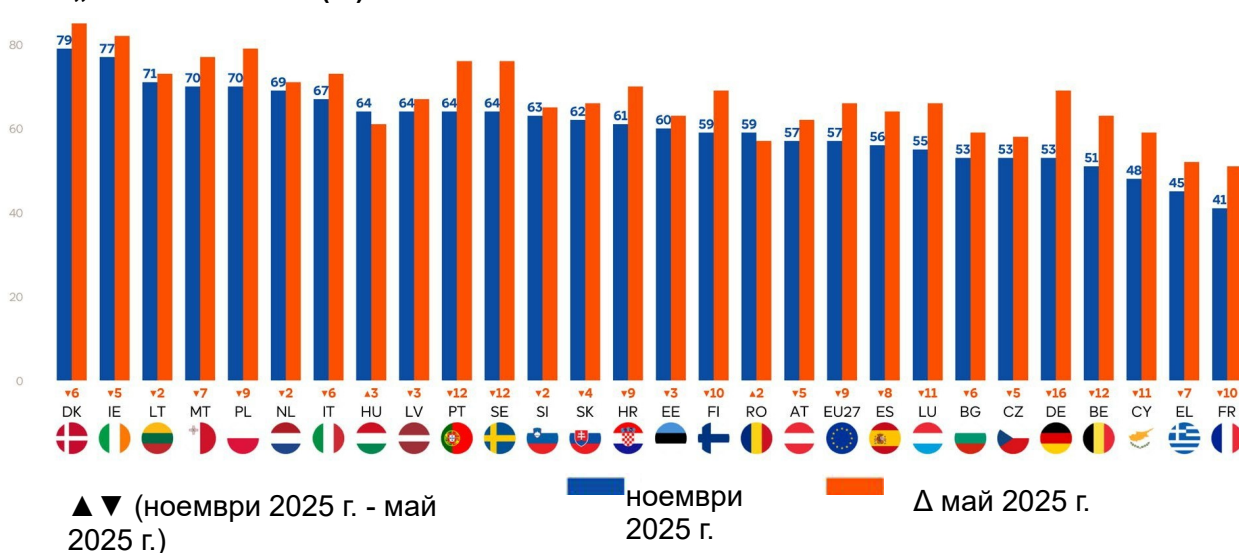
Оптимизмът обаче не е универсален. В някои страни песимистичните възгледи са по-изявени. Най-ниските нива на оптимизъм се наблюдават във Франция (41 % оптимистични спрямо 55 % песимистични), Гърция (45 % спрямо 53 %) и Кипър (48 % спрямо 48 %), където песимизмът е или мнението на мнозинството, или наравно с оптимизма. Тези модели подчертават значителните национални различия в обществените възприятия за перспективите на ЕС, отразяващи различния контекст в целия Европейски съюз.

QA9.3 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? ЕС (%)

От май 2025 г. насам най-значителни спадове са регистрирани в Германия (-16 процентни пункта), Португалия, Швеция и Белгия (-12 процентни пункта) и Кипър и Люксембург (11 процентни пункта), което показва значително преминаване към по-предпазливи или отрицателни възгледи в тези държави.

QA9.3 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? ЕС. Общо „оптимистични“ (%)

За разлика от това, възрастта е ясен диференциращ фактор. По-младите респонденти са значително по-оптимистични, докато песимизмът се увеличава постепенно с възрастта. Хората на възраст 15—24 години са много по-оптимистични (67 % спрямо 29 % песимисти), докато оптимизмът остава висок сред респондентите на възраст 25—39 години (61 % спрямо 36 %) и постепенно намалява сред тези на възраст 40—54 години (57 % спрямо 40 %) и 55 и повече години (53 % спрямо 42 %). Този възрастов градиент показва, че доверието в бъдещето на ЕС намалява с възрастта.

Различия възникват и в зависимост от нивото на образование, като по-високите нива на образование са свързани с по-голям оптимизъм. Респондентите с ниско равнище на образование са сравнително по-малко оптимистични (50 % спрямо 44 % песимисти), докато оптимизмът нараства сред тези със средно (59 % спрямо 38 %) и високо равнище на образование (62 % спрямо 36 %), което показва, че степента на образование е свързана с положителните очаквания на ЕС.

Възприятията са тясно свързани и с индивидуалното икономическо положение на респондентите. Тези, които съобщават, че почти никога или никога не изпитват затруднения при плащането на сметките, са най-оптимистични (60% спрямо 36% песимисти), докато тези, които изпитват финансови затруднения от време на време, са малко по-малко (54% спрямо 42%). Оптимизмът е най-нисък сред респондентите, които срещат трудности през по-голямата част от времето; те са и най-песимистичните (42 % оптимистични спрямо 54 % песимистични). Този модел подчертава тясната връзка между финансовата сигурност и положителните очаквания на ЕС.

И накрая, възприятията за самия ЕС са тясно свързани с оптимизма за неговото бъдеще. Респондентите, които имат положителна представа за ЕС, са преобладаващо оптимистични (79 % спрямо 19 % песимисти), докато тези с неутрална гледна точка са приблизително равномерно разделени (48 % спрямо 46 %). Най-негативна перспектива се наблюдава сред респондентите с негативен имидж на ЕС, където оптимизмът спада рязко до 14 %, а песимизмът се повишава до 84 %. Тази констатация подчертава факта, че обществените нагласи към ЕС са ключов определящ фактор за очакванията за неговото бъдеще.

QA9.3 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? ЕС (% - ЕС)

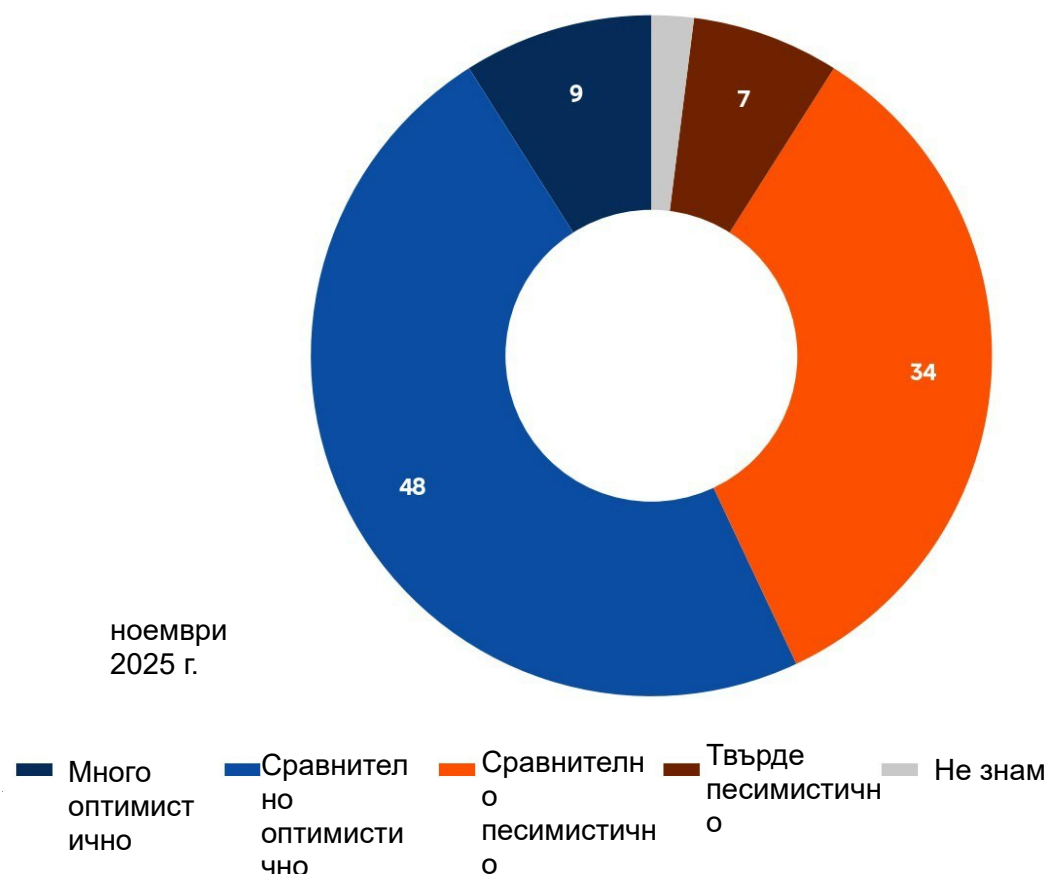
	Общо „оптимистични “	Общо песимистично	Не знам
ЕС-27	57	39	4
Пол			
Мъж	58	39	3
Жена	57	39	4
Възраст			
15-24	67	29	4
25-39	61	36	3
40-54	57	40	3
55+	53	42	5
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	50	44	6
Средно образование (ISCED 3-4)	59	38	3
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	62	36	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	57	39	4
Ръководители	63	34	3
Други бели яки	63	35	2
Работници, полагащи физически труд	54	42	4
Домашни помощници	50	44	6
Безработни	50	46	4
Пенсиониран	52	43	5
Ученици	69	28	3
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	42	54	4
От време на време	54	42	4
Почти никога / Никога	60	36	4
Субективна урбанизация			
Селски район или село	55	41	4
Малък или среден град	57	40	3
Голям град	61	35	4
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	59	38	3
Няма	48	44	8
Изображение на ЕС			
Положително	79	19	2
Неутрални	48	46	6
Отрицателно	14	84	2
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	73	25	2
Лошо нещо	18	79	3
Нито добро, нито лошо нещо	39	55	6

Перспективи за бъдещето на страната

Възприятията за бъдещето на собствената страна заемат междинна позиция между личните очаквания и по-широките перспективи за Европейския съюз и света. Оптимизмът за бъдещето на страната е по-предпазлив, отколкото на лично ниво, но остава по-силен от оптимизма за бъдещето на света.

На равнището на ЕС мнозинството от респондентите изразяват оптимизъм относно бъдещето на своята държава: 57% казват, че са много или доста оптимистични, включително 9%, които казват, че са много оптимистични. За разлика от тях 41 % от европейците са песимисти по отношение на бъдещето на страната си, като 34 % се определят като доста песимистични, а 7 % — като много песимистични. Тези резултати показват, че макар мнозинството да е оптимистично, значителна част от населението остава загрижена за националните перспективи, което показва климат на предпазлив оптимизъм, а не широко разпространено доверие.

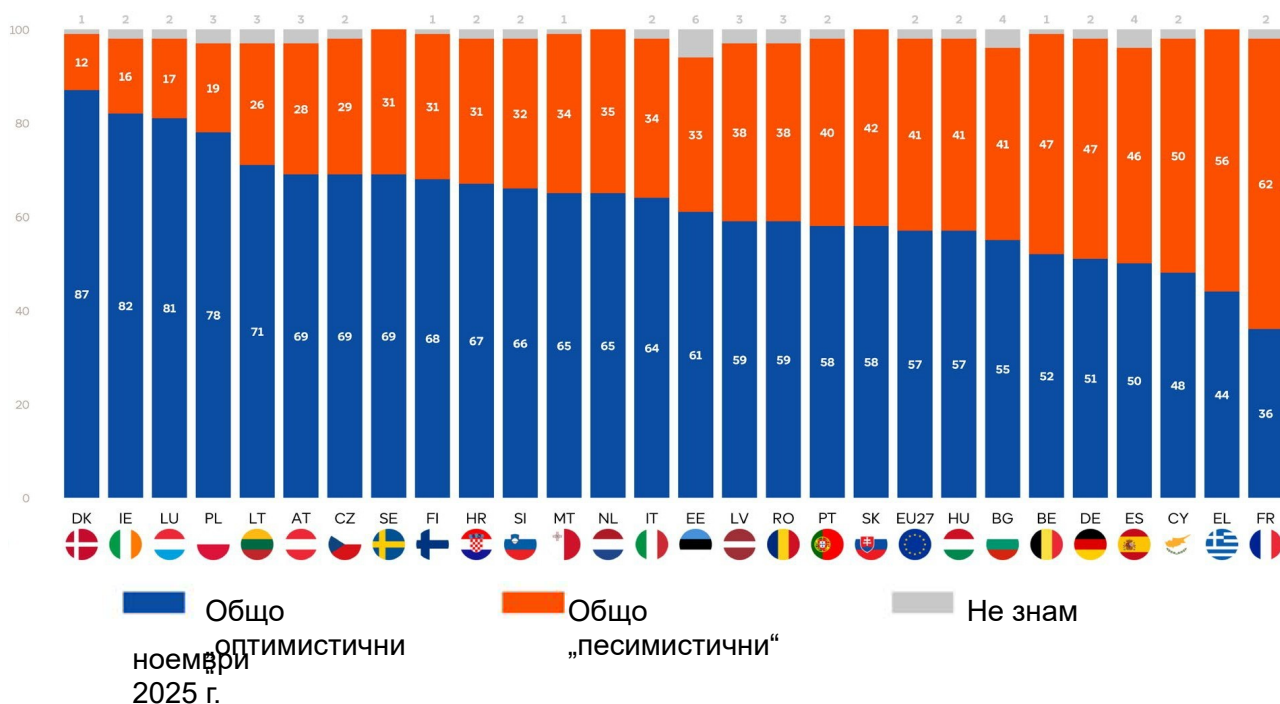
QA9.2 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? (НАШАТА ДЪРЖАВА) (%)

Оптимизмът за бъдещето на собствената държава на респондентите се различава значително в отделните държави членки, което разкрива значителни национални различия в очакванията. Положителните мнения преобладават в голяма част от държавите: най-малко половината от респондентите изразяват оптимизъм в 24 държави членки, най-поразително в Дания (87 %), Ирландия (82 %) и Люксембург (81 %), където повече от осем на всеки десет респонденти изразяват доверие в националните перспективи.

Оптимизмът обаче не е универсален. Най-ниските нива на доверие се наблюдават във Франция, където само 36 % от респондентите са оптимисти, докато ясно изразено мнозинство са песимисти (62 %). Гърция (44% оптимисти срещу 56% песимисти) и Кипър (48% срещу 50%) също се открояват като страни, в които песимистичните възгледи надделяват над оптимизма. Тези три държави членки са единствените, в които песимизмът надхвърля оптимизма, като подчертава значителните национални контрасти в начина, по който гражданите възприемат бъдещето на своята страна, и подчертава влиянието на

QA9.2 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? (НАШАТА ДЪРЖАВА) (%)

различните национални контексти върху обществените нагласи.

Различията в оптимизма и песимизма по отношение на бъдещето на страната са очевидни в няколко социално-демографски групи, въпреки че силата на тези модели варира в зависимост от разглежданата характеристика.

По отношение на пола възприятията са почти идентични. Равнищата на оптимизъм сред мъжете (57% оптимистични спрямо 41% песимистични) са почти същите като тези, наблюдавани сред жените (56% спрямо 42%), което показва, че полът не играе значима роля при формирането на очакванията за националните перспективи.

Възрастта, от друга страна, е диференциращ фактор. По-младите респонденти са склонни да изразяват по-високи нива на оптимизъм, докато песимизмът се увеличава постепенно с възрастта. Сред хората на възраст между 15 и 24 години ясно изразено мнозинство са оптимисти за бъдещето на страната си (61 % спрямо 37 % песимисти). Оптимизмът остава относително висок сред респондентите на възраст 25—39 години (59 % спрямо 39 %), преди да намалее леко сред тези на възраст 40—54 години (56 % спрямо 42 %) и тези на възраст 55 и повече години (54 % спрямо 44 %). Този възрастов градиент предполага постепенно преминаване към по-предпазливи очаквания, тъй като респондентите остаряват.

Завършването на образованието също е свързано с различия в перспективите.

Респондентите с ниско ниво на образование са най-малко оптимистични, като мненията са почти равномерно разделени между оптимизъм и песимизъм (50 % спрямо 47 %).

Оптимизмът се увеличава сред хората със средно равнище на образование (58 % спрямо 40

%) и е най-разпространен сред респондентите с високо равнище на образование (61 % спрямо 38 %), което показва положителна връзка между равнището на образование и доверието в националното бъдеще.

Възприятията за бъдещето на дадена държава са тясно свързани с индивидуалното икономическо положение на респондентите. Тези, които съобщават, че почти никога или никога не са имали трудности при плащането на сметките, са най-оптимистични (61% срещу 37% песимисти). Оптимизмът намалява сред респондентите, които изпитват финансови затруднения от време на време (52% спрямо 47%), докато песимизмът очевидно преобладава сред тези, които имат затруднения през по-голямата част от времето. В тази група само 36% са оптимисти, а почти две трети казват, че са песимисти (62%). Този модел подчертава тясната връзка между икономическата уязвимост и отрицателните очаквания за националните перспективи.

И накрая, перспективите за бъдещето на страната са тясно свързани с представата на респондентите за Европейския съюз. Респондентите с положителен образ на ЕС са значително по-оптимистични (72 % оптимисти спрямо 27 % песимисти), докато тези с неутрален образ показват по-разединени перспективи (51 % спрямо 46 %). Най-песимистични очаквания се наблюдават сред респондентите с негативен имидж на ЕС, където оптимизмът спада до 24%, а песимизмът се повишава рязко до 75%. Тази силна асоциация предполага, че отношението към ЕС е тясно свързано с по-широко доверие в националните траектории.

QA9.2 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? (НАШАТА ДЪРЖАВА) (% — ЕС)

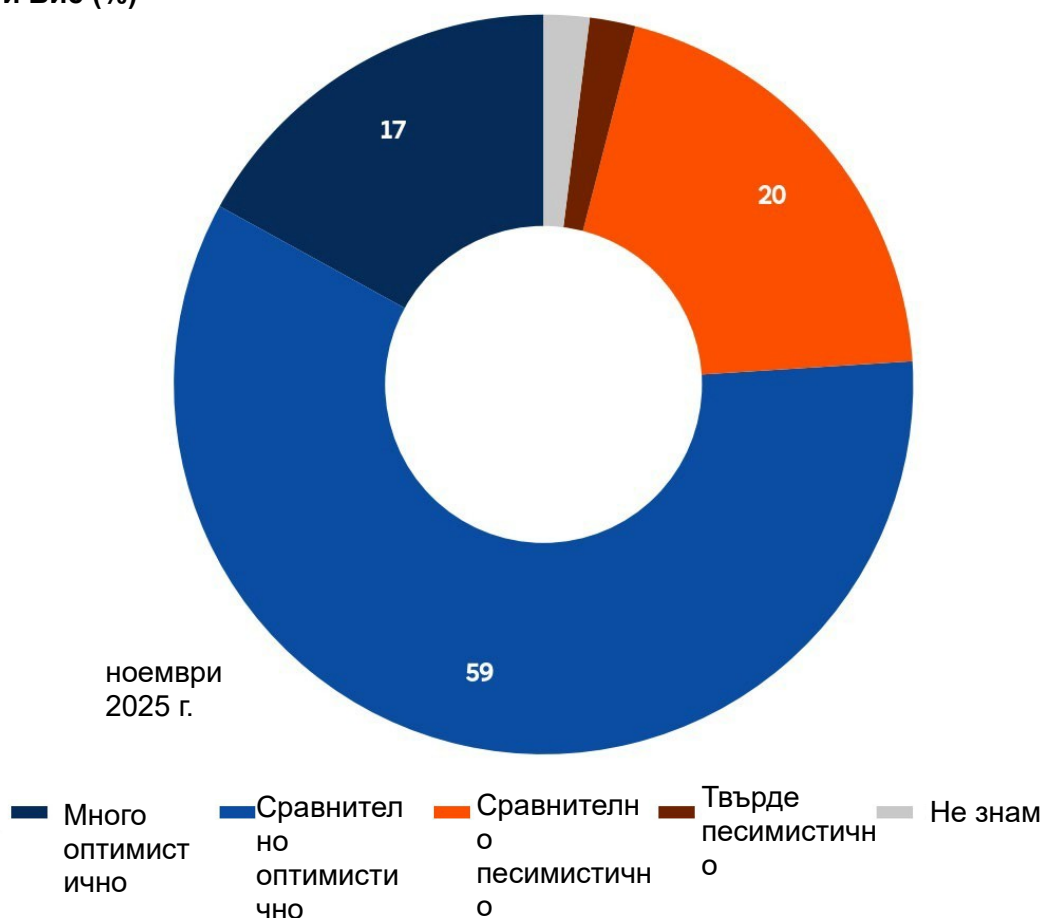
	Общо „оптимистични“	Общо песимистично	Не знам
ЕС-27	57	41	2
Пол			
Мъж	57	41	2
Жена	56	42	2
Възраст			
15-24	61	37	2
25-39	59	39	2
40-54	56	42	2
55+	54	44	2
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	50	47	3
Средно образование (ISCED 3-4)	58	40	2
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	61	38	1
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	57	41	2
Ръководители	62	37	1
Други бели яки	62	36	2
Работници, полагащи физически труд	56	42	2
Домашни помощници	52	44	4
Безработни	47	51	2
Пенсиониран	53	45	2
Ученици	62	36	2
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	36	62	2
От време на време	52	47	1
Почти никога / Никога	61	37	2
Субективна урбанизация			
Селски район или село	55	43	2
Малък или среден град	56	43	1
Голям град	60	37	3
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	57	41	2
Няма	52	44	4
Изображение на ЕС			
Положително	72	27	1
Неутрални	51	46	3
Отрицателно	24	75	1
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	67	32	1
Лошо нещо	28	71	1
Нито добро, нито лошо нещо	45	52	3

Перспективи за собственото и семейното бъдеще

Респондентите най-вероятно ще имат положително отношение към собственото си бъдеще и бъдещето на семейството си. Тези възгледи отразяват силното чувство на лично доверие и усещането за контрол върху непосредствените житейски обстоятелства, което контрастира с по-предпазливите или несигурни очаквания, изразени, когато респондентите обмислят по-широко национално, европейско или глобално развитие. Тази разлика между личния оптимизъм и по-широките опасения подчертава значението на близостта при формирането на очакванията за бъдещето.

На равнището на ЕС респондентите са значително по-оптимистични по отношение на собственото си бъдеще и бъдещето на семейството си, отколкото във всяка друга оценявана сфера. Като цяло 76% от анкетираните изразяват оптимизъм, включително 59%, които казват, че са доста оптимистични, и 17%, които се описват като много оптимистични. За разлика от тях малко над една пета от европейците (22 %) заявяват, че са песимисти, като 20 % са доста песимисти, а само 2 % са много песимисти. Това високо ниво на лична увереност контрастира рязко с нагласите към по-широки контексти: оптимизмът за бъдещето на страната на респондентите и на Европейския съюз е 57 %, а за света — само 44 %. Тези открития подчертават ясно изразен градиент на оптимизъм, който постоянно намалява, тъй като фокусът се измества от личното към глобалното ниво.

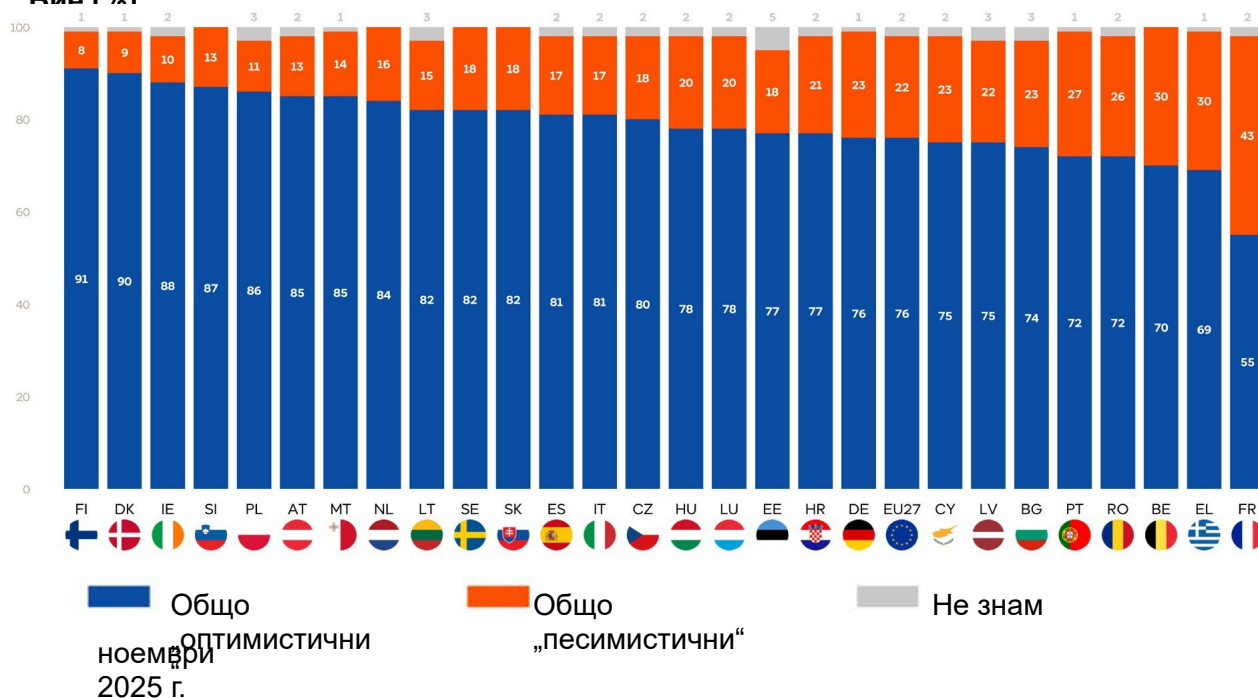
QA9.1 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? Вашето семейство и Вие (%)

В държавите членки оптимизмът относно собственото бъдеще и бъдещето на семейството е широко разпространен и забележително последователен. Във всички държави ясно изразено мнозинство от респондентите изразяват оптимизъм, като подчертават силното разпространение на положителни лични очаквания в целия Европейски съюз. Най-високи равнища на оптимизъм са отчетени във Финландия (91 %), Дания (90 %) и Ирландия (88 %), където около девет от всеки десет респонденти съобщават за доверие в личните и семейните си перспективи.

Франция се откроява като забележително изключение. Въпреки че мнозинството от респондентите във Франция остават оптимисти, делът им е значително по-нисък, отколкото другаде — 55 %, и е придружен от сравнително високо равнище на песимизъм (43 %). Това представлява особено ясно изразено отклонение от модела за целия ЕС: песимизмът във Франция е с 13 процентни пункта по-висок, отколкото в държавата членка с второто най-високо равнище, докато оптимизмът е с 14 процентни пункта по-нисък, отколкото в държавата с втория най-нисък дял. Тази разлика подчертава отличителния характер на възприятията във Франция и подчертава степента, в която личните перспективи там се отклоняват от общата положителна тенденция, наблюдавана в други държави членки. Освен това сравнително ниското равнище на личен оптимизъм във Франция съответства на

QA9.1 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? Вашето семейство и Риа (%)

моделите, наблюдавани на по-широки равнища на перспективите: Франция отчита и най-ниското ниво на оптимизъм по отношение на бъдещето на Европейския съюз.

Различията в оптимизма и песимизма по отношение на собственото и семейното бъдеще на респондента са видими в социално-демографските групи, въпреки че общите равнища на оптимизъм остават високи в повечето категории.

По отношение на пола възприятията са много сходни. Мъжете (77% оптимисти спрямо 22% песимисти) и жените (75% спрямо 23%) изразяват почти еднакви нива на доверие, което показва, че полът няма силно влияние върху личните и семейните перспективи.

Възрастта обаче е по-важен диференциращ фактор. По-младите респонденти са склонни да бъдат по-оптимистични, докато песимизмът се увеличава постепенно с възрастта. Повече от осем от всеки десет души на възраст между 15 и 24 години изразяват оптимизъм (82 % спрямо 17 % песимизъм). Оптимизмът остава висок сред респондентите на възраст 25—39 години (79 % спрямо 20 %) и леко намалява сред тези на възраст 40—54 години (76 % спрямо 22 %) и тези на възраст 55 и повече години (72 % спрямо 26 %). Този модел показва постепенен ефект на жизнения цикъл, като увереността в личното и семейното бъдеще намалява с възрастта.

Завършването на образованието също е тясно свързано с разликите в перспективите и показва особено ясен градиент. Респондентите с високо ниво на образование са най-оптимистични (80 % спрямо 18 % песимисти), следвани от тези със средно ниво на образование (78 % спрямо 20 %). За разлика от тях, оптимизмът е значително по-нисък сред респондентите с ниско ниво на образование, където малко над две трети изразяват оптимизъм (67%), а почти една трета съобщават за песимизъм (31%). Тази значителна разлика подчертава ролята на образованието за формирането на доверие относно личните и семейните перспективи.

Аналогично ясно изразен модел се появява, когато се разглежда финансовото състояние на респондентите. Тези, които съобщават, че почти никога или никога не са имали трудности при плащането на сметките, са най-оптимистични (80% оптимисти срещу 18% песимисти). Оптимизмът спада забележимо сред респондентите, които от време на време изпитват финансови затруднения (69% спрямо 30%), и намалява още повече сред тези, които имат затруднения през повечето време, където оптимизмът пада до 54%, а песимизмът се повишава до 45%. Този рязък градиент подчертава силната връзка между икономическата несигурност и песимизма за собственото бъдеще и бъдещето на семейството.

И накрая, възприятията са тясно свързани с представата на респондентите за Европейския съюз. Тези, които имат положителен имидж на ЕС, са преобладаващо оптимистични за своето лично и семейно бъдеще (87 % спрямо 12 % песимисти). Оптимизмът е по-нисък сред респондентите с неутрален образ на ЕС (72 % спрямо 26 %), докато мненията са много по-разделени сред тези с отрицателен образ, където оптимизмът спада до 51 %, а песимизмът се повишава до 46 %. Тази асоциация предполага, че по-широките политически нагласи към ЕС се отразяват и в начина, по който хората възприемат собственото си бъдеще и това на семейството си.

QA9.1 Бихте ли казали, че сте много оптимистични, доста оптимистични, доста песимистични или много песимистични за бъдещето на ...? Вашето семейство и Вие (% — ЕС)

	Общо „оптимистични“	Общо песимистично	Не знам
ЕС-27	76	22	2
Пол			
Мъж	77	22	1
Жена	75	23	2
Възраст			
15-24	82	17	1
25-39	79	20	1
40-54	76	22	2
55+	72	26	2
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	67	31	2
Средно образование (ISCED 3-4)	78	20	2
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	80	18	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	78	21	1
Ръководители	83	16	1
Други бели яки	81	18	1
Работници, полагащи физически труд	76	23	1
Домашни помощници	70	28	2
Безработни	64	35	1
Пенсиониран	70	27	3
Ученици	84	15	1
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	54	45	1
От време на време	69	30	1
Почти никога / Никога	80	18	2
Субективна урбанизация			
Селски район или село	74	24	2
Малък или среден град	75	23	2
Голям град	78	20	2
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	78	21	1
Няма	63	33	4
Изображение на ЕС			
Положително	87	12	1
Неутрални	72	26	2
Отрицателно	51	46	3
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	84	15	1
Лошо нещо	51	47	2
Нито добро, нито лошо нещо	67	31	2

2. ПУБЛИЧНИ КОНЦЕРТИ ЗА РИСКА НА СИГУРНОСТТА

2. ПУБЛИЧНИ КОНЦЕРТИ ЗА РИСКА НА СИГУРНОСТТА

В тази глава се разглеждат възприятията на европейците за рисковете, свързани със сигурността, безопасността, комуникацията и обществото, като се подчертават въпросите, които оформят обществената загриженост в днешната сложна среда. В него се разглежда широк спектър от предизвикателства пред сигурността — от конфликти и тероризъм до киберзаплахи, бедствия, свързани с климата, и зависимост от държави извън ЕС, както и опасения относно миграцията и нововъзникващите технологии. В него се разглеждат и комуникационни и обществени въпроси, включително дезинформацията, словото на омразата, генерираното от ИИ съдържание, независимостта на медиите и неприкосновеността на личния живот онлайн. И в двете области констатациите разкриват постоянно високи нива на безпокойство, като различията между държавите членки и социално-демографските групи отразяват различния национален контекст, личен опит и нагласи към Европейския съюз. Като цяло европейците смятат, че са изправени пред многостранен и взаимосвързан набор от рискове, които оказват влияние върху чувството им за сигурност, социално сближаване и доверие в институциите.

Опасения, свързани със сигурността и безопасността

Наблюдаваната в предходната глава предпазлива и често песимистична перспектива, особено по отношение на бъдещето на света, предоставя важен контекст за разбиране на опасенията на европейците относно сигурността и безопасността. Несигурността относно събитията в световен мащаб, изразена от респондентите, показва, че много граждани възприемат значителни рискове извън непосредствения си контрол. Тези възприятия вероятно са свързани с геополитическото напрежение, технологичните заплахи, рисковете за околната среда и обществените предизвикателства, като всички те стават все по-очевидни през последните години.

В този контекст проучването проучи степента, в която европейците се чувстват обезпокоени от редица въпроси, свързани със сигурността и безопасността. Разбирането кои заплахи се възприемат като най-тревожни дава представа за обществените очаквания по отношение на ролята на Европейския съюз за гарантиране на сигурността, устойчивостта и стратегическата автономност.

QA11 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. (ЕС-27) (%)

Активни конфликти и войни в близост до Европейския съюз

Тероризъм

Кибератаки от държави извън ЕС

Природни бедствия, утежнени от изменението на климата

Неконтролирани миграционни потоци

ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своите енергийни доставки

Дронове от държави извън ЕС, опериращи над или в близост до държави от ЕС

ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своята отбрана

Държави извън ЕС, които се опитват да повлияят на изборите или политиката в (НАШАТА ДЪРЖАВА)

Общо "силно разтревожени" (7-10)
 Общо „Умерено притеснени“ (5—6)
 Общо „Без притеснение или леко притеснение“ (1-4)
 Не знам

г.

На равнището на ЕС опасенията относно въпросите, свързани със сигурността и безопасността, са широко разпространени, въпреки че интензивността на безпокойството варира в зависимост от разглеждания въпрос. Като цяло ясно изразено мнозинство от европейците изразяват висока степен на загриженост по всички теми, включени в проучването, като подчертават значимостта на предизвикателствата, свързани със сигурността, при формирането на обществените възприятия.

Най-голямата загриженост е свързана с активните конфликти и войни в близост до Европейския съюз. Повече от седем от всеки десет респонденти (72 %) заявяват, че са силно обезпокоени от този въпрос, докато други 18 % заявяват, че са умерено обезпокоени. Това го прави най-тревожният от изпитаните въпроси, отразявайки значението на геополитическото напрежение в близост до границите на ЕС в съзнанието на гражданите.

Тероризмът е вторият най-тревожен въпрос. Две трети от анкетираните (67 %) заявяват, че са силно обезпокоени, а други 19 % са умерено обезпокоени. Това трайно равнище на безпокойство подчертава факта, че въпреки колебанията в честотата на нападенията

тероризмът продължава да бъде централен елемент на усещането за несигурност сред европейците.

Кибератаките от държави извън ЕС са основен източник на безпокойство за европейците. Две трети от анкетираните (66%) заявяват, че са силно обезпокоени от тази заплаха, докато други 20% съобщават, че са умерено обезпокоени. Тази висока степен на безпокойство подчертава усещането за уязвимост на Европейския съюз към външни киберзаплахи.

Също толкова висока степен на безпокойство се изразява по отношение на природните бедствия, влошени от изменението на климата. Като цяло 66 % от респондентите посочват, че са силно обезпокоени, а 20 % са умерено обезпокоени. Тези резултати подчертават степента, в която свързаните с климата рискове вече са твърдо заложили в обществените възприятия като ключов фактор, формиращ несигурността за бъдещето.

Неконтролираните миграционни потоци също се нареждат сред въпросите, пораждащи най-голяма загриженост. Почти две трети от анкетираните (65 %) съобщават, че са силно обезпокоени, а други 20 % са умерено обезпокоени. Това отразява продължаващото значение на тази тема в обществения дебат в целия Европейски съюз.

Въпросите, свързани със зависимостта на Европейския съюз от държави извън ЕС, пораждат малко по-ниски, макар и все още значителни нива на безпокойство. Около шест от всеки десет респонденти (62 %) са силно обезпокоени от зависимостта на ЕС от държави извън ЕС по отношение на енергийните доставки, като 25 % съобщават за умерено безпокойство. По подобен начин 59 % са силно обезпокоени от зависимостта от държави извън ЕС за целите на отбраната, а други 26 % са умерено обезпокоени. Тези резултати показват, че въпросите за стратегическата автономност представляват значителен източник на безпокойство.

Забележителни са и опасенията във връзка с безпилотните летателни апарати от държави извън ЕС, които извършват дейност над държави от ЕС или в близост до тях. Шест от всеки десет анкетирани (60%) заявяват, че са силно обезпокоени, а 22% са умерено обезпокоени, което показва значително ниво на безпокойство относно нововъзникващите военни технологии и технологии за наблюдение.

Сред изследваните въпроси най-малко тревожни се очертават държавите извън ЕС, които се опитват да повлияят на изборите или политиката в собствената държава на респондента, въпреки че опасенията продължават да бъдат широко разпространени. Повече от половината от анкетираните (56 %) съобщават, че са силно обезпокоени, докато 23 % са умерено обезпокоени. Въпреки че се нареждат на най-ниското място в сравнение с други позиции, тези данни показват, че голяма част от европейците все още възприемат външната политическа намеса като значителен риск.

Взети заедно, постоянно високите нива на загриженост по всички теми биха могли да помогнат да се обясни изразеният песимизъм, наблюдаван по отношение на бъдещето на света, и да посочат среда на сигурност, възприемана от много европейци като сложна, многоизмерна и все по-несигурна.

QA11 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Общо силно притеснени" (7-10) (%)

1-ви най-често споменаван елемент

Втори най-често споменаван елемент

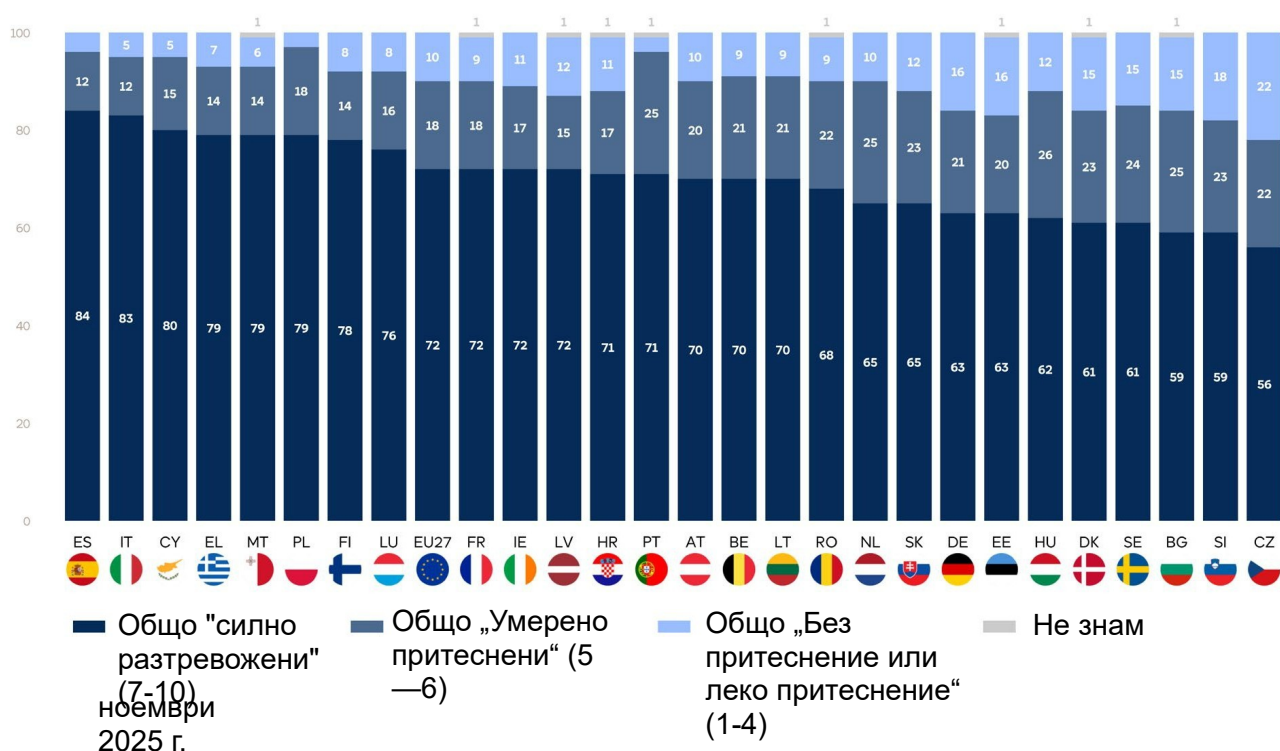
Третият най-често споменаван елемент

След като разгледа общите равнища на безпокойство на равнището на ЕС, в настоящия раздел се разглежда по-подробно как се различават опасенията относно въпросите, свързани със сигурността и безопасността, в отделните държави членки. Въпреки че в целия Европейски съюз се наблюдават високи равнища на безпокойство, интензивността на безпокойството се различава значително в отделните държави, което отразява националния контекст, географската близост и различните възприятия за риска.

Освен различията по конкретни въпроси, проучването показва, че някои държави постоянно съобщават за по-високи нива на безпокойство по целия спектър от теми, свързани със сигурността и безопасността, докато други са склонни да съобщават за по-ниски нива на безпокойство като цяло. Например Италия, Испания, Кипър, Португалия, Полша и Малта редовно са сред държавите с най-висок дял на респондентите, които изразяват силна загриженост, независимо от вида на заплахата. За разлика от тях Нидерландия, Дания, Естония, Словакия и Швеция са склонни да отчитат по-ниски нива на безпокойство по множество въпроси, което показва като цяло по-малко тревожно възприемане на рисковете за сигурността и безопасността. Тези модели показват, че националният контекст играе важна роля за формирането на цялостното чувство за уязвимост на европейците.

Опасенията от активни конфликти и войни в близост до Европейския съюз са широко разпространени във всички държави членки. Този въпрос предизвиква най-голяма загриженост в 16 държави, а във всяка държава членка повече от половината от респондентите съобщават, че са силно обезпокоени. Най-високи нива на безпокойство са регистрирани в Испания (84 %), Италия (83 %) и Кипър (80 %), където повече от осем на всеки десет респонденти заявяват, че са силно обезпокоени. В другия край на скалата най-ниските дялове на респондентите, които са силно обезпокоени, се наблюдават в Чехия (56 %), България (59 %) и Словения (59 %).

QA11.1 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.
Активни конфликти и войни в близост до Европейския съюз (%)

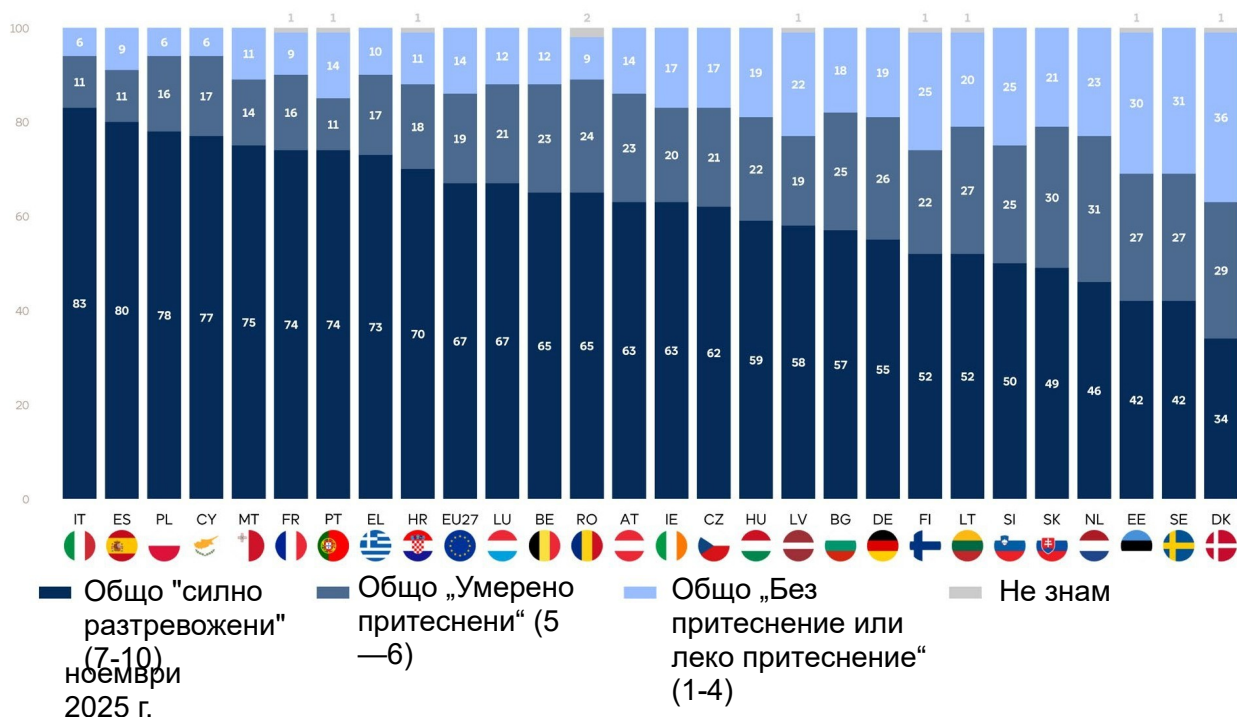

Опасенията във връзка с тероризма са широко разпространени и в целия Европейски съюз, въпреки че тяхната интензивност варира значително в отделните държави членки.

Тероризмът е водещ проблем за сигурността в две държави, Франция и Италия, където съответно 74 % и 83 % от анкетираните заявяват, че са силно обезпокоени. Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 22 държави членки. Най-висок дял на респондентите, които са силно обезпокоени, се наблюдава в Италия (83 %), Испания (80 %) и Полша (78 %). За разлика от тях опасенията са значително по-ниски в Дания (34 %), Швеция (42 %) и Естония (42 %).

QA11.7 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

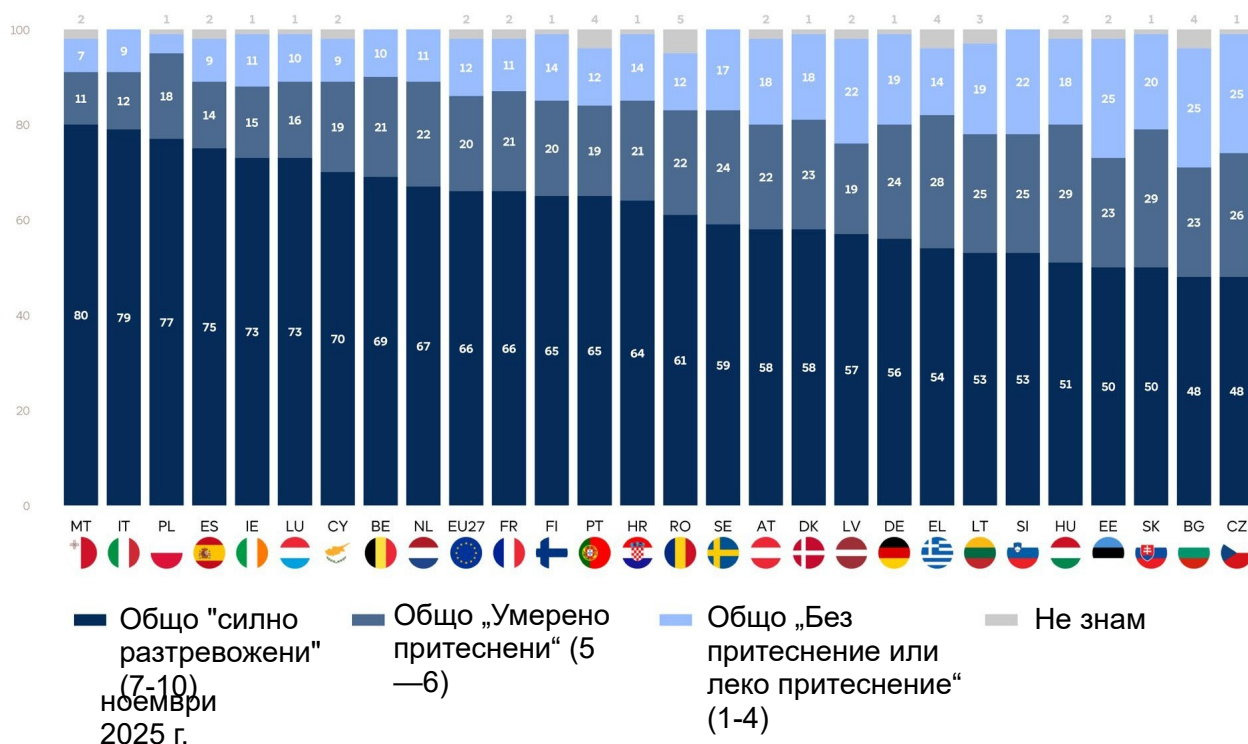
Тероризъм (%)

Що се отнася до кибератаките от държави извън ЕС, опасенията са широко разпространени, но неравномерни в отделните държави членки. Подобни атаки представляват най-големият проблем за сигурността в Нидерландия (67 %). Като цяло най-малко половината от респондентите съобщават, че са силно обезпокоени в 25 държави членки, което показва широко възприемане на уязвимостта към външни киберзаплахи. Най-висок дял на респондентите, които са силно обезпокоени, е регистриран в Малта (80 %), Италия (79 %) и Полша (77 %). За разлика от тях опасенията са по-ниски в Чехия и България (и двете с 48 %), както и в Словакия и Естония (50 %), където около половината или по-малко респонденти изразяват високи нива на безпокойство.

QA11.2 Колко притеснени или не сте по отношение на всеки от следните въпроси, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

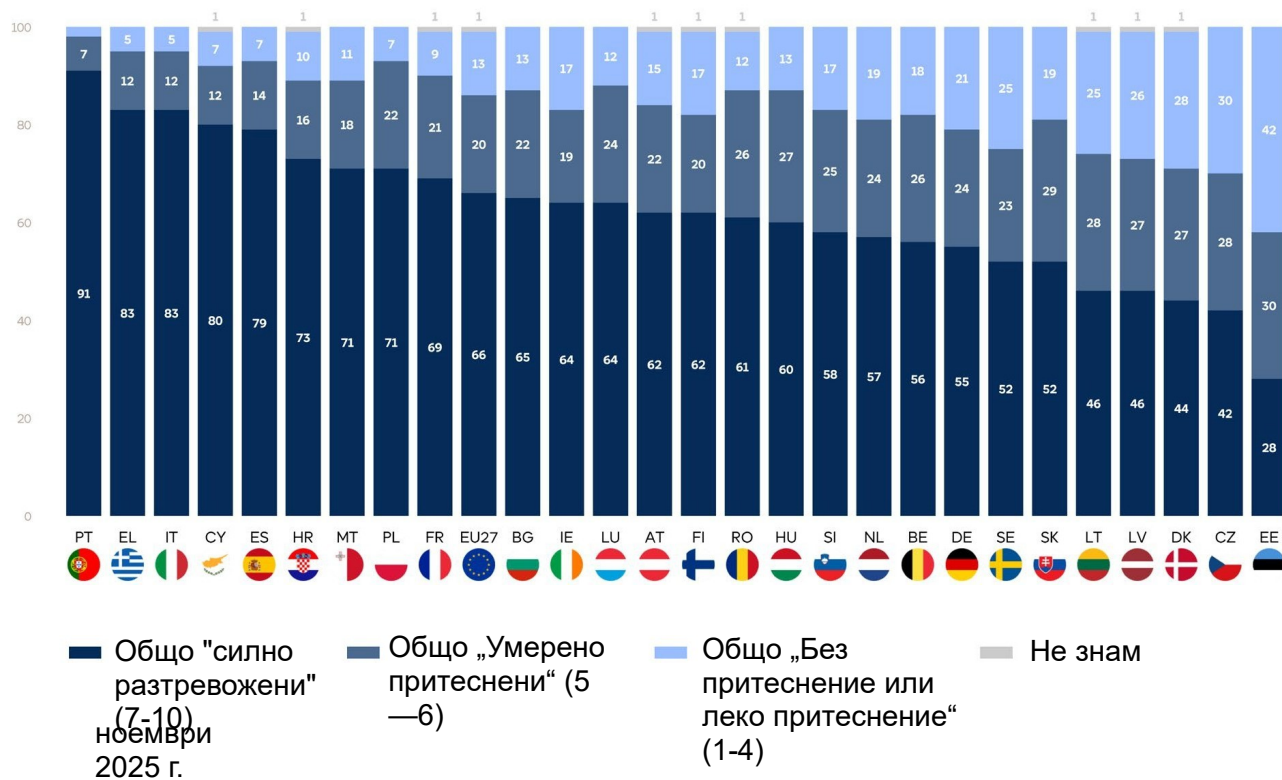
Кибератаки от държави извън ЕС (%)

Опасенията от природни бедствия, влошени от изменението на климата, са особено силни в няколко държави членки и представляват най-големият проблем за сигурността в България (65 %), Хърватия (73 %), Италия (83 %) и Португалия (91 %). Като цяло най-високите равнища на безпокойство са съсредоточени в средиземноморските държави: Португалия (91 %), Гърция (83 %), Италия (83 %), Кипър (80 %), Испания (79 %) и Хърватия (73 %) са шестте държави членки, в които повече от три четвърти от респондентите съобщават, че са силно обезпокоени. За разлика от това опасенията са много по-ниски в някои държави от Северна и Централна Европа, по-специално Естония (28 %), Чехия (42 %) и Дания (44 %). Тези разлики може отчасти да отразяват неотдавнашния опит с екстремни метеорологични явления, като горещи вълни и горски пожари, които обикновено засягат по-тежко Южна Европа. Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 22 държави членки.

QA11.9 Колко притеснени или не сте по отношение на всеки от следните въпроси, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

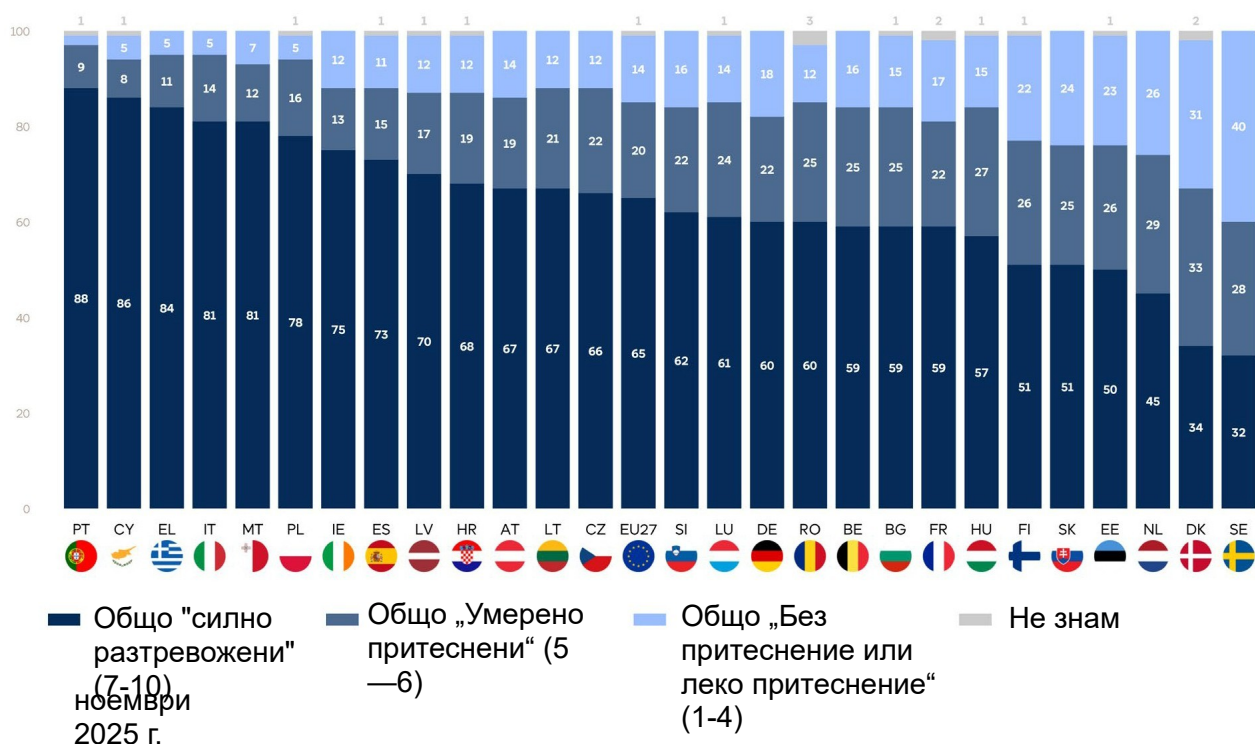
Природни бедствия, влошени от изменението на климата (%)

Неконтролираните миграционни потоци се очертават като основен проблем за сигурността в шест държави: Кипър (86 %), Гърция (84 %), Малта (81 %), Ирландия (75 %), Чехия (66 %) и Словения (62 %). Повече от осем от всеки десет респонденти са силно обезпокоени и в Португалия (88 %) и Италия (81 %). Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 24 държави членки. За разлика от тях най-ниски равнища на безпокойство се наблюдават в Швеция (32 %) и Дания (34 %), където по-малко от четирима от всеки десет респонденти изразяват силна загриженост, и Нидерландия (45 %).

QA11.8 Колко притеснени или не сте по всеки от следните въпроси, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

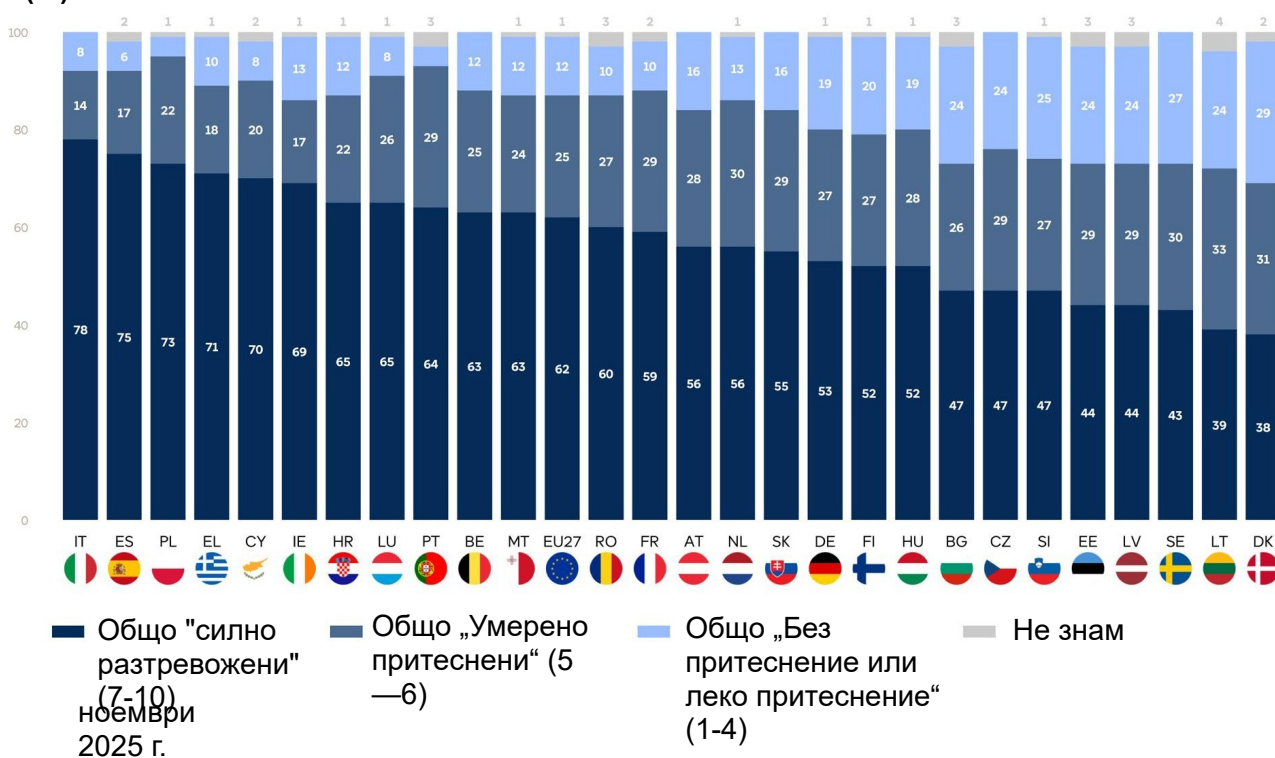
Неконтролирани миграционни потоци (%)

Притесненията относно зависимостта на ЕС от държави извън ЕС за енергийните му доставки се различават в отделните държави членки. Най-голям дял от респондентите, които са силно обезпокоени, има в Италия (78 %), Испания (75 %) и Полша (73 %). Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 19 държави членки. В другия край на скалата най-ниски нива на безпокойство са отчетени в Дания (38 %), Литва (39 %) и Швеция (43 %).

QA11.5 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

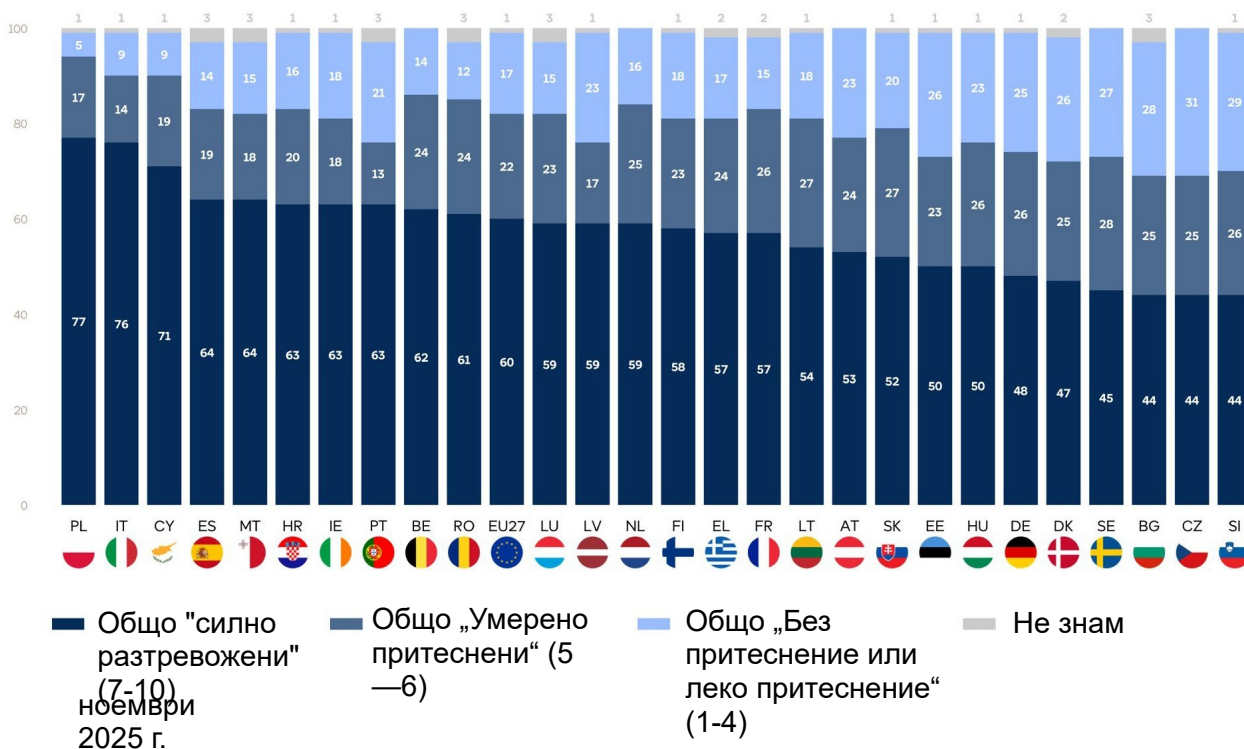
ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своите енергийни доставки (%)

Загрижеността относно безпилотните летателни апарати от държави извън ЕС, извършващи дейност над или в близост до държави от ЕС, е значителна, но варира в отделните държави членки. Най-голям дял от респондентите, които са силно обезпокоени, има в Полша (77 %), Италия (76 %) и Кипър (71 %). В 21 държави членки най-малко половината от респондентите заявяват, че са силно обезпокоени. В другия край на скалата най-ниски нива на тревога са отчетени в Словения, Чехия и България (всичките 44 %).

QA11.3 Колко притеснени или не сте по отношение на всеки от следните въпроси, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

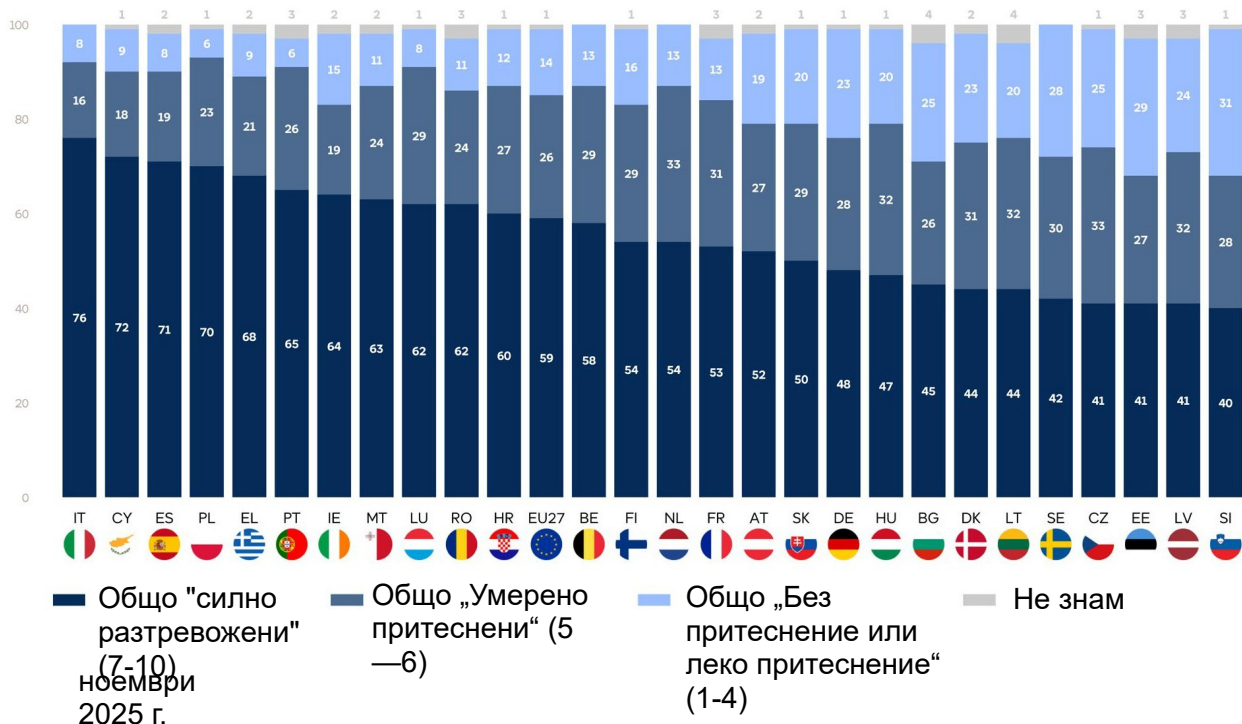
Дронове от държави извън ЕС, опериращи над или в близост до държави от

Зависимостта от държави извън ЕС по отношение на отбраната е източник на безпокойство в целия Съюз, въпреки че равнищата се различават значително между държавите членки. Най-голям дял от респондентите, които са силно обезпокоени, се наблюдава в Италия (76 %), Кипър (72 %) и Испания (71 %). Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 17 държави членки. За разлика от тях най-ниски равнища на безпокойство се наблюдават в Словения (40 %) и Латвия, Естония и Чехия (всички 41 %).

QA11.6 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

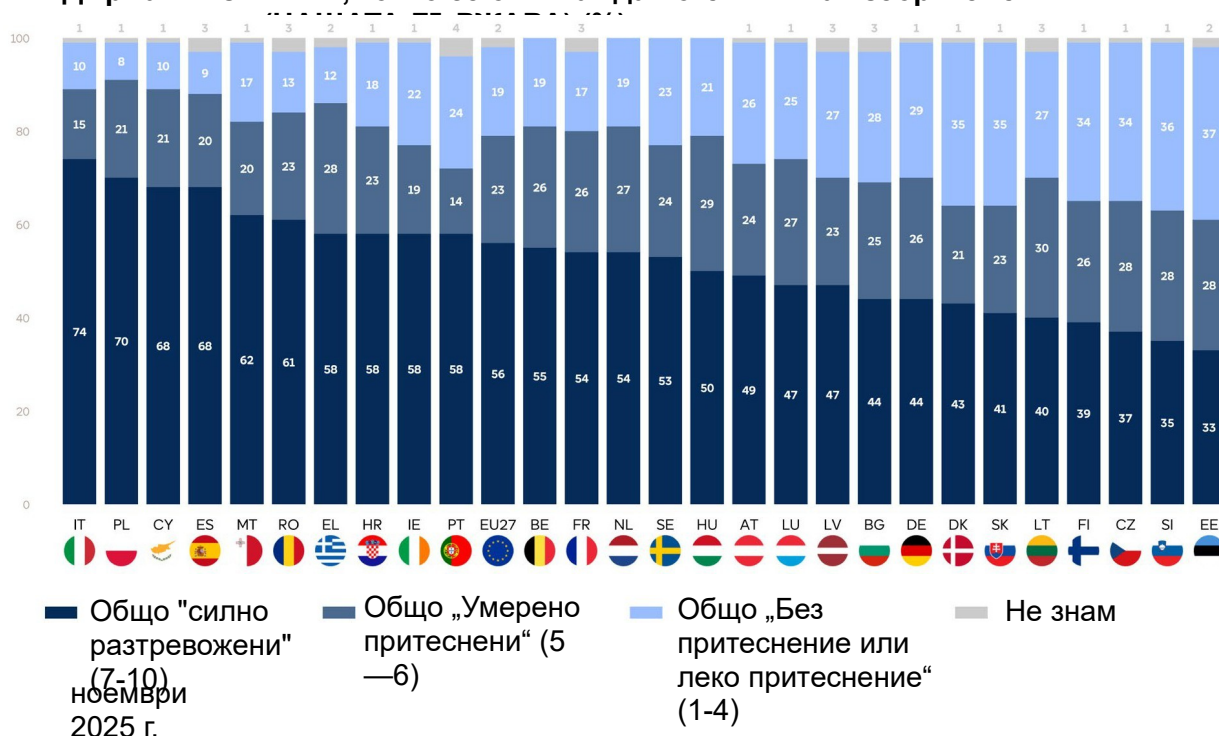
ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своята отбрана (%)

И накрая, опасенията, че държави извън ЕС се опитват да повлияят на изборите или политиката, също се различават значително в отделните държави членки. Най-голям дял от респондентите, които са силно обезпокоени, има в Италия (74 %), Полша (70 %) и Кипър и Испания (68 %). В 15 държави членки най-малко половината от респондентите заявяват, че са силно обезпокоени. В другия край на скалата най-ниски равнища на безпокойство са отчетени в Естония (33 %), Словения (35 %) и Чехия (37 %), където само около една трета от респондентите изразяват висока степен на безпокойство.

QA11.4 Колко притеснени или не сте по отношение на всеки от следните въпроси, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

Държави извън ЕС, които се опитват да повлияят на изборите или

Притесненията относно въпросите, свързани със сигурността и безопасността, се различават в различните социално-демографски групи. Като се имат предвид различията между половете, жените обикновено съобщават за по-високи нива на безпокойство от мъжете по повечето въпроси. Най-големи разлики между половете се наблюдават при природните бедствия (71 % от жените са силно обезпокоени спрямо 64 % от мъжете), активните конфликти в близост до ЕС (74 % спрямо 69 %), тероризма (70 % спрямо 65 %) и безпилотните летателни апарати от държави извън ЕС (62 % спрямо 57 %). Тези различия показват, че жените са склонни да възприемат заплахите за сигурността и безопасността като по-непосредствени или неотложни, особено в области, свързани с екологични и геополитически рискове.

Притесненията за сигурността и безопасността се увеличават с възрастта. По-младите респонденти (на възраст 15—24 години) постоянно са по-малко обезпокоени по повечето теми, докато респондентите на възраст 55 и повече години съобщават за най-високи равнища на безпокойство. Разликите във възрастта са най-силно изразени при неконтролираните миграционни потоци (52 % от лицата на възраст между 15 и 24 години са силно обезпокоени спрямо 70 % от лицата на възраст над 55 години), безпилотните летателни апарати (53 % спрямо 64 %), чуждестранното политическо влияние (49 % спрямо 60 %) и зависимостта от държави извън ЕС за целите на отбраната (51 % спрямо 61 %). Тези

модели показват постепенен ефект през целия живот, като по-възрастните европейци възприемат рисковете за сигурността и безопасността като по-значителни или предстоящи.

Въздействието на образованието върху възприеманите рискове за сигурността варира в зависимост от темата. Респондентите с ниско ниво на образование е по-вероятно да бъдат силно обезпокоени от миграционните потоци (72 % спрямо 56 % сред високообразованите) и тероризма (72 % спрямо 61 %). По други въпроси разликите са по-слабо изразени, въпреки че респондентите със средно ниво на образование са склонни да съобщават за малко по-високи нива на безпокойство по множество теми, което предполага, че образованието оформя както осведомеността за риска, така и възприятията по сложен начин в зависимост от вида на заплахата.

Възприятията за сигурност и безопасност също се различават в зависимост от отношението на респондентите към Европейския съюз, което подчертава връзката между по-широките политически перспективи и възприятията за риск. Респондентите с положителен имидж на ЕС е по-вероятно да изразят висока степен на загриженост относно природните бедствия, влошени от изменението на климата, като 70 % съобщават, че са силно обезпокоени в сравнение с 59 % от тези с отрицателен имидж на ЕС. От друга страна, респондентите с отрицателен имидж на ЕС съобщават за по-високи нива на безпокойство по въпроси, свързани с миграционните потоци и тероризма. 77 % от хората с отрицателен имидж са силно обезпокоени от неконтролираната миграция в сравнение с 60 % от хората с положително мнение за ЕС. По подобен начин загрижеността за тероризма е по-голяма сред хората с отрицателен имидж (75 % силно притеснени), отколкото сред тези с положителен имидж (63 %).

QA11 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Общо „Силно обезпокоени“ (7—10) (% — ЕС)

	Активни конфликти и войни в близост до Европейския съюз	Тероризъм	Природни бедствия, утежени от изменение то на климата	Кибератаки от държави извън ЕС	Неконтр олиран и миграц ионни потоци	ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своите енергийни доставки	Дронове от държави извън ЕС, опериращи над или в близост до държави от ЕС	ЕС трябва да разчита на държави извън ЕС за своята отбрана	Държави извън ЕС, които се опитват да повлияят на изборите или политиката в (НАШАТА ДЪРЖАВА)
ЕС-27	72	67	66	66	65	62	60	59	56
Пол									
Мъж	69	65	64	65	66	61	57	58	57
Жена	74	70	71	66	66	63	62	59	57
Възраст									
15-24	68	63	67	61	52	54	53	51	49
25-39	69	64	66	63	62	64	56	59	56
40-54	71	66	66	66	68	63	59	60	55
55+	75	72	69	67	70	62	64	61	60
Образователно равнище									
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	70	72	65	60	72	58	58	55	53
Средно образование (ISCED 3-4)	73	69	67	68	69	65	63	61	59
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	72	61	68	65	56	62	57	58	56
Социално-професионална категория									
Самостоятелно заето лице	69	67	64	66	68	63	57	60	56
Ръководители	70	58	63	62	59	60	54	57	52
Други бели яки	71	65	66	67	64	65	61	60	58
Работници, полагащи физически труд	69	71	66	65	71	64	59	60	57
Домашни помощници	78	73	71	69	73	68	67	62	62
Безработни	69	69	68	67	63	63	57	56	56
Пенсиониран	75	73	69	67	71	62	64	60	60
Ученици	70	62	70	59	48	53	52	50	50
Трудности при плащане на сметки									
През повечето време	71	68	68	63	67	62	60	60	57
От време на време	73	73	71	66	70	64	62	61	59
Почти никога / Никога	71	66	65	65	63	61	58	57	56
Субективна урбанизация									
Селски район или село	70	67	64	63	68	59	59	57	55
Малък или среден град	72	69	67	66	65	63	59	60	57
Голям град	73	67	70	67	64	64	60	60	58
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни									
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	72	67	67	66	65	62	59	59	57
Няма	72	73	68	58	72	58	61	56	56
Изображение на ЕС									
Положително	73	63	70	67	60	62	60	59	57
Неутрални	71	70	65	65	68	61	60	57	54
Отрицателно	71	75	59	64	77	65	57	60	58
Членство в Европейския съюз									
Едно хубаво нещо	73	65	70	67	61	63	61	58	57
Лошо нещо	65	73	56	60	76	60	54	57	56
Нито добро, нито лошо нещо	71	72	65	65	73	63	60	59	57

Комуникация и опасения, свързани с обществото

Този раздел е посветен на тревогите на европейците по отношение на комуникацията и въпросите, свързани с обществото. Докато предишният раздел показва, че външни заплахи като конфликти, тероризъм и кибератаки тежат силно върху обществените възприятия, този раздел изследва опасенията, свързани с начина, по който информацията се произвежда, разпространява и управлява в съвременните общества. Бързите технологични промени, нарастващата роля на цифровите платформи и нарастващата централна роля на онлайн комуникацията преобрази дълбоко публичната сфера. В същото време дезинформацията, алгоритмичното вземане на решения, независимостта на медиите и свободата на изразяване са важни теми днес в целия Европейски съюз. В този контекст проучването проучи степента, в която европейците се чувстват обезпокоени от редица въпроси, свързани с комуникацията и обществото, като използва скала от 1 до 10.

QA12 И колко притеснени или не сте за всеки от следните въпроси, свързани с комуникацията и обществото? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. (ЕС-27) (%)

На равнището на ЕС опасенията относно комуникацията и въпросите, свързани с обществото, са широко разпространени, въпреки че интензивността на безпокойството варира в известна степен в зависимост от разглеждания въпрос. Като цяло ясно изразено

мнозинство от европейците съобщават за висока степен на безпокойство по всички теми на проучването, като подчертават централната роля, която информацията, цифровите технологии и социалното сближаване понастоящем играят за формирането на обществените възприятия.

Най-голямата загриженост е свързана с разпространението на дезинформация. Повече от две трети от анкетираните (69 %) съобщават, че са силно обезпокоени от невярна или подвеждаща информация, докато други 19 % заявяват, че са умерено обезпокоени. Това прави дезинформацията най-тревожната от тестваните проблеми и отразява широко разпространеното безпокойство относно нейното въздействие върху демократичните процеси, общественото доверие и информираното вземане на решения.

Тясно свързано с тази загриженост е безпокойството относно изказванията, подбуждащи към омраза, както онлайн, така и офлайн. Около две трети от европейците (68 %) заявяват, че са силно обезпокоени от речта на омразата, като още 19 % съобщават за умерено безпокойство. Тази висока степен на безпокойство предполага, че много граждани възприемат речта на омразата като пряка заплаха за социалното сближаване и уважителния обществен дискурс.

Фалшивото съдържание, създадено от изкуствен интелект, като например видеоклипове с дълбоки фалшификати или генерирана от ИИ невярна информация, също е основен източник на безпокойство. Като цяло 68 % от респондентите заявяват, че са силно обезпокоени, а 19 % са умерено обезпокоени. Тези констатации показват нарастваща осведоменост за рисковете, свързани с нововъзникващите технологии, и техния потенциал за по-нататъшно подкопаване на доверието в информацията и медиите.

Защитата на личните данни онлайн също е сред основните проблеми. Около две трети от европейците (68 %) съобщават, че са силно обезпокоени от този въпрос, докато 20 % са умерено обезпокоени. Това подчертава постоянните страхове относно неприкосновеността на личния живот, злоупотребата с данни и способността на физическите лица да поддържат контрол върху личната си информация в цифрова среда.

Заплахите за свободата на словото също пораждат сериозно безпокойство. Като цяло 67 % от респондентите заявяват, че са силно обезпокоени, а други 20 % изразяват умерено безпокойство. Това предполага, че европейците са чувствителни към възприеманите рискове за основните свободи, независимо дали произтичат от регулиране, практики на платформи или по-широк обществен натиск.

Загрижеността за поляризацията на обществото също е широко разпространена. Почти две трети от анкетираните (63%) съобщават, че са силно обезпокоени от нарастващото разделение между групите в обществото, а 23% са умерено обезпокоени. Тези резултати подчертават тревогите относно социалната разпокъсаност и отслабването на споделените ценности.

Контролът върху социалните медии от страна на няколко големи дружества също поражда сериозно безпокойство. Около шест от всеки десет респонденти (63 %) заявяват, че са силно обезпокоени, докато 22 % са умерено обезпокоени. Това показва безпокойство относно концентрацията на пазара и силата на големите платформи над обществения дебат.

Макар и малко по-ниска, отколкото при други въпроси, загрижеността относно независимостта на медиите в собствените държави на респондентите остава значителна. Повече от половината европейци (56 %) съобщават, че са силно обезпокоени, а други 25 % са умерено обезпокоени. Това показва, че въпросите за свободата и плурализма на медиите продължават да резонират в целия Съюз.

И накрая, липсата на прозрачност в начина, по който алгоритмите вземат решения в интернет, е най-малко тревожният от тестваните проблеми, въпреки че опасенията все още са широко разпространени. Като цяло 55 % от респондентите заявяват, че са силно обезпокоени, а 26 % са умерено обезпокоени. Въпреки че са класирани на най-ниското

място, тези данни показват, че непрозрачното алгоритмично вземане на решения все повече се признава за важен въпрос.

Взети заедно, постоянно високите нива на загриженост по всички тези въпроси, свързани с комуникацията и обществото, засилват картината на една общественост, която е дълбоко внимателна към предизвикателствата, породени от съвременната информационна среда. Тези тревоги отразяват и допълват тревогите, свързани със сигурността, наблюдавани в предишния раздел, което сочи към по-широко възприемане на уязвимостта, която обхваща както физическите, така и цифровите измерения на съвременния живот.

QA12 И колко притеснени или не сте за всеки от следните въпроси, свързани с комуникацията и обществото? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

Общо „Силно обезпокоени“ (7—10) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Дезинформация (невярна или подвеждаща информация)	69	68	56	45	55	56	51	76	77	85	71	67	80	82	64	59	77	62	78	71	65	72	67	68	63	62	67	66
Реч на омразата онлайн и офлайн	68	65	51	43	49	56	56	70	71	82	72	68	83	71	54	46	70	58	76	64	58	74	68	64	56	60	63	61
Фалшиво съдържание, създадено от изкуствен интелект (ИИ), като дълбинни фалшиви видеоклипове или невярна информация	68	71	48	47	64	58	47	75	70	77	69	59	77	84	59	54	79	55	79	73	61	70	62	62	62	58	73	68
Защита на личните данни онлайн	68	70	59	47	50	55	57	74	79	82	70	67	80	82	62	57	73	63	76	63	57	75	66	65	61	60	62	50
Заплахи за свободата на словото	67	64	53	51	41	52	45	69	73	85	69	67	84	73	54	45	64	58	73	57	57	72	70	65	54	56	48	52
Обществена поляризация (напр. нарастващо разделение между групите в обществото)	63	56	52	48	44	57	47	71	72	73	58	65	76	72	55	46	66	56	66	68	61	70	63	65	50	68	63	61
Контролът на социалните медии от няколко големи компании	63	62	48	42	53	51	38	73	72	72	64	64	77	72	49	40	72	52	69	67	59	68	59	61	54	45	53	59
Независимостта на медиите в (НАШАТА ДЪРЖАВА)	56	47	49	37	24	41	34	57	71	70	53	62	75	65	46	39	34	54	62	40	49	67	54	62	47	50	33	32
Липса на прозрачност в начина, по който алгоритмите вземат решения в интернет (напр. кое съдържание или реклами се показват и защо).	55	56	41	30	43	39	36	66	62	69	55	56	72	71	43	37	60	45	67	61	45	62	53	54	45	38	45	46

1-ви най-често споменаван елемент

Втори най-често споменаван елемент

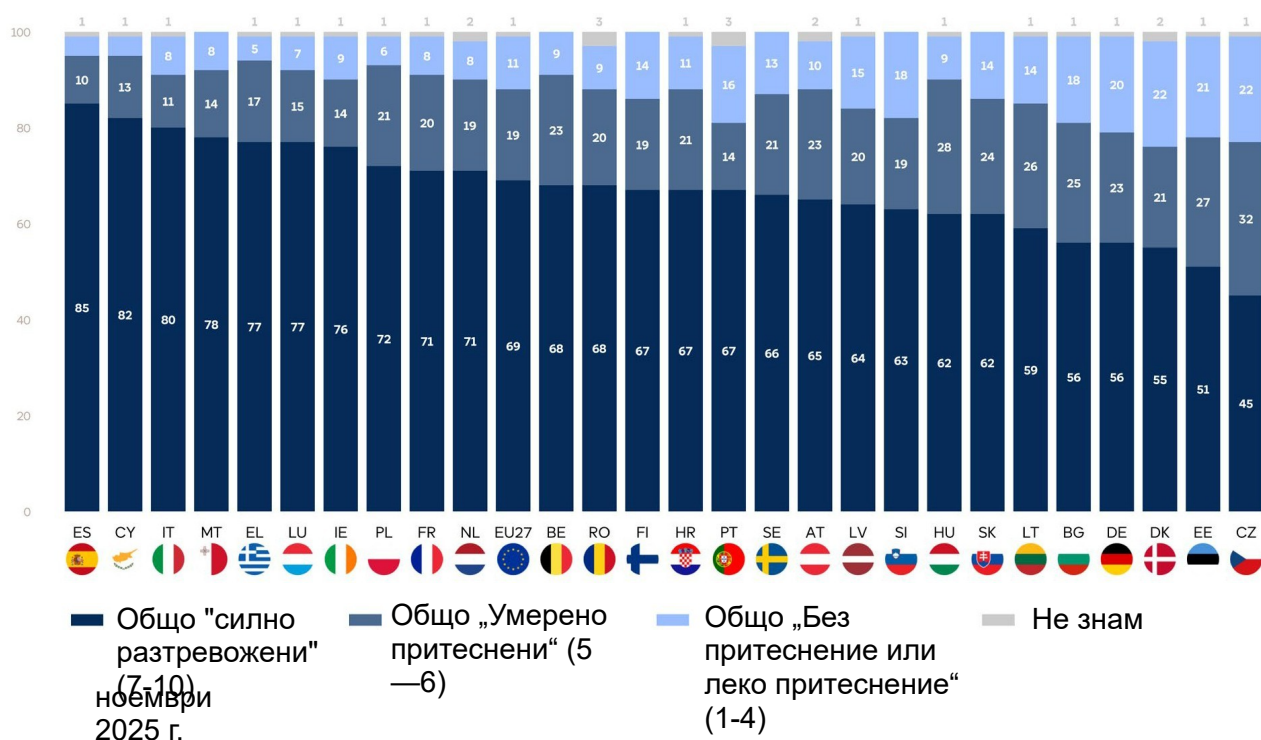
Третият най-често споменаван елемент

След като разгледа общите равнища на безпокойство на равнището на ЕС, в настоящия раздел се разглежда по-подробно как притесненията относно комуникацията и свързаните с обществото въпроси се различават в отделните държави членки. Въпреки че в Европейския съюз са налице високи равнища на безпокойство по всички разглеждани въпроси, интензивността на безпокойството се различава значително в отделните държави. Тези различия може да отразяват различния национален контекст, медийната среда, равнищата на цифровизация и неотдавнашните политически и обществени промени, както и контрастиращия опит с предизвикателства като дезинформацията, свободата на медиите и вредите онлайн.

Освен различията по конкретни въпроси, проучването показва, че някои държави постоянно отчитат по-високи нива на безпокойство в целия спектър от теми, свързани с комуникацията и обществото, докато други са склонни да отчитат по-ниски нива на безпокойство като цяло. Италия, Испания, Кипър, Малта, Ирландия и Гърция редовно са сред държавите с най-висок дял на респондентите, които изразяват силно безпокойство. За разлика от тях Чехия, Дания, Естония, Литва, България и Словакия са склонни да отчитат по-ниски равнища на безпокойство по множество въпроси, което показва като цяло по-малко тревожно възприемане на комуникационните и обществените рискове. Тези модели показват, че националният контекст играе важна роля за формирането на цялостното чувство за уязвимост на европейците в информационната среда.

Опасенията във връзка с дезинформацията са широко разпространени в целия Европейски съюз, въпреки че тяхната интензивност варира значително в отделните държави членки. Дезинформацията се очертава като най-важният въпрос, свързан с комуникацията и обществото, в седем държави: Испания (85 %), Ирландия (76 %), Румъния (68 %), Австрия (65 %), Латвия (64 %), Словения (63 %) и Литва (59 %), където се нарежда сред най-тревожните въпроси. Най-високи нива на безпокойство като цяло са регистрирани в Испания (85 %), Кипър (82 %) и Италия (80 %), където повече от осем на всеки десет респонденти съобщават, че са силно обезпокоени. За разлика от това опасенията във връзка с дезинформацията са значително по-ниски в Чехия — единствената държава членка, в която по-малко от половината от респондентите са силно обезпокоени (45 %). По-ниски нива на безпокойство се наблюдават и в Естония (51 %) и Дания (55 %).

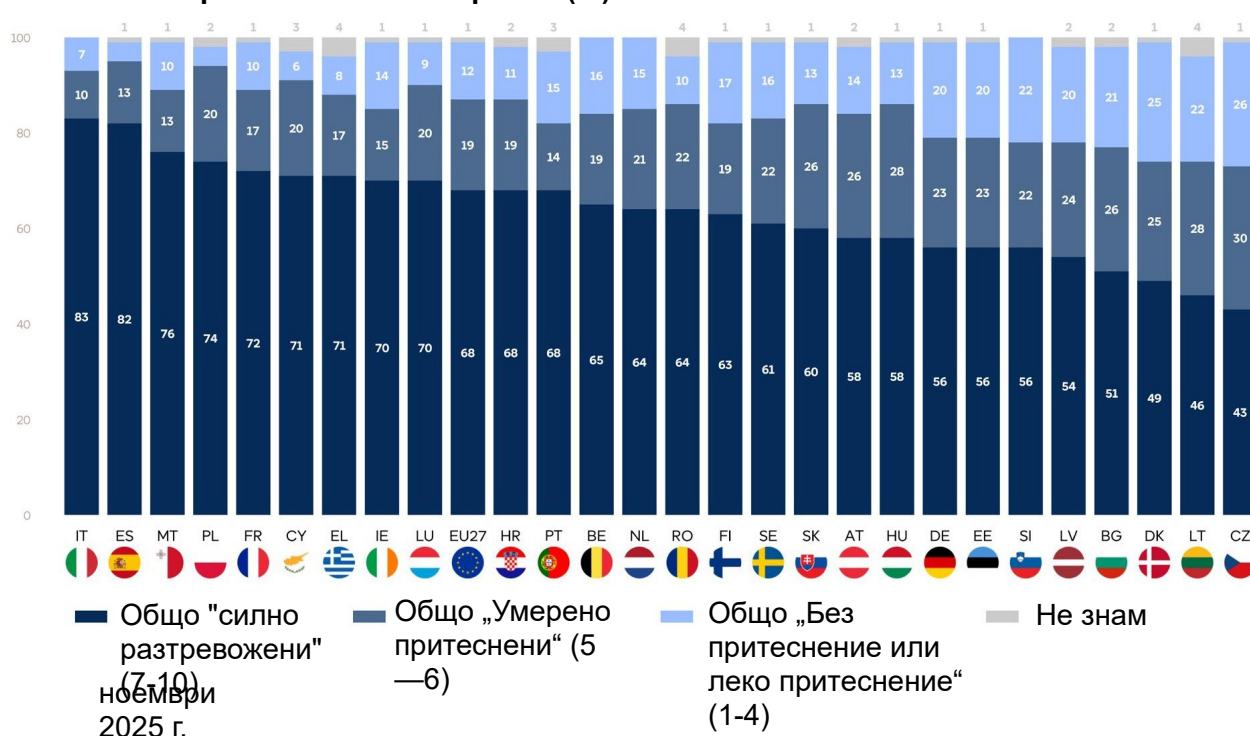
QA12.2 И колко притеснени или не сте за всеки от следните комуникационни и свързани с обществото въпроси? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Дезинформация (невярна или подвеждаща информация) (%)

Загрижеността относно речта на омразата, както онлайн, така и офлайн, е широко разпространена в целия Европейски съюз, въпреки че интензивността ѝ варира в отделните държави членки. Речта на омразата се очертава като най-голямата грижа за комуникацията и обществото в две страни, Франция (72%) и Хърватия (68%), където тя се нарежда на първо място сред тестваните въпроси. Най-високи нива на безпокойство като цяло се наблюдават в Италия (83 %), Испания (82 %) и Малта (76 %). Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 24 държави членки. За разлика от това опасенията са значително по-ниски в Чехия (43 %), Литва (46 %) и Дания (49 %), където по-малко от половината от респондентите съобщават, че са силно обезпокоени.

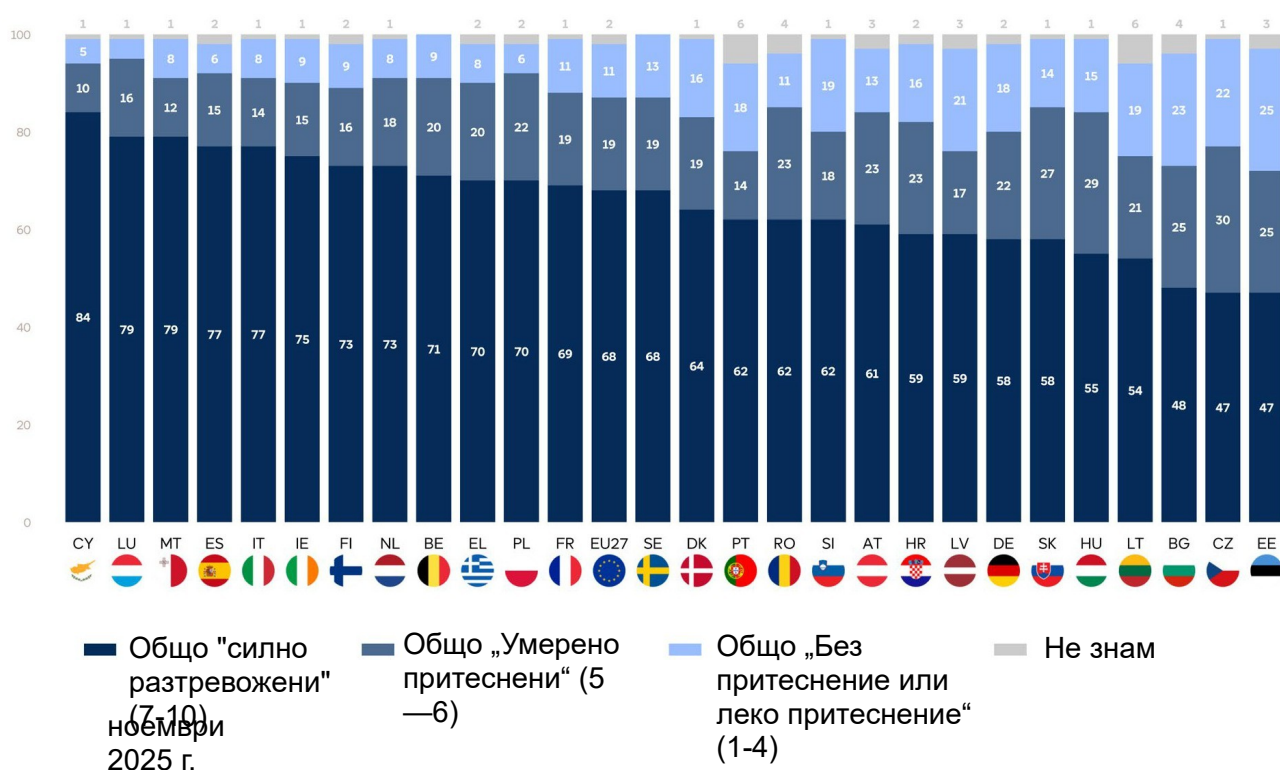
QA12.4 И колко притеснени или не сте за всеки от следните комуникационни и свързани с обществото въпроси? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

Реч на омразата онлайн и офлайн (%)

Тревогата относно фалшивото съдържание, създадено от изкуствен интелект, като например видеоклипове с дълбоки фалшификати или генерирана от ИИ невярна информация, е особено изразена в няколко държави членки и се очертава като най-важния проблем, свързан с комуникацията и обществото, в девет държави: Кипър (84 %), Люксембург (79 %), Малта (79 %), Финландия (73 %), Нидерландия (73 %), Белгия (71 %), Швеция (68 %), Дания (64 %) и Германия (58 %). Най-високи нива на безпокойство като цяло са отчетени в Кипър, Люксембург и Малта, където около осем от всеки десет респонденти заявяват, че са силно обезпокоени. Като цяло най-малко половината от респондентите съобщават за високи нива на безпокойство в 24 държави членки. В другия край на скалата опасенията са значително по-ниски в Естония и Чехия (и двете с 47 %), както и в България (48 %), където по-малко от половината от респондентите изразяват високи нива на безпокойство.

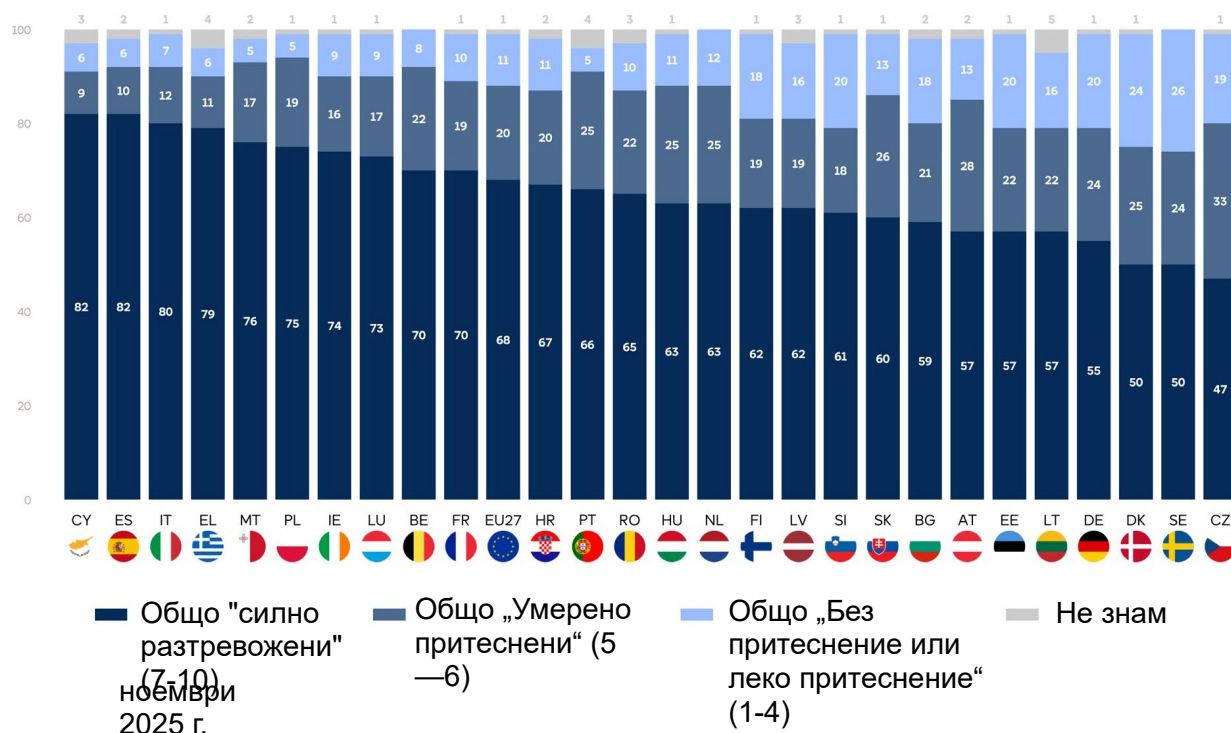
QA12.6 И колко притеснени или не сте за всеки от следните комуникационни и свързани с обществото въпроси? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Фалшиво съдържание, създадено от изкуствен интелект (ИИ), като дълбинни фалшиви видеоклипове или невярна информация (%)

Загрижеността относно защитата на личните данни онлайн е широко разпространена в целия Европейски съюз и се нарежда сред най-важните въпроси, свързани с комуникацията и обществото, в пет държави членки: Гърция (79 %), Полша (75 %), Унгария (63 %), България (59 %) и Естония (57 %). Най-високите общи равнища на безпокойство се наблюдават в Кипър и Испания (по 82 %) и в Италия (80 %). Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 26 държави членки. Най-ниски нива на безпокойство са отчетени в Чехия (47 %), Швеция (50 %) и Дания (50 %).

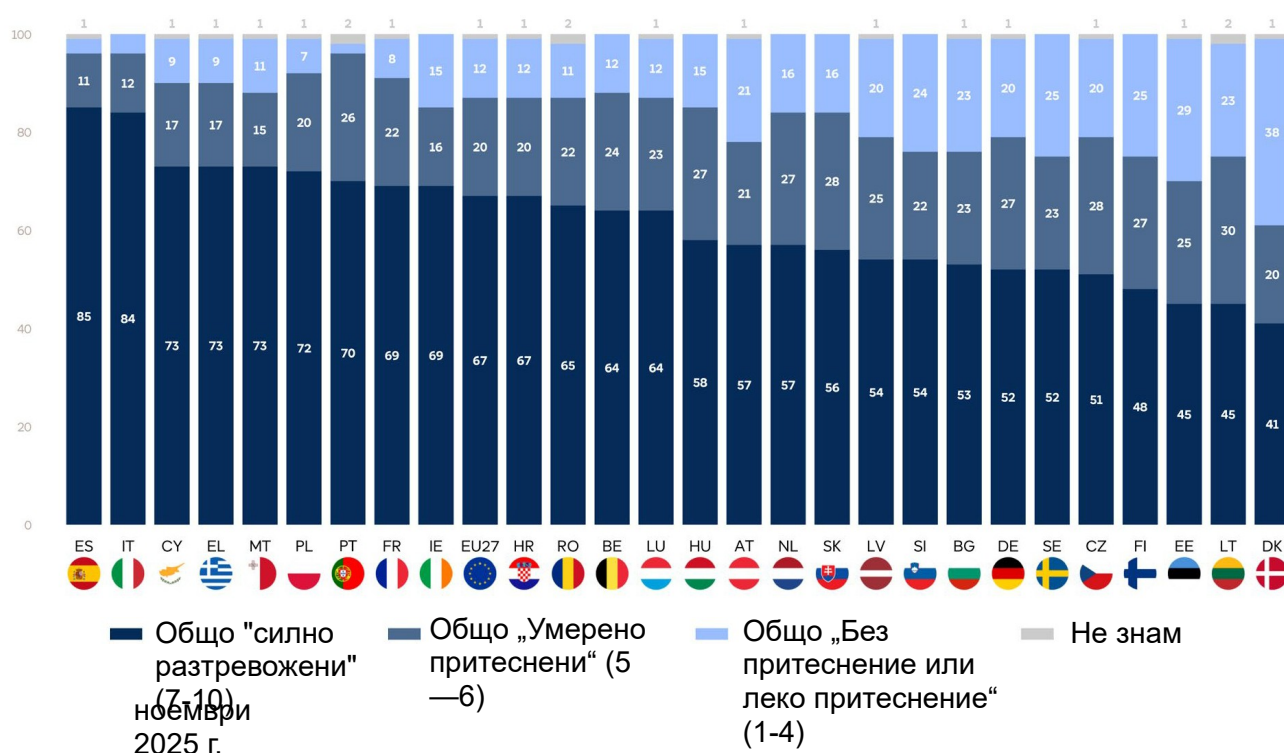
QA12.8 И колко притеснени или не сте за всеки от следните комуникационни и свързани с обществото въпроси? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.

Защита на личните данни онлайн (%)

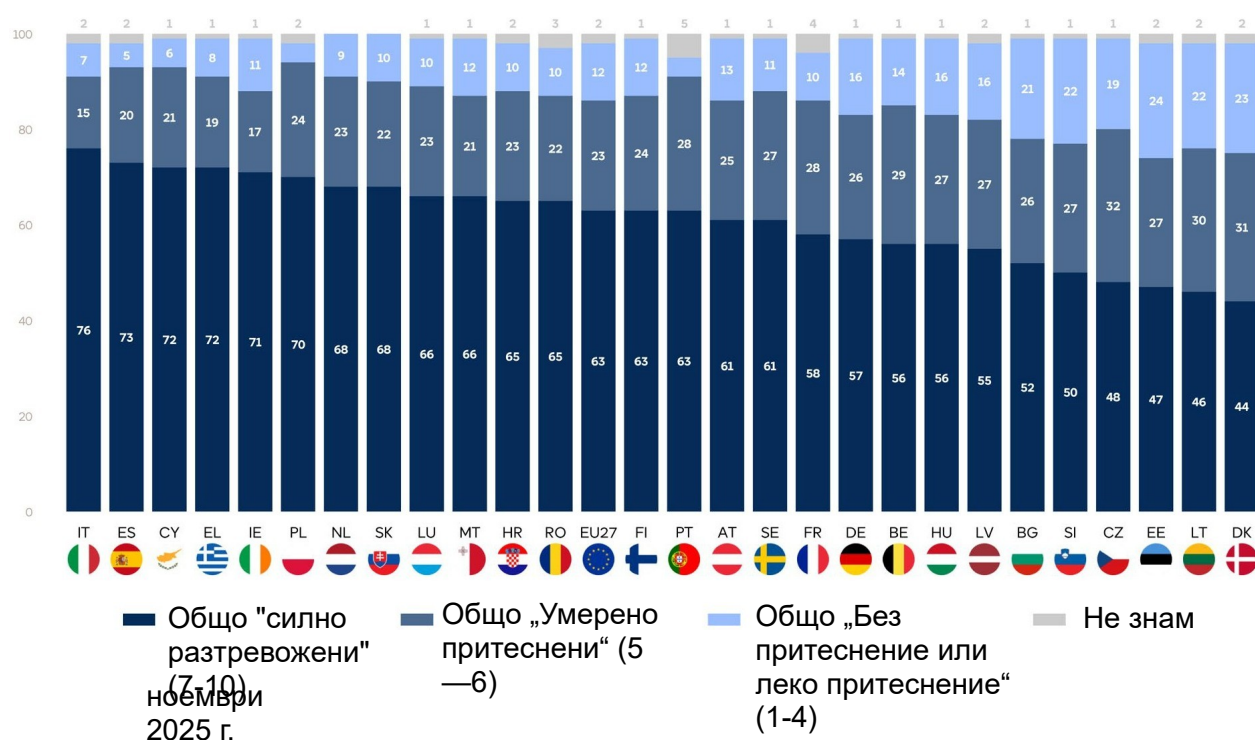
Опасенията относно заплахите за свободата на словото се различават значително в отделните държави членки, но остават значителни в няколко държави. Този въпрос се очертава като основен проблем в областта на комуникацията и обществото в четири държави членки: Испания (85 %), Италия (84 %), Португалия (70 %) и Чехия (51 %). Най-високи нива на безпокойство като цяло са регистрирани в Испания и Италия, където повече от осем на всеки десет респонденти съобщават, че са силно обезпокоени. Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 23 държави членки. В другия край на скалата опасенията са значително по-ниски в Дания (41 %) и в Литва и Естония (по 45 %).

QA12.9 И колко притеснени или не сте за всеки от следните въпроси, свързани с комуникацията и обществото? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Заплахи за свободата на словото (%)

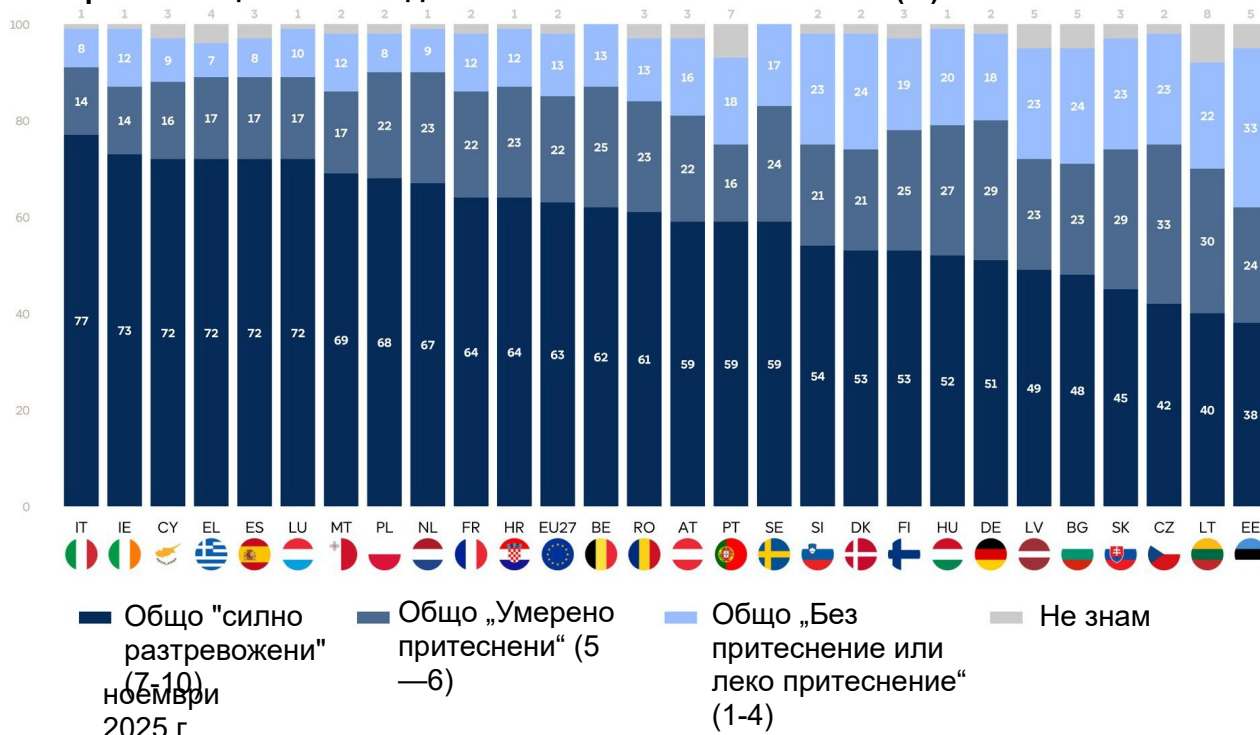
Безпокойството относно поляризацията на обществото или нарастващото разделение между групите в обществото е широко разпространено в целия Европейски съюз, въпреки че се очертава като най-голямата загриженост в областта на комуникацията и обществото само в една държава членка — Словакия (68 %). Най-високи нива на безпокойство като цяло са регистрирани в Италия (76 %), Испания (73 %) и Кипър и Гърция (по 72 %). Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 23 държави членки. За разлика от тях най-ниски равнища на безпокойство се наблюдават в Дания (44 %), Литва (46 %) и Естония (47 %).

QA12.5 И колко притеснени или не сте за всеки от следните въпроси, свързани с комуникацията и обществото? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Обществена поляризация (напр. нарастващо разделение между групите в обществото) (%)

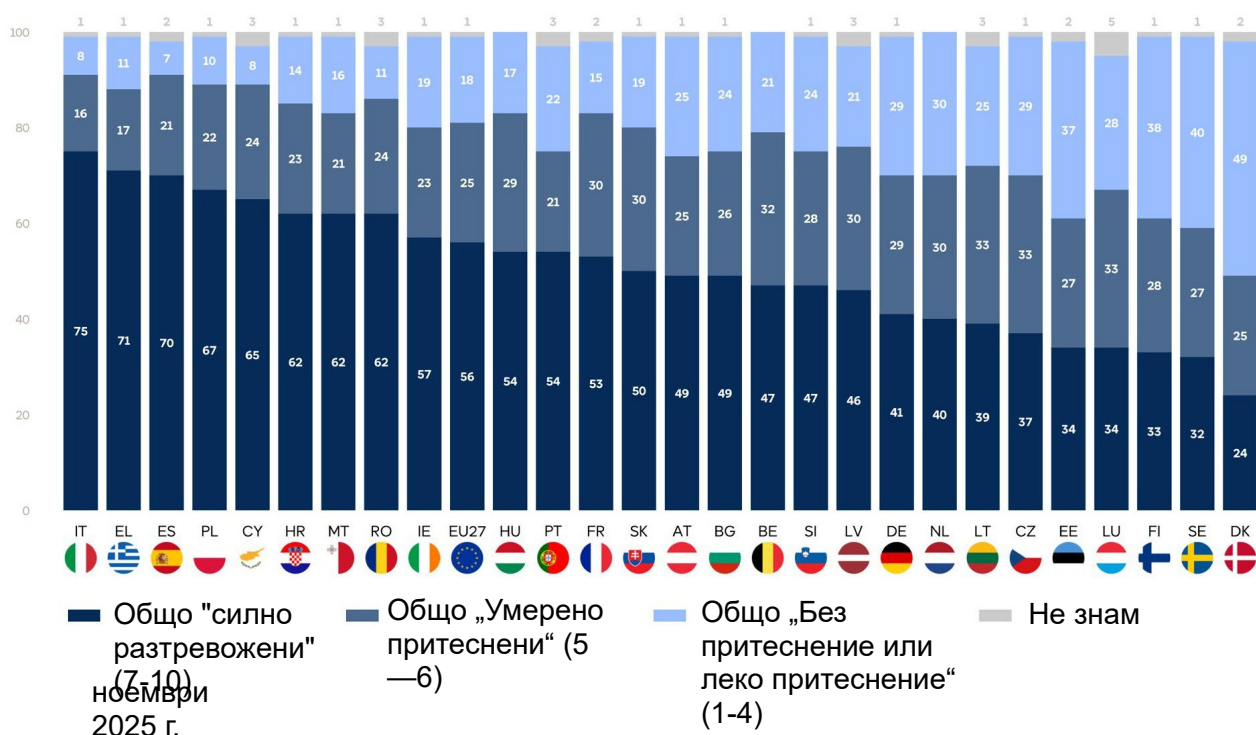
Контролът върху социалните медии от страна на няколко големи дружества буди сериозно безпокойство в целия Европейски съюз, въпреки че равнищата на безпокойство се различават в отделните държави членки. Най-висок дял на респондентите, които са силно обезпокоени от този проблем, се наблюдава в Италия (77 %), Ирландия (73 %) и Кипър, Гърция, Испания и Люксембург (всички 72 %). Като цяло най-малко половината от респондентите изразяват висока степен на безпокойство в 21 държави членки. В другия край на скалата най-ниски равнища на безпокойство са отчетени в Естония (38 %), Литва (40 %) и Чехия (42 %).

QA12.7 И колко притеснени или не сте за всеки от следните въпроси, свързани с комуникацията и обществото? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени.
Контрол на социалните медии от няколко големи компании (%)

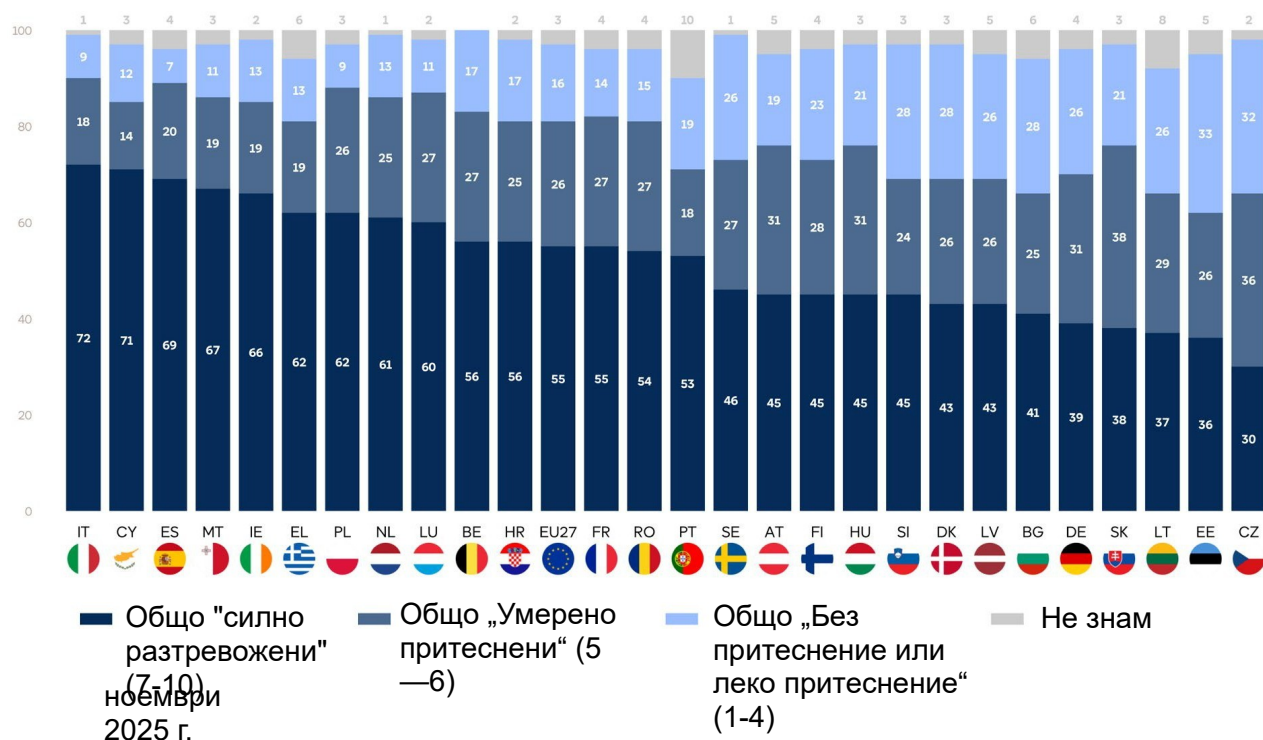
Опасенията относно независимостта на медиите се различават значително в отделните държави членки. Най-голям дял от анкетираните, които са силно обезпокоени от този проблем, има в Италия (75 %), Гърция (71 %) и Испания (70 %). Като цяло най-малко половината от анкетираните заявяват, че са силно обезпокоени от независимостта на медиите в 13 държави. За разлика от тях най-ниски нива на безпокойство се наблюдават в Дания (24 %), Швеция (32 %) и Финландия (33 %).

QA12.3 И колко притеснени или не сте за всеки от следните комуникационни и свързани с обществото въпроси? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Независимост на медиите в (НАШАТА ДЪРЖАВА) (%)

И накрая, опасенията относно липсата на прозрачност в начина, по който алгоритмите вземат решения в интернет, се различават значително в отделните държави членки. Най-голям дял от респондентите, които са силно обезпокоени от този проблем, са в Италия (72 %), Кипър (71 %) и Испания (69 %). Като цяло повече от половината от анкетираните заявяват, че са силно обезпокоени от този проблем в 14 държави. За разлика от тях най-ниски равнища на безпокойство се наблюдават в Чехия (30 %), Естония (36 %) и Литва (37 %).

QA12.1 И колко притеснени или не сте за всеки от следните комуникационни и свързани с обществото въпроси? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Липса на прозрачност в начина, по който алгоритмите вземат решения в интернет (напр. кое съдържание или реклами се показват и защо) (%)

Притесненията относно комуникацията и въпросите, свързани с обществото, се различават в различните социално-демографски групи.

Различията между половете са ограничени, като най-забележимата разлика се наблюдава при речта на омразата онлайн и офлайн. Жените са по-склонни от мъжете да бъдат силно обезпокоени от този проблем (71 % спрямо 64 %), което предполага, че жените могат да възприемат речта на омразата като по-непосредствена или лично значима загриженост.

По отношение на възрастта е по-малко вероятно по-младите респонденти (на възраст 15—24 години) да бъдат силно обезпокоени по редица въпроси. По-специално те изразяват по-малка загриженост относно независимостта на медиите (48 % са силно обезпокоени), отколкото респондентите на възраст 40 и повече години (57 %). Респондентите в групите на средна възраст (25—54 години) е по-вероятно, отколкото най-младата група, да са силно обезпокоени от липсата на прозрачност в начина, по който алгоритмите вземат решения онлайн (56 % спрямо 50 %), докато по-възрастните респонденти (над 40 години) съобщават за по-високи равнища на безпокойство относно речта на омразата, отколкото младите хора (69 % спрямо 64 %). Тези модели предполагат, че възприятията за рисковете, свързани с комуникацията, се увеличават с възрастта, въпреки че ефектите варират в зависимост от конкретната тема.

Респондентите със средно или високо равнище на образование са постоянно по-склонни да съобщават, че са силно обезпокоени от всички теми в тази област, отколкото тези с ниско равнище на образование. Тези различия предполагат, че висшето образование може да бъде свързано с по-голяма осведоменост за обществените и технологичните рискове или с по-силно чувство за лична и колективна уязвимост в тези области.

Някои възприятия за комуникацията и въпросите, свързани с обществото, също се различават в зависимост от отношението на респондентите към Европейския съюз. Респондентите с отрицателен имидж на ЕС е по-вероятно да изразят висока степен на загриженост по редица въпроси: независимостта на медиите, където 67 % заявяват, че са силно обезпокоени в сравнение с 52 % от тези с положителен имидж на ЕС; заплахи за свободата на словото (75 % спрямо 64 %); и защитата на личните данни онлайн (73 % спрямо 65 %). Тези констатации може да навеждат на мисълта, че респондентите, които имат негативен имидж на ЕС, също са склонни да имат по-малко доверие в други институции, включително медиите, и са по-загрижени за това как всъщност се защитават техните свободи и права.

QA12 И колко притеснени или не сте за всеки от следните въпроси, свързани с комуникацията и обществото? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Общо „Силно обезпокоени“ (7—10) (% — ЕС)									
	Дезинформация (невярна или подвеждаща информация)	Реч на омразата онлайн и офлайн	Фалшиво съдържание, създадено от изкуствен интелект (ИИ), като дълбинни фалшиви видеоклипове или невярна информация	Защита на личните данни онлайн	Заплахи за свободата на словото	Контролът на социалните медии от няколко големи компании	Обществена поляризация (напр. нарастващо разделение между групите в обществото)	Независимост на медиите в (НАШАТА ДЪРЖАВА)	Липса на прозрачност в начина, по който алгоритмите вземат решения в интернет (напр. кое съдържание или реклами се показват и защо)
ЕС-27	69	68	68	68	67	63	63	56	55
Пол									
Мъж	68	64	66	68	66	63	63	55	54
Жена	70	71	68	68	68	62	65	55	55
Възраст									
15-24	67	64	67	66	63	60	60	48	50
25-39	70	67	68	69	67	63	64	55	56
40-54	69	69	67	70	67	63	65	57	56
55+	70	69	67	66	67	62	64	57	54
Образователно равнище									
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	65	64	62	61	65	56	56	51	47
Средно образование (ISCED 3-4)	70	69	69	71	69	64	67	59	57
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	73	71	69	68	65	66	67	53	58
Социално-професионална категория									
Самостоятелно заето лице	70	67	68	70	66	64	62	60	55
Ръководители	67	65	65	65	64	62	63	51	52
Други бели яки	70	68	67	69	67	65	66	58	57
Работници, полагащи физически труд	69	69	67	71	69	63	65	58	57
Домашни помощници	71	71	71	75	70	62	64	61	59
Безработни	73	71	72	71	71	70	64	56	60
Пенсиониран	70	70	66	65	66	60	64	54	52
Ученици	67	63	67	64	62	62	61	45	50
Трудности при плащане на сметки									
През повечето време	73	68	67	70	71	65	65	62	57
От време на време	71	71	66	71	71	65	65	60	57
Почти никога / Никога	68	67	67	66	65	61	64	53	53
Субективна урбанизация									
Селски район или село	68	65	65	65	66	59	59	54	53
Малък или среден град	69	69	68	67	67	63	65	57	55
Голям град	72	70	69	70	68	66	67	54	57
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни									
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	70	69	68	69	67	64	64	56	56
Няма	65	62	57	55	62	50	59	51	44
Изображение на ЕС									
Положително	70	69	67	65	64	63	65	52	55
Неутрални	67	67	66	68	67	60	61	56	54
Отрицателно	74	67	68	73	75	67	66	67	57
Членство в Европейския съюз									
Едно хубаво нещо	71	69	68	66	65	62	65	51	55
Лошо нещо	67	64	66	68	73	64	62	67	53
Нито добро, нито лошо нещо	69	67	66	71	70	63	62	62	54

3. ГЛОБАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

3. ГЛОБАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

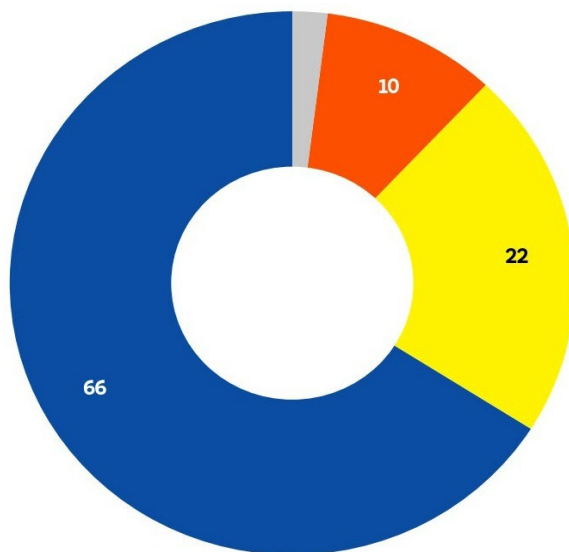
В настоящата глава се разглеждат вижданията на европейските граждани относно ролята на Европейския съюз за защитата на неговите граждани, за реагирането на глобалните предизвикателства и за укрепването на позицията му в света. В него се подчертава широката обществена подкрепа за по-значима роля на ЕС в защитата срещу кризи и рискове за сигурността, със силни очаквания за единство между държавите членки, по-решителен международен глас и увеличени ресурси за справяне с глобалните предизвикателства. Гражданите също така определят ключовите приоритетни области за стратегическата насоченост на ЕС, включително отбраната и сигурността, икономическата конкурентоспособност, енергийната независимост и образованието и научните изследвания. Като цяло възприятията за защитната роля на ЕС и глобалното влияние са тясно свързани с отношението към членството в ЕС, като мнозинството го възприема като източник на увереност в един несигурен свят, въпреки че съществуват различия между държавите, социално-демографските групи и равнищата на подкрепа от ЕС.

Ролята на ЕС за защита на гражданите на ЕС

В контекст, белязан от засилено международно напрежение, геополитическа нестабилност и променящи се заплахи за сигурността, очакванията относно ролята на Европейския съюз в защитата на неговите граждани придобиха нова известност. В този контекст респондентите бяха запитани дали считат, че ролята на Европейския съюз в защитата на европейските граждани от глобални кризи и рискове за сигурността следва да стане по-важна, да остане същата или да стане по-маловажна в бъдеще.

Две трети от европейците заявяват, че ролята на Европейския съюз за защита на европейските граждани от глобални кризи и рискове за сигурността следва да стане по-важна в бъдеще (66 %). Около една пета (22%) от населението заявяват, че тази роля трябва да остане същата, а една десета (10%) заявяват, че тази роля трябва да стане по-маловажна. Тези дялове са се променили съвсем леко от май 2025 г. насам, което показва, че обществените очаквания по отношение на защитната роля на ЕС продължават да бъдат силни.

QA6 Бихте ли казали, че: В бъдеще ролята на Европейския съюз за защита на европейските граждани от глобални кризи и рискове за сигурността следва да ... (ЕС-27) (%)

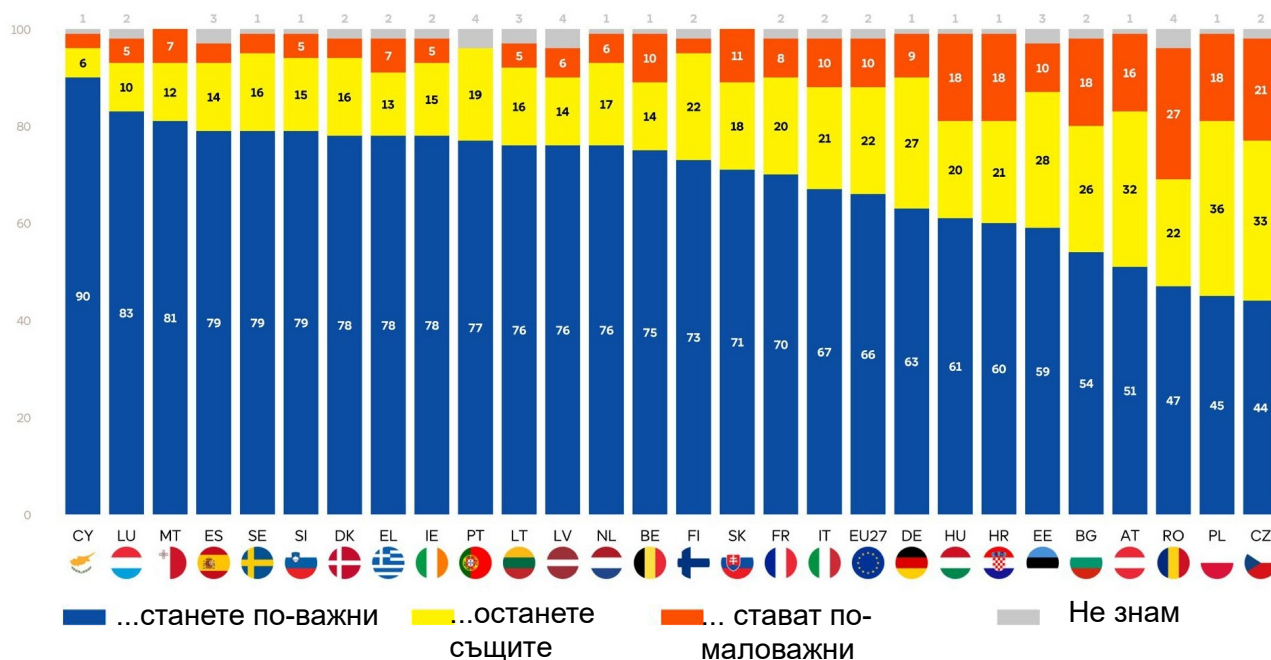
...станете по-важни ▼ 2
 ...останете същите ▲ 3
 ... стават по-маловажни ▼ 1
 Не знам =

...станете по-важни
 Останете същите
 ... стават по-маловажни
 Не знам

▲ ▼ (ноември 2025 г. - май 2025 г.)
 ноември 2025 г.

Във всички държави членки относително мнозинство от респондентите считат, че ролята на Европейския съюз за защита на европейските граждани следва да стане по-важна в бъдеще. Това мнение се споделя от повече от половината от респондентите в 24 държави членки и от повече от две трети от респондентите в 18 държави членки. Най-малко осем от всеки десет респонденти споделят това мнение в три държави: Кипър (90 %), Люксембург (83 %) и Малта (81 %). В другия край на скалата Чехия (44 %), Полша (45 %) и Румъния (47 %) остават държавите с най-малко респонденти, които считат, че ролята на ЕС следва да стане по-важна в това отношение.

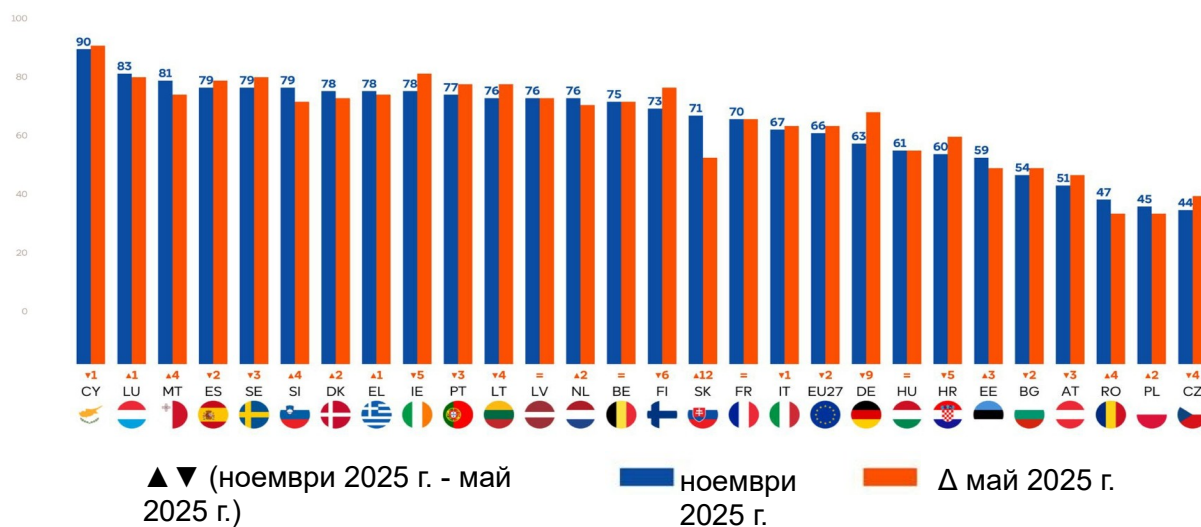
QA6 Бихте ли казали, че: В бъдеще ролята на Европейския съюз за защита на европейските граждани от глобални кризи и рискове за сигурността следва да ... (%)

ноември
2025 г.

В повечето държави делът на респондентите, които считат, че ролята на Европейския съюз за защита на европейските граждани следва да стане по-важна в бъдеще, се е променил съвсем леко от май 2025 г. насам. Държавата членка, в която този дял се е увеличил значително, е Словакия (71 %, +12 процентни пункта). Обратно, значителен спад се наблюдава в ограничен брой държави, най-вече в Германия (63 %, –9 процентни пункта), следвана от Финландия (73 %, –6 процентни пункта), Ирландия (78 %, –5 процентни пункта) и Хърватия (60 %, –5 процентни пункта).

QA6 Бихте ли казали, че: В бъдеще ролята на Европейския съюз за защита на европейските граждани от глобални кризи и рискове за сигурността следва ... да стане по-важна (ЕС-27) (%)

▲ ▼ (ноември 2025 г. - май 2025 г.)

■ ноември 2025 г.

■ Δ май 2025 г.

Очакванията за по-силна роля на Европейския съюз в защитата на неговите граждани от глобални кризи и рискове за сигурността са широко споделени между социално-демографските групи, въпреки че могат да се наблюдават някои различия в зависимост от характеристиките и нагласите на респондентите.

Що се отнася до пола, очакванията са идентични. Две трети от мъжете и жените (66 % във всяка група) считат, че ролята на ЕС в тази област следва да стане по-важна в бъдеще, което показва, че полът не влияе върху очакванията по отношение на защитната роля на Съюза.

Разликите, свързани с възрастта, са ограничени, но очакванията са малко по-силни сред по-младите респонденти. Седем от всеки десет респонденти на възраст 15—24 години (70 %) очакват ролята на ЕС в защитата на гражданите да стане по-важна в бъдеще в сравнение с около две трети сред лицата на възраст 25—54 години (66 %) и лицата на възраст 55 и повече години (65 %). Въпреки че очакванията са високи за всички възрастови групи, този модел показва умерено по-голямо търсене на по-силна роля на ЕС сред най-младите европейци.

По-ясно изразени различия възникват в зависимост от нивото на образование.

Респондентите с високо равнище на образование е особено вероятно да очакват ролята на ЕС в защитата на гражданите да стане по-важна (74 %) в сравнение с тези със средно равнище (64 %) и ниско равнище на образование (61 %). Този градиент предполага, че по-високата образователна степен е свързана с по-силно обществено търсене на засилена роля на ЕС в справянето с глобалните кризи и рисковете за сигурността.

Икономическите обстоятелства донякъде оформят очакванията. Респондентите, които почти никога или никога не изпитват затруднения при плащането на сметките, са малко по-склонни да изразят очакванията си за по-силна защитна роля на ЕС (68 %), отколкото тези, които изпитват затруднения от време на време (62 %) или през по-голямата част от времето (63 %).

Факторите на нагласите са сред най-силните диференциатори. Голямо мнозинство от респондентите с положителен имидж на Европейския съюз очакват неговата роля в защитата на гражданите да стане по-важна (78 %) в сравнение с по-малко от половината от респондентите с отрицателен имидж на ЕС (48 %).

По подобен начин респондентите, които са оптимисти за бъдещето на ЕС, изразяват значително по-високи очаквания за по-силна защитна роля (73 %) от тези, които са песимисти (56 %).

И накрая, очакванията са тясно свързани с възприятията за членство в ЕС. Почти осем от всеки десет респонденти, които заявяват, че членството в ЕС е нещо добро, очакват ролята на Съюза в защитата на гражданите да стане по-важна (79 %). Обратно, очакванията са значително по-ниски сред тези, които виждат членството в ЕС като нещо лошо (36%). Този контраст подчертава силната връзка между възприеманата стойност на членството в ЕС и общественото искане за по-силна роля на ЕС в защитата на гражданите в една все по-несигурна глобална среда.

QA6 Бихте ли казали, че: В бъдеще ролята на Европейския съюз за защита на европейските граждани от глобални кризи и рискове за сигурността следва ... (% — ЕС)

	...станете по-важни	... стават по-маловажни	...останете същите	Не знам
ЕС-27	66	10	22	2
Пол				
Мъж	66	11	22	1
Жена	66	9	23	2
Възраст				
15-24	70	7	21	2
25-39	66	11	22	1
40-54	66	11	22	1
55+	65	10	22	3
Образователно равнище				
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	61	11	24	4
Средно образование (ISCED 3-4)	64	11	24	1
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	74	7	18	1
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	69	12	18	1
Ръководители	71	7	21	1
Други бели яки	67	10	22	1
Работници, полагащи физически труд	63	12	24	1
Домашни помощници	62	14	21	3
Безработни	65	12	21	2
Пенсиониран	65	9	23	3
Ученици	71	5	22	2
Трудности при плащане на сметки				
През повечето време	63	15	19	3
От време на време	62	14	22	2
Почти никога / Никога	68	8	22	2
Субективна урбанизация				
Селски район или село	62	11	24	3
Малък или среден град	67	11	21	1
Голям град	69	7	22	2
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни				
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	67	10	22	1
Няма	58	11	26	5
Изображение на ЕС				
Положително	78	4	17	1
Неутрални	57	10	30	3
Отрицателно	48	28	21	3
Членство в Европейския съюз				
Едно хубаво нещо	79	3	17	1
Лошо нещо	36	41	20	3
Нито добро, нито лошо нещо	48	13	36	3

Изправени пред глобални предизвикателства

Европейският съюз все повече се сблъсква с предизвикателства, които надхвърлят националните граници. В този контекст респондентите бяха попитани до каква степен са съгласни или несъгласни с поредица от изявления, в които се оценява необходимостта от по-голямо единство между държавите — членки на ЕС, по-силен глас на ЕС на международно равнище и по-големи средства за Европейския съюз за ефективно справяне с настоящите глобални предизвикателства.

На равнището на ЕС съществува много широко съгласие, че Европейският съюз трябва да действа по-колективно и решително, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства. Почти девет от всеки десет респонденти (89 %) са съгласни, че държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-единни, за да се справят с тези предизвикателства — дял, който остава много висок и като цяло остава стабилен от май 2025 г. насам (-1 процентен пункт). Подобно голямо мнозинство е съгласно, че Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище (86 %, нова точка).

Въпреки че все още се подкрепя от ясно изразено мнозинство, споразумението е малко по-ниско, когато става въпрос за ресурсите, с които разполага ЕС. Почти три четвърти от респондентите (73 %) са съгласни, че Европейският съюз се нуждае от повече средства, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства. Това представлява леко намаление от май 2025 г. насам (-4 процентни пункта).

Въпрос 7: До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? (ЕС-27) (%)

Държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-обединени, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства

Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище

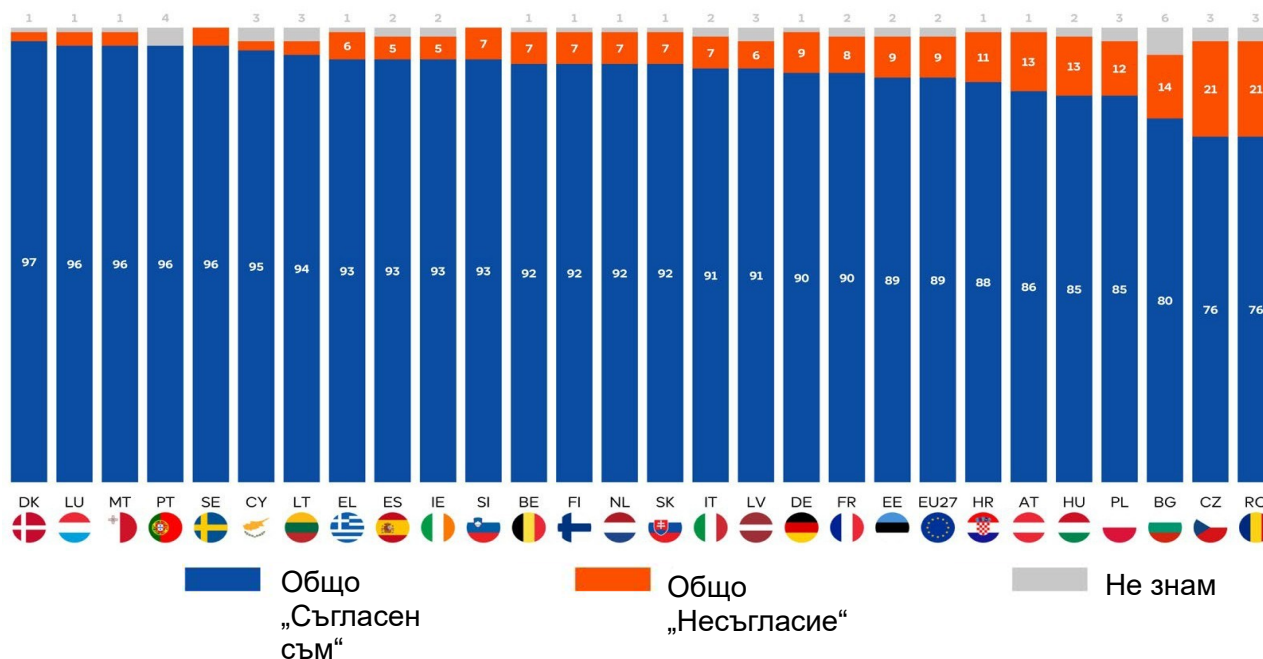

Европейският съюз се нуждае от повече средства, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства

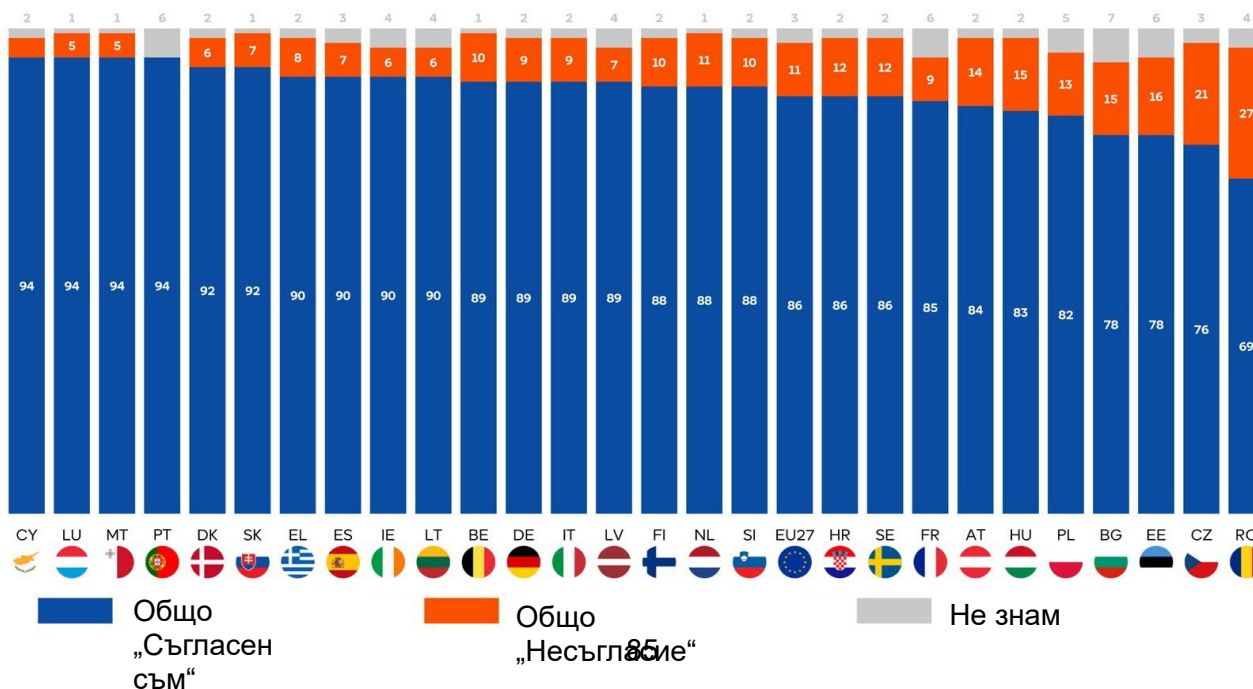
Налице е широко съгласие в целия Съюз, че държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-единни, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства. Във всички държави членки повече от три четвърти от респондентите са съгласни с това твърдение, което подчертава силното и споделяно схващане за необходимостта от по-голямо единство на равнището на ЕС. Мнозинството от държавите показват изключително силна подкрепа, като най-малко девет от всеки десет респонденти са съгласни в 19 държави членки. Най-високите равнища на съгласие са отчетени в Дания (97 %), следвана от Люксембург, Малта, Португалия и Швеция (по 96 % във всяка). В другия край на скалата споразумението остава високо, но сравнително по-ниско в Чехия и Румъния (по 76%) и в България (80%).

Въпрос 7.1 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? Държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-единни, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства (%)

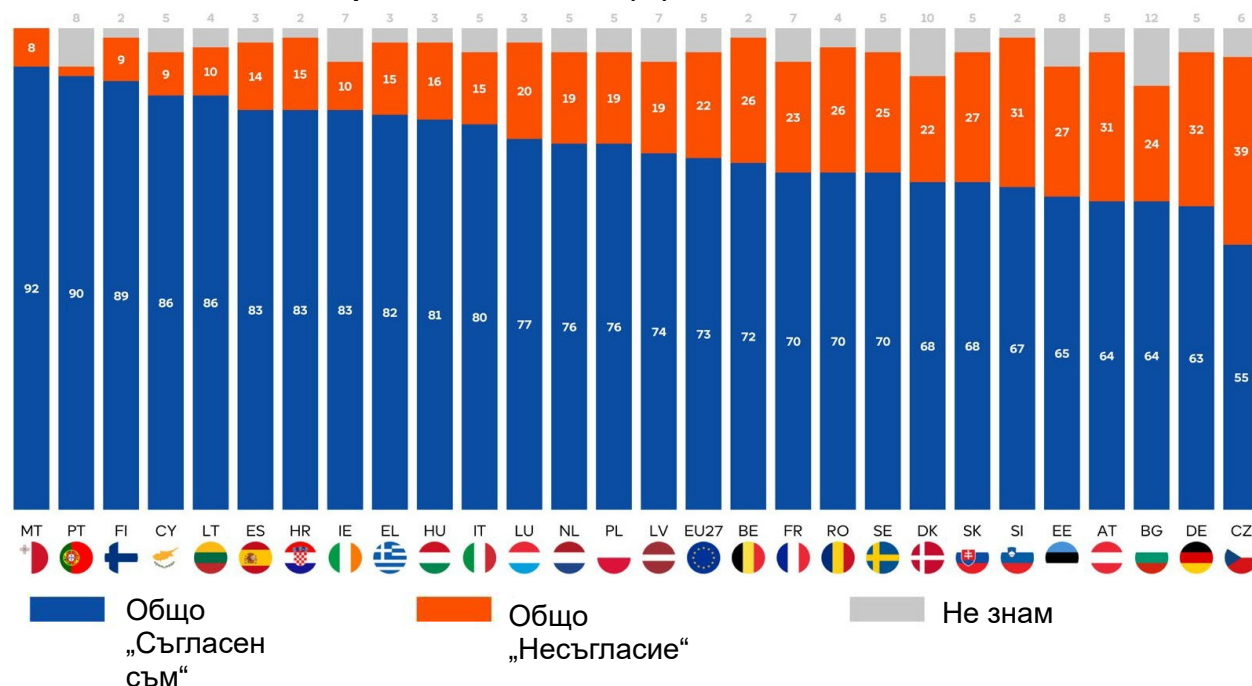
Налице е също така широко разпространено съгласие, че Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище. Във всяка държава членка повече от две трети от респондентите са съгласни с това твърдение, като подчертават широките очаквания за по-влиятелно присъствие на ЕС на световната сцена. Голяма част от държавите членки отчитат особено силна подкрепа, като повече от осем от всеки десет респонденти са съгласни в 23 държави. Най-високи равнища на съгласие се наблюдават в Кипър, Люксембург, Малта и Португалия (по 94 % във всяка). За разлика от тях, споразумението е сравнително по-ниско, макар и все още подкрепено от ясни мнозинства, в Румъния (69 %), Чехия (76 %) и Естония и България (и двете по 78 %).

BA7.3 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище (%)

И накрая, налице е сравнително по-малко съгласие, че Европейският съюз се нуждае от повече средства за справяне с настоящите глобални предизвикателства, отколкото за другите две изявления, въпреки че то все още се подкрепя от мнозинството във всички държави членки, начело с Малта (92 %), Португалия (90 %) и Финландия (89 %). В другия край на скалата споразумението е по-ограничено в Чехия (55 %), Германия (63 %) и Австрия (64 %).

QA7.2 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? Европейският съюз се нуждае от повече средства, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства (%)

Подкрепата за по-силен Европейски съюз, който е по-способен да се справя с глобалните предизвикателства, е широко разпространена сред социално-демографските групи, въпреки че се появяват по-силни различия в зависимост от отношението към ЕС.

По отношение на пола няма значителни различия в съгласието с нито едно от трите твърдения, което показва, че мъжете и жените имат много сходни възгледи.

Възрастовите различия са ограничени. Съгласието, че държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-единни и че ЕС следва да има по-силен глас, като цяло е последователно във всички възрастови групи. Появяват се малки различия по отношение на твърдението, че Европейският съюз се нуждае от повече средства, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства, като по-младите респонденти изразяват малко по-силна подкрепа: 77 % от лицата на възраст 15—24 години, 76 % от лицата на възраст 25—39 години, 74 % от лицата на възраст 40—54 години и 71 % от лицата на възраст 55 и повече години са съгласни с това твърдение. Този модел показва умерено по-голямо търсене на допълнителни ресурси на ЕС сред по-младите европейци.

Нивото на образование показва забележим ефект. Респондентите с високо ниво на образование са по-склонни да се съгласят и с трите твърдения. По-специално 93 % от високообразованите респонденти подкрепят по-голямо единство между държавите — членки на ЕС, 90 % са съгласни, че ЕС следва да има по-силен глас на международно равнище, а 77 % считат, че ЕС се нуждае от повече средства, което подчертава връзката между завършено висше образование и по-силна обществена подкрепа за един способен и решителен ЕС.

Отношението към Европейския съюз е тясно свързано с постигането на съгласие във всички изявления. Респондентите с положителен имидж на ЕС изразяват най-високо равнище на подкрепа: 97 % подкрепят по-голямото единство между държавите — членки на ЕС, 94 % са съгласни, че ЕС следва да има по-силен глас в международен план, а 84 % считат, че ЕС се нуждае от повече средства. Въпреки че е по-малко вероятно респондентите с отрицателен имидж на ЕС да се съгласят, мнозинството все още подкрепя по-голямо единство (72 %) и по-силен глас на ЕС (68 %). Изявлението относно допълнителните средства е най-разделящото, като само 49 % от респондентите имат отрицателен имидж, че ЕС изразява съгласие.

Въпрос 7.1 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? Държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-обединени, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства (% — ЕС)			
	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	89	9	2
Пол			
Мъж	89	9	2
Жена	90	8	2
Възраст			
15-24	90	8	2
25-39	90	9	1
40-54	89	10	2
55+	89	11	2
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	87	12	3
Средно образование (ISCED 3-4)	89	13	1
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	93	14	1
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	90	15	2
Ръководители	93	16	1
Други бели яки	90	17	1
Работници, полагащи физически труд	88	18	2
Домашни помощници	87	19	1
Безработни	87	20	2
Пенсиониран	89	21	3
Ученици	91	22	2
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	83	14	3
От време на време	87	11	2
Почти никога / Никога	91	7	2
Субективна урбанизация			
Селски район или село	88	10	2
Малък или среден град	89	9	2
Голям град	91	7	2
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	90	9	1
Няма	86	9	5
Изображение на ЕС			
Положително	97	3	0
Неутрални	88	9	3
Отрицателно	72	25	3
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	97	2	1
Лошо нещо	65	32	3
Нито добро, нито лошо нещо	83	14	3

BA7.3 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище (% — ЕС)			
	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	86	11	3
Пол			
Мъж	86	11	3
Жена	87	10	3
Възраст			
15-24	88	9	3
25-39	86	11	3
40-54	87	11	2
55+	86	10	4
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	84	10	6
Средно образование (ISCED 3-4)	86	11	3
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	90	8	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	86	11	3
Ръководители	90	8	2
Други бели яки	88	10	2
Работници, полагащи физически труд	85	12	3
Домашни помощници	82	15	3
Безработни	83	13	4
Пенсиониран	86	9	5
Ученици	88	9	3
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	80	15	5
От време на време	84	13	3
Почти никога / Никога	88	9	3
Субективна урбанизация			
Селски район или село	85	11	4
Малък или среден град	86	11	3
Голям град	89	8	3
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	87	10	3
Няма	83	9	8
Изображение на ЕС			
Положително	94	5	1
Неутрални	84	11	5
Отрицателно	68	27	5
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	95	3	2
Лошо нещо	58	37	5
Нито добро, нито лошо нещо	80	15	5

QA7.2 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? Европейският съюз се нуждае от повече средства, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства (% — ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	73	22	5
Пол			
Мъж	73	23	4
Жена	74	20	6
Възраст			
15-24	77	18	5
25-39	76	20	4
40-54	74	22	4
55+	71	23	6
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	67	25	8
Средно образование (ISCED 3-4)	75	21	4
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	77	19	4
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	75	21	4
Ръководители	74	22	4
Други бели яки	77	19	4
Работници, полагащи физически труд	73	23	4
Домашни помощници	77	19	4
Безработни	70	24	6
Пенсиониран	70	23	7
Ученици	78	17	5
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	68	25	7
От време на време	73	22	5
Почти никога / Никога	75	20	5
Субективна урбанизация			
Селски район или село	70	24	6
Малък или среден град	74	22	4
Голям град	77	18	5
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	74	22	4
Няма	64	25	11
Изображение на ЕС			
Положително	84	13	3
Неутрални	71	22	7
Отрицателно	49	46	5
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	82	14	4
Лошо нещо	44	50	6
Нито добро, нито лошо нещо	65	28	7

Аспекти на акцента за укрепване на позицията на ЕС в света

В перспектива респондентите бяха помолени да определят аспектите, по които Европейският съюз следва да даде приоритет на усилията си, за да укрепи позицията си на световната сцена. В контекст, белязан от продължаващо геополитическо напрежение, икономическа несигурност, технологична трансформация и дългосрочни обществени предизвикателства, този въпрос дава представа за очакванията на гражданите по отношение на бъдещата стратегическа ориентация на ЕС.

Когато от европейците се иска да определят областите, върху които Европейският съюз следва да се съсредоточи, за да укрепи позицията си в света, те най-често посочват избраната и сигурността. Четирима от всеки десет респонденти (40 %) включват този аспект сред основните си приоритети, което го прави водещ въпрос на равнището на ЕС. Това представлява увеличение с три процентни пункта от май 2025 г. насам, което потвърждава, че избраната и сигурността са твърдо установени като основен приоритет за укрепване на позицията на ЕС в света.

Вторият най-често посочван приоритет са конкурентоспособността, икономиката и промишлеността, цитирани от почти една трета от респондентите (32 %). Този дял остава непроменен от май 2025 г. насам, което показва стабилно желание за по-силна и по-конкурентоспособна европейска икономическа база. Почти трима от всеки десет респонденти (29 %) посочват енергийната независимост, ресурсите и инфраструктурата като ключова област на внимание. Това представлява леко увеличение спрямо предишното проучване (+2 процентни пункта), което отразява продължаващата загриженост относно енергийната сигурност и стратегическата автономност.

Образованието и научните изследвания също се очертават като важен приоритет, избран от една четвърт от респондентите (25 %), както през май 2025 г. Този резултат потвърждава значението, което европейците продължават да отдават на дългосрочните инвестиции в знания, умения и иновации като основа за силата на ЕС в световен мащаб.

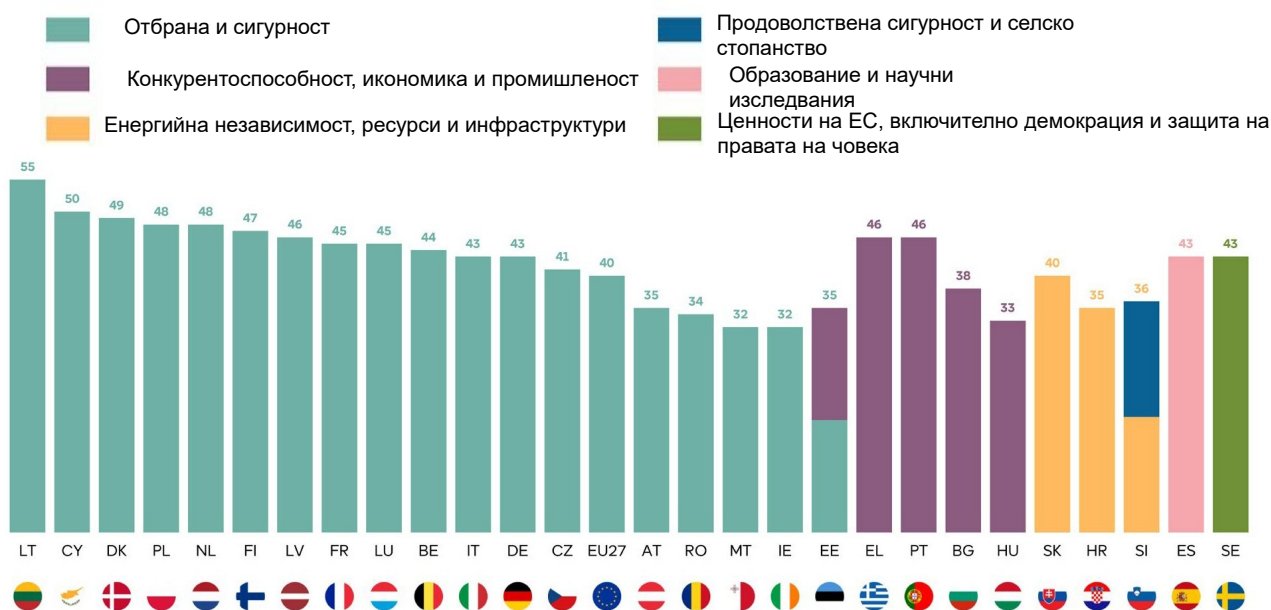
Около един на всеки петима респонденти посочва ценностите на ЕС, включително демокрацията и защитата на правата на човека (21 %), както и продоволствената сигурност и селското стопанство (21 %) като приоритетни области, върху които Европейският съюз следва да се съсредоточи, за да укрепи позицията си в света. Резултатите и за двата аспекта са спаднали леко от май 2025 г. насам (по 2 процентни пункта всеки), но продължават да се споменават от значителна част от европейците. Подобен дял от респондентите, около един на всеки пет, посочват действията в областта на климата и намаляването на емисиите като приоритет (19 %). Това представлява леко увеличение в сравнение с май 2025 г. (+2 процентни пункта), което показва умерено засилване на подкрепата за действията на ЕС в тази област.

QA8ab Мислейки за бъдещето, върху кой от следните аспекти следва да се съсредоточи ЕС, за да укрепи позицията си в света? На първо място? А след това? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)

На национално равнище отбраната и сигурността се очертават като основен приоритет в 18 държави членки, което подчертава широко разпространената загриженост относно геополитическата стабилност и защитата на европейските интереси. Освен това този въпрос се споменава от най-малко трима от всеки десет респонденти в 23 държави членки, което подчертава широкия му отзвук в целия Съюз. Най-висок дял на респондентите, които определят отбраната и сигурността като едни от най-важните приоритети, се наблюдава в Литва (55 %), Кипър (50 %) и Дания (49 %).

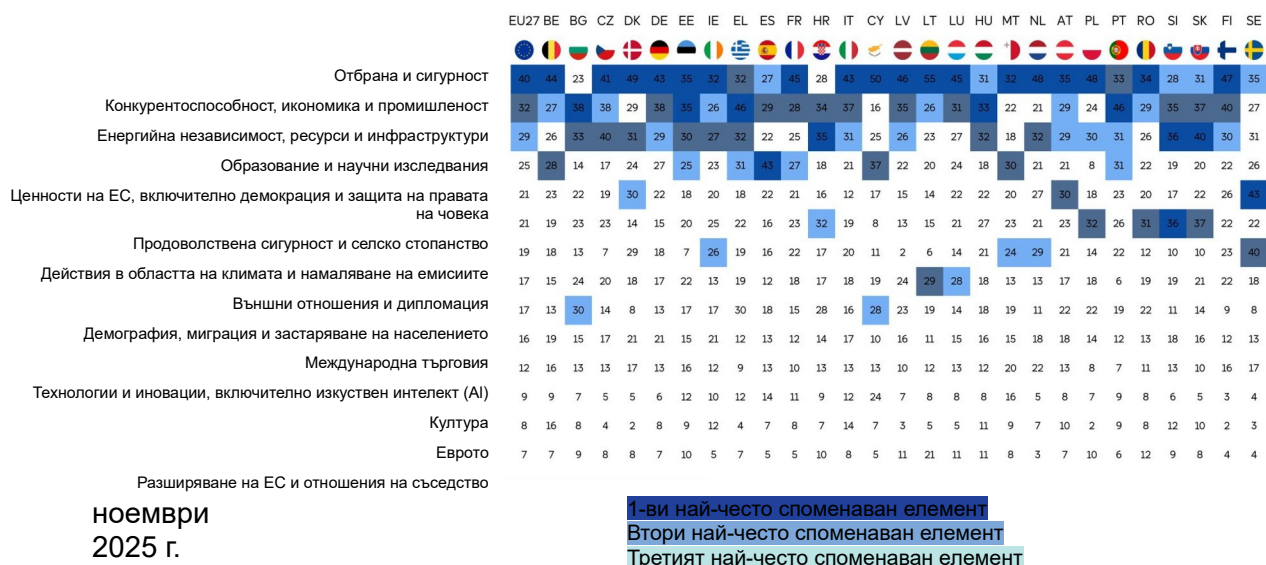
QA8ab Мислейки за бъдещето, върху кой от следните аспекти следва да се съсредоточи ЕС, за да укрепи позицията си в света? На първо място? А след това? (МАХ. 3 ОТГОВОРА) (%)

ноември
2025 г.

Конкурентоспособността, икономиката и промишлеността се нареждат като водещ приоритет в пет държави членки — Естония, Гърция, Португалия, България и Унгария — като най-високи дялове са отчетени в Гърция и Португалия (46 %) и Финландия (40 %). Енергийната независимост, ресурсите и инфраструктурата се очертават като основен приоритет в три държави членки — Словакия, Хърватия и Словения — като най-високите дялове се наблюдават в Чехия и Словакия (40 %). Образованието и научните изследвания са водещият приоритет в Испания, където 43 % от респондентите ги определят като една от най-важните области за укрепване на позицията на ЕС в световен мащаб. Това често се споменава и от респондентите в Кипър (37 %). Ценностите на ЕС, включително демокрацията и защитата на правата на човека, се споменават най-често в Швеция (43 %). И накрая, продоволствената сигурност и селското стопанство са най-често посочваната област в Словения (36 %) и често се споменават от респондентите в Словакия (37 %).

QA8ab Мислейки за бъдещето, върху кой от следните аспекти следва да се съсредоточи ЕС, за да укрепи позицията си в света? На първо място? А след това? (МАХ. 3 ОТГОВОРА) (%)

Различия в приоритетите за укрепване на глобалната позиция на ЕС се наблюдават в няколко социално-демографски групи.

Първо, има някои леки вариации по пол. Мъжете са малко по-склонни от жените да дадат приоритет на конкурентоспособността, икономиката и промишлеността (35 % спрямо 30 %), енергийната независимост, ресурсите и инфраструктурата (31 % спрямо 27 %) и технологиите и иновациите, включително ИИ (15 % спрямо 10 %), докато жените са малко по-склонни да посочват като приоритет продоволствената сигурност и селското стопанство (23 % спрямо 19 %).

Отбраната и сигурността се подчертават все повече с напредването на възрастта и се споменават от 34 % от респондентите на възраст 15—24 години в сравнение с 45 % от тези на възраст 55 и повече години. Продоволствената сигурност и селското стопанство също показват положителна корелация с възрастта, като нарастват от 15 % сред най-младите респонденти до 24 % сред най-възрастните. От друга страна, по-младите респонденти поставят по-голям акцент върху дългосрочните и ориентирани към иновациите области. Образованието и научните изследвания се споменават от 32 % от лицата на възраст 15—24 години, но само 22 % от лицата на възраст 55 и повече години. По подобен начин технологиите и иновациите, включително ИИ, намаляват от 18 % сред най-младите респонденти на 9 % сред най-възрастните, а културата — от 14 % на 8 %. И накрая, за възрастните на възраст между 25 и 54 години е относително по-вероятно да споменат конкурентоспособността, икономиката и промишлеността, както и енергийната независимост, ресурсите и инфраструктурата, което отразява приоритетите, свързани със заетостта, икономическата стабилност и стратегическата автономност.

Нивото на образование също е свързано с различия в приоритетите. Респондентите с високо равнище на образование е по-вероятно да споменат дългосрочни и стратегически области като енергийната независимост, ресурсите и инфраструктурата (31 % спрямо 25 % сред тези с ниско равнище на образование), ценностите на ЕС, включително демокрацията и защитата на правата на човека (24 % спрямо 18 %), външните отношения и дипломатията (19 % спрямо 13 %) и технологиите и иновациите, включително ИИ (17 % спрямо 8 %). Обратно, респондентите с по-ниско равнище на образование е по-вероятно да дадат приоритет на отбраната и сигурността (45 % спрямо 37 % сред високообразованите респонденти) и продоволствената сигурност и селското стопанство (25 % спрямо 17 %).

Образът на Европейския съюз на респондентите е свързан и с техните приоритети. Хората с положително мнение за ЕС е по-вероятно да подчертаят ценностите на ЕС, включително демокрацията и защитата на правата на човека (23 % спрямо 17 % сред хората с отрицателен имидж), както и действията в областта на климата и намаляването на емисиите (22 % спрямо 13 %). От друга страна, респондентите с отрицателен имидж на ЕС поставят относително по-голям акцент върху продоволствената сигурност и селското стопанство (26 % спрямо 20 %).

QA11 Колко притеснени или не сте за всеки от следните проблеми, свързани със сигурността или безопасността? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава, че изобщо не се притеснявате, а 10 - че сте изключително притеснени. Общо „Силно обезпокоени“ (7—10) (% — ЕС)									
	Отбран а и сигурно ст	Конкурен тоспособ ност, икономик а и промишл еност	Енергийна независимос т, ресурси и инфраструкт ури	Образо вание и научни изслед вания	Ценности на ЕС, включително демократия и защита на правата на човека	Продов олствен а сигурно ст и селско стопанс тво	Действия в областта на климата и намалява не на емисиите	Външни отноше ния и диплом ация	Демограф ия, миграция и застаряван е на население то
ЕС-27	40	32	29	25	21	21	19	17	17
Пол									
Мъж	40	35	31	24	19	19	17	17	16
Жена	40	30	27	26	22	23	20	17	17
Възраст									
15-24	34	26	22	32	23	15	22	18	14
25-39	36	35	29	27	21	19	18	18	16
40-54	38	35	33	25	19	21	17	17	16
55+	45	31	28	22	21	24	20	16	18
Образователно равнище									
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	45	30	25	24	18	25	18	13	17
Средно образование (ISCED 3-4)	39	33	29	24	20	22	18	18	18
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	37	34	31	27	24	17	22	19	14
Социално-професионална категория									
Самостоятелно заето лице	39	36	31	25	18	22	16	18	15
Ръководители	38	38	34	25	21	16	20	18	15
Други бели яки	39	34	32	23	20	20	19	21	16
Работници, полагащи физически труд	40	34	30	25	21	23	17	16	17
Домашни помощници	41	28	23	27	18	25	17	13	17
Безработни	35	26	25	28	24	18	19	17	18
Пенсиониран	46	31	27	22	21	26	20	15	18
Ученици	33	27	22	35	24	13	26	18	13
Трудности при плащане на сметки									
През повечето време	32	31	28	28	19	22	18	17	17
От време на време	39	33	27	25	20	23	18	16	18
Почти никога / Никога	42	32	29	25	21	20	20	17	16
Субективна урбанизация									
Селски район или село	40	32	28	24	21	26	16	16	16
Малък или среден град	43	33	28	26	20	20	19	17	16
Голям град	36	32	30	26	22	18	22	19	18
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни									
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	39	33	29	26	21	20	20	17	16
Няма	48	29	24	18	20	31	15	13	19
Изображение на ЕС									
Положително	41	33	29	25	23	20	22	18	16
Неутрални	40	32	28	25	19	21	18	16	16
Отрицателно	40	33	29	26	17	26	13	15	19
Членство в Европейския съюз									
Едно хубаво нещо	41	33	30	26	23	19	21	18	15
Лошо нещо	38	28	25	22	17	27	13	15	19
Нито добро, нито лошо нещо	40	33	28	24	17	25	17	16	18

QA8ab Мислейки за бъдещето, върху кой от следните аспекти следва да се съсредоточи ЕС, за да укрепи позицията си в света? На първо място? А след това? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (%)

	Международна търговия	Технологии и иновации, включително ИИ (изкуствен интелект)	Култура	Еврото	Разширяване на ЕС и отношения на съседство	Други (SPONTANEOUS)	Няма (SPONTANEOUS)	Не знам
ЕС-27	16	12	9	8	7	1	0	1
Пол								
Мъж	16	15	9	8	7	1	1	1
Жена	15	10	9	7	7	1	0	1
Възраст								
15-24	17	18	14	7	9	0	0	1
25-39	17	15	9	8	7	0	0	1
40-54	16	13	8	8	7	1	1	1
55+	14	9	8	8	6	1	1	1
Образователно равнище								
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	16	8	10	9	6	1	0	2
Средно образование (ISCED 3-4)	16	12	8	8	8	1	0	1
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	15	17	8	6	6	1	0	1
Социално-професионална категория								
Самостоятелно заето лице	15	14	8	9	8	1	1	1
Ръководители	19	18	7	7	5	1	0	0
Други бели яки	17	15	8	8	8	0	0	0
Работници, полагащи физически труд	15	11	8	8	8	0	0	1
Домашни помощници	14	7	9	15	9	1	0	3
Безработни	19	14	12	8	8	1	1	2
Пенсиониран	14	8	8	8	6	1	1	2
Ученици	16	19	14	6	9	0	0	1
Трудности при плащане на сметки								
През повечето време	17	10	10	10	8	1	1	2
От време на време	15	12	10	10	8	1	0	1
Почти никога / Никога	16	13	8	7	7	1	0	1
Субективна урбанизация								
Селски район или село	15	11	8	8	7	1	1	1
Малък или среден град	17	13	9	8	6	1	0	1
Голям град	15	14	10	7	8	0	0	1
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни								
Общо 'Използваха сте онлайн платформи през последната седмица	16	13	9	8	7	1	0	1
Няма	14	5	8	9	6	1	1	4
Изображение на ЕС								
Положително	16	14	8	7	8	0	0	0
Неутрални	15	11	10	9	7	1	0	2
Отрицателно	14	10	9	9	4	1	2	1
Членство в Европейския съюз								
Едно хубаво нещо	17	14	8	7	8	1	0	1
Лошо нещо	14	10	12	10	5	2	3	1
Нито добро, нито лошо нещо	15	10	10	10	6	0	1	2

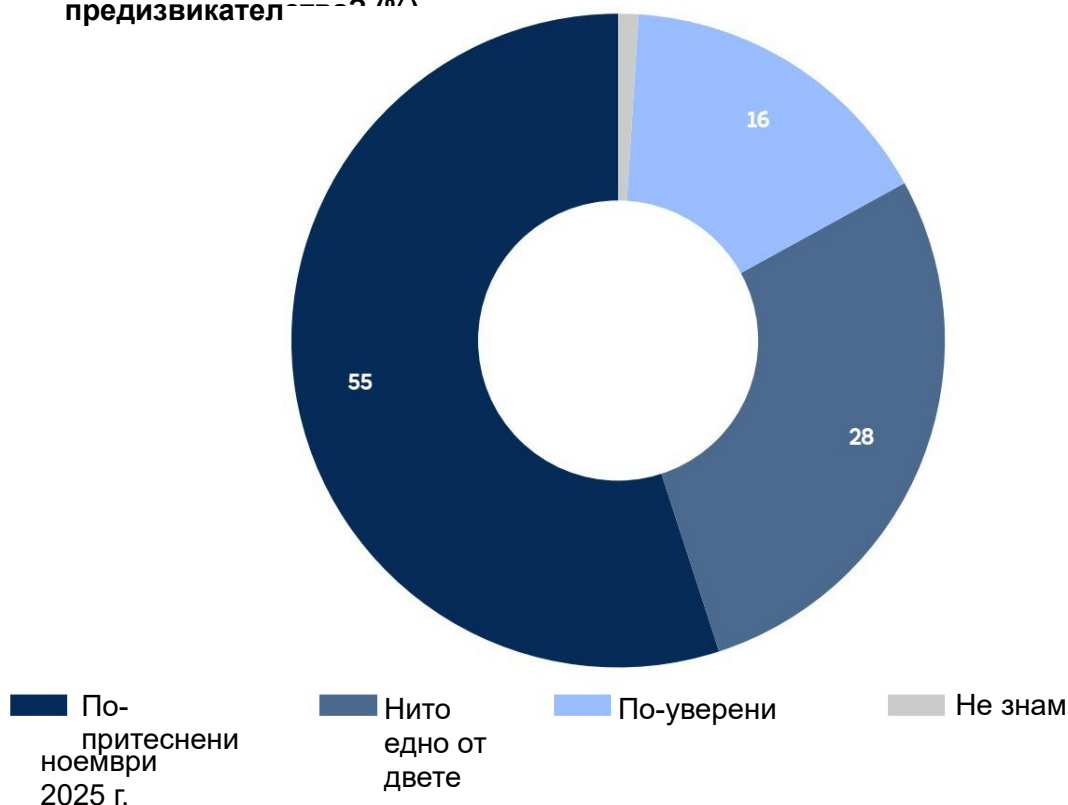
Справяне с глобалните предизвикателства и членство в ЕС

В контекста на глобалните предизвикателства е от решаващо значение да се разбере дали членството в ЕС се възприема като източник на безпокойство или на доверие.

Респондентите бяха запитани дали биха се чувствали по-притеснени или по-уверени, ако страната им не е член на ЕС.

В целия Европейски съюз ясно изразено мнозинство от респондентите свързват членството в ЕС с по-голямо доверие в лицето на глобалните предизвикателства. На равнище ЕС 55 % от европейците заявяват, че биха се чувствали по-притеснени, ако страната им не е член на ЕС. От друга страна, 16% от анкетираните посочват, че биха се чувствали по-уверени извън ЕС, което предполага продължаващ скептицизъм относно стойността на членството в ЕС сред малцинството. В същото време 28% съобщават, че няма да се чувстват нито по-притеснени, нито по-уверени.

QA10 Ако (НАШАТА СТРАНА) не беше член на ЕС, бихте ли се чувствали по-притеснени, по-уверени или нито едно от двете, когато става въпрос за посрещане на настоящите глобални предизвикателства?

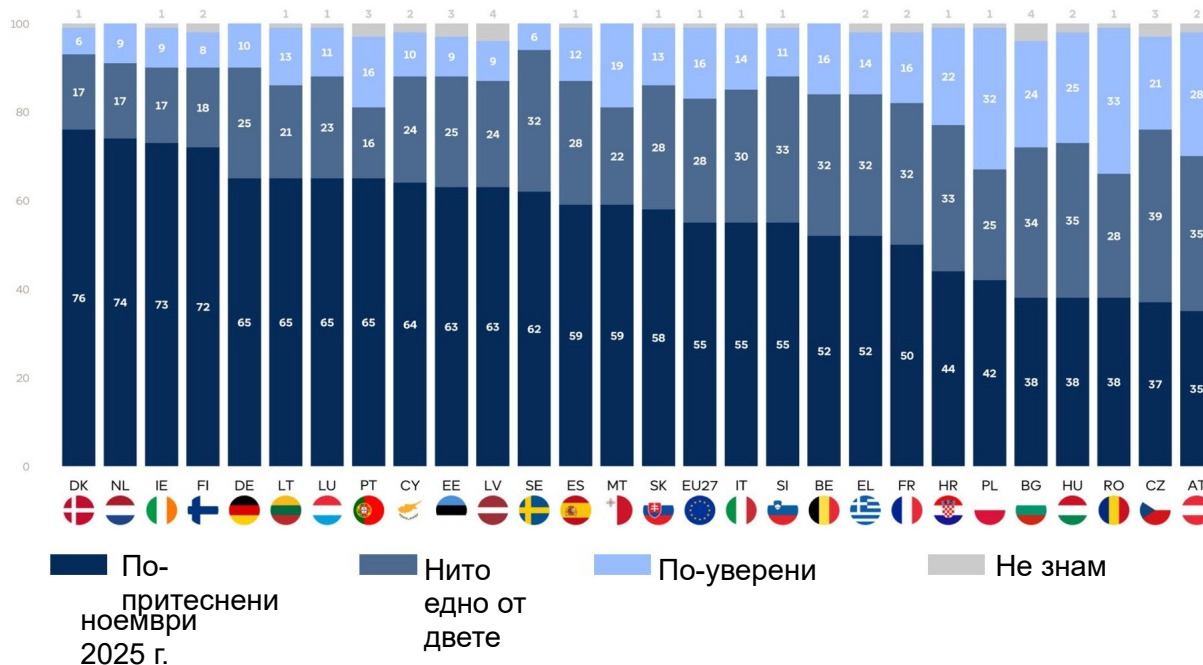

Възприятията за членството в ЕС като източник на увереност се различават значително в отделните държави членки. В 20 държави най-малко половината от анкетираните заявяват, че биха се чувствали по-притеснени, ако страната им не е член на Европейския съюз, което подчертава широко разпространеното усещане, че членството в ЕС осигурява защита срещу глобалните предизвикателства. Най-висок дял на респондентите, изразили това мнение, е регистриран в Дания (76 %), Нидерландия (74 %), Ирландия (73 %) и Финландия (72 %), където повече от седем от всеки десет граждани свързват членството в ЕС с по-голяма сигурност. Обратно, най-ниските дялове се наблюдават в Австрия (35 %), Чехия (37 %) и Румъния, Унгария и България (всички 38 %), където по-малко от четирима на всеки десет респонденти заявяват, че биха се чувствали по-притеснени извън ЕС.

Важно е да се отбележи, че в нито една държава членка повече респонденти не заявяват, че биха се чувствали по-уверени извън ЕС, отколкото по-притеснени, което потвърждава, че в

целия Съюз членството в ЕС се възприема широко като източник на увереност в една несигурна глобална среда.

QA10 Ако (НАШАТА СТРАНА) не беше член на ЕС, бихте ли се чувствали по-притеснени, по-уверени или нито едно от двете, когато става въпрос за посрещане на настоящите глобални предизвикателства? (%)

Степента, в която членството в ЕС се разглежда като източник на увереност, когато сме изправени пред глобални предизвикателства, варира в различните социално-демографски групи, въпреки че някои модели са по-изразени от други.

На практика няма разлика между мъжете и жените: 56 % от мъжете и 55 % от жените заявяват, че биха се чувствали по-притеснени, ако страната им не е член на ЕС, което показва, че полът не оказва значително влияние върху това възприятие.

По отношение на възрастта по-младите респонденти са малко по-склонни да асоциират членството в ЕС с увереност. Сред лицата на възраст 15—24 години 58 % заявяват, че биха се чувствали по-притеснени извън ЕС в сравнение с 54 % от респондентите на възраст 40 и повече години. Въпреки че разликата е скромна, тя предполага, че по-младите европейци отдават малко по-голямо значение на членството в ЕС, когато са изправени пред глобални предизвикателства.

Завършването на образованието показва по-силен ефект. Колкото по-високо е нивото на образование, толкова по-вероятно е респондентите да се чувстват по-притеснени извън ЕС. Сред хората с ниско ниво на образование 47 % биха се почувствали по-притеснени в сравнение с 53 % от хората със средно ниво на образование и 66 % от високообразованите респонденти. Този ясен градиент подчертава връзката между образованието и възприятията за защитната роля на ЕС.

Финансовата сигурност също формира възприятията. Респондентите, които почти никога или никога не изпитват затруднения при плащането на сметките, са по-склонни да кажат, че биха се чувствали по-притеснени извън ЕС (58 %), отколкото тези, които изпитват затруднения от време на време (49 %) или през по-голямата част от времето (47 %).

И накрая, възприятията са тясно свързани с представата на респондентите за Европейския съюз. Сред хората с положителен имидж на ЕС 72 % биха се чувствали по-обезпокоени

извън Съюза в сравнение с 43 % от тези с неутрален имидж и само 30 % от тези с отрицателен имидж.

QA10 Ако (НАШАТА СТРАНА) не беше член на ЕС, бихте ли се чувствали по-притеснени, по-уверени или нито едно от двете, когато става въпрос за посрещане на настоящите глобални предизвикателства? (% — ЕС)

	По-притеснени	По-уверени	Нито едно от двете	Не знам
ЕС-27	55	16	28	1
Пол				
Мъж	56	17	26	1
Жена	55	15	29	1
Възраст				
15-24	58	14	27	1
25-39	55	17	27	1
40-54	54	17	28	1
55+	54	15	29	2
Образователно равнище				
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	47	16	35	2
Средно образование (ISCED 3-4)	53	19	27	1
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	66	11	22	1
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	57	17	25	1
Ръководители	64	12	24	0
Други бели яки	55	16	28	1
Работници, полагащи физически труд	49	21	29	1
Домашни помощници	44	17	37	2
Безработни	51	16	31	2
Пенсиониран	54	15	29	2
Ученици	63	11	25	1
Трудности при плащане на сметки				
През повечето време	47	20	30	3
От време на време	49	21	29	1
Почти никога / Никога	58	14	27	1
Субективна урбанизация				
Селски район или село	52	17	29	2
Малък или среден град	54	16	29	1
Голям град	60	14	25	1
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни				
Общо 'Използваха сте онлайн платформи през последната седмица	56	16	27	1
Няма	46	17	34	3
Изображение на ЕС				
Положително	72	12	16	0
Неутрални	43	15	40	2
Отрицателно	30	30	38	2
Членство в Европейския съюз				
Едно хубаво нещо	73	9	17	1
Лошо нещо	19	50	30	1
Нито добро, нито лошо нещо	29	17	52	2

4. ГРАЖДАНСКИ ПРИОРИТЕТИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

4. ГРАЖДАНСКИ ПРИОРИТЕТИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

В настоящата глава се разглеждат очакванията на европейците към Европейския парламент, като се изследват четири взаимосвързани измерения: областите на политиката, които гражданите искат Парламентът да приоритизира, техните възприятия за бъдещото развитие на личния им стандарт на живот, ценностите, които според тях Парламентът следва да защитава, и степента им на удовлетвореност от демокрацията на национално равнище и на равнището на ЕС. Като цяло констатациите показват, че икономическите опасения са в центъра на очакванията на гражданите, като натискът, свързан с разходите за живот, и въпросите, свързани със заетостта, оформят както приоритетите на политиката, така и перспективите за бъдещия жизнен стандарт. Наред с тези икономически въпроси отбраната и сигурността продължават да бъдат основна област на загриженост за европейците. Освен това европейците изразяват силни очаквания, че Европейският парламент следва да действа като пазител на основните ценности, по-специално мира и демокрацията, като отразява настоящия геополитически и политически контекст. И накрая, въпреки че мнозинството от гражданите съобщават за удовлетвореност от демократичното функциониране, равнищата на удовлетвореност се различават значително в отделните държави членки.

Приоритети на гражданите за Европейския парламент

Респондентите бяха запитани кои области на политиката биха искали да бъдат разгледани приоритетно от Европейския парламент. Този въпрос отразява очакванията на гражданите по отношение на законодателната и политическата програма на Парламента, като отразява въпросите, които европейците считат за най-належащи в ежедневието си, както и тези, които оформят средносрочната и дългосрочната посока на Съюза.

На равнището на ЕС инфлацията, нарастващите цени и издръжката на живота са най-често споменаваният въпрос, на който респондентите биха искали Европейският парламент да обърне приоритетно внимание. Повече от четирима от всеки десет европейци (41 %) включват тази тема сред най-важните, което я прави водеща загриженост като цяло. Този дял остава непроменен от май 2025 г. насам, което показва, че натискът върху покупателната способност и бюджетите на домакинствата остава постоянен и широко разпространен в целия Съюз.

Икономиката и създаването на работни места са вторият най-често посочван въпрос, посочен от повече от една трета от анкетираните (35 %) като приоритет за действие от страна на Европейския парламент. Това представлява значително увеличение с пет процентни пункта от май 2025 г. насам, което предполага нарастващи очаквания за действия на ЕС в подкрепа на икономическата активност и заетостта. Вzeti заедно, значението на инфлацията, нарастващите цени и разходите за живот, наред с икономиката и създаването на работни места, показва, че икономическите въпроси очевидно доминират приоритетите на гражданите на равнището на ЕС.

Отбраната и сигурността на ЕС са следващата най-често споменавана тема, посочена от около една трета от анкетираните (34 %) сред приоритетите на Европейския парламент. Този дял остава непроменен от май 2025 г. насам, което предполага стабилно равнище на безпокойство в тази област. В настоящия и неотдавнашния контекст на геополитическо напрежение и предизвикателства пред сигурността в съседните на ЕС държави и извън тях продължаващото значение на отбраната и сигурността потвърждава, че това продължава да бъде ключово очакване за действия на равнището на ЕС.

Общественото здраве следва отблизо, като почти една трета от анкетираниите (32 %) го посочват сред въпросите, които биха искали Европейският парламент да разгледа като приоритет. Това представлява значително увеличение с осем процентни пункта от май 2025 г. насам, което е една от най-забележимите промени в настоящото проучване и подчертава подновената значимост на опасенията, свързани със здравето, сред европейците.

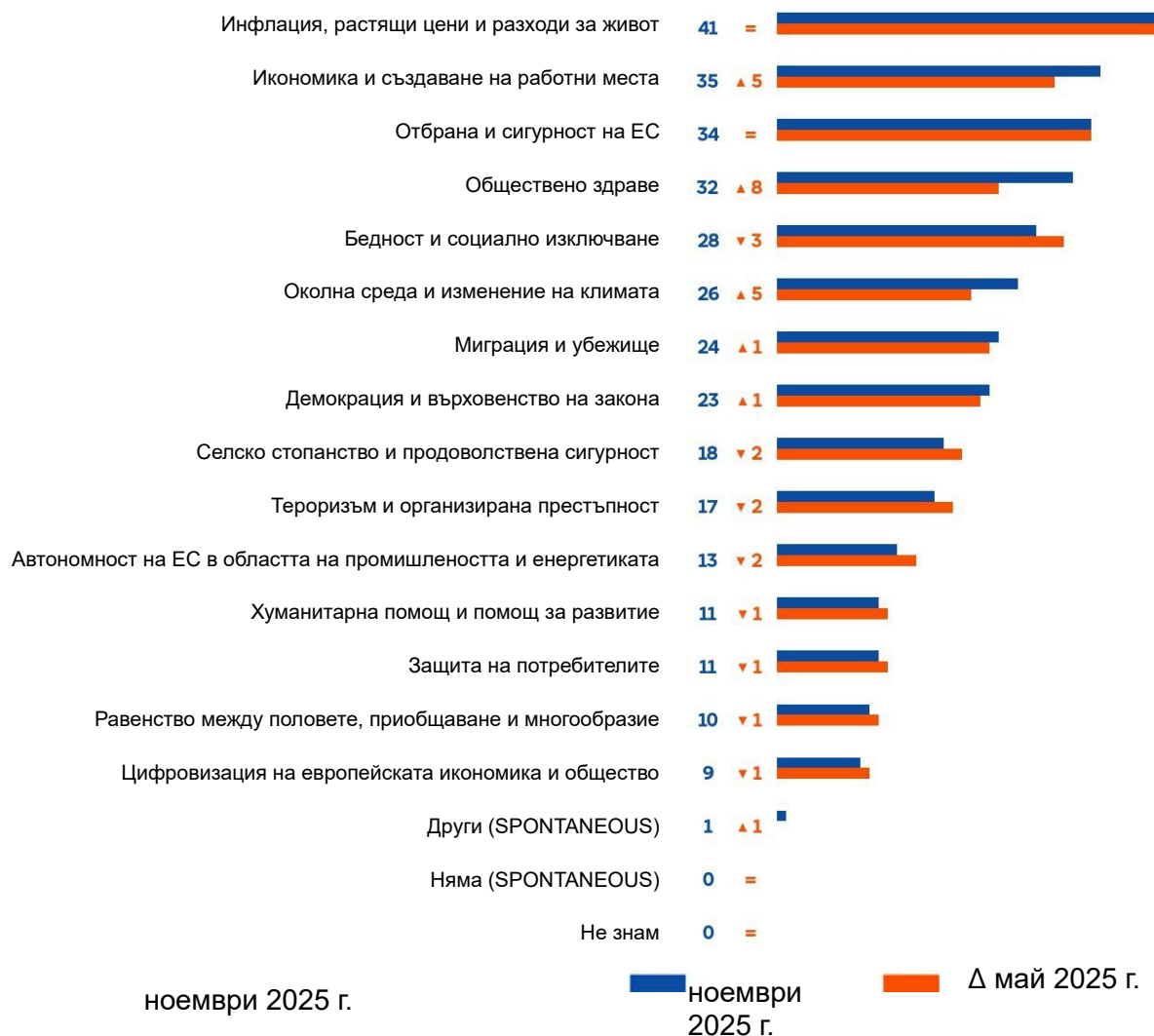
Бедността и социалното изключване са посочени от малко над една четвърт от анкетираниите (28%) като приоритетен въпрос за Европейския парламент. Този дял леко е намалял от май 2025 г. насам (-3 процентни пункта). Тази тема отразява опасенията относно неблагоприятните социални последици от икономическия натиск, особено за уязвимите групи.

Околната среда и изменението на климата са посочени от малко над една четвърт от анкетираниите (26 %) като приоритет за действие от страна на Европейския парламент. Това представлява увеличение с пет процентни пункта от май 2025 г. насам, което показва подновена подкрепа за действията на ЕС в тази област. Нарастващото значение на въпросите, свързани с околната среда и климата, показва, че наред с непосредствените икономически и социални проблеми все по-голям дял от европейците продължават да отдават значение на дългосрочната устойчивост и ролята на ЕС в борбата с изменението на климата.

Миграцията и убежището са посочени от почти една четвърт от респондентите (24 %, + 1 процентен пункт) като сред въпросите, които биха искали Европейският парламент да разгледа приоритетно. Стабилното и относително високо равнище на внимание към тази тема показва, че миграцията и убежището продължават да будят постоянна загриженост сред европейците.

Демокрацията и принципите на правовата държава са посочени от малко под една четвърт от анкетираниите (23 %, + 1 процентен пункт) като приоритетен въпрос за Европейския парламент. В контекст, белязан от множество предизвикателства пред демократичните системи, продължаващото значение на тази тема отразява трайните очаквания, че Европейският парламент следва да играе централна роля в защитата на демократичните принципи.

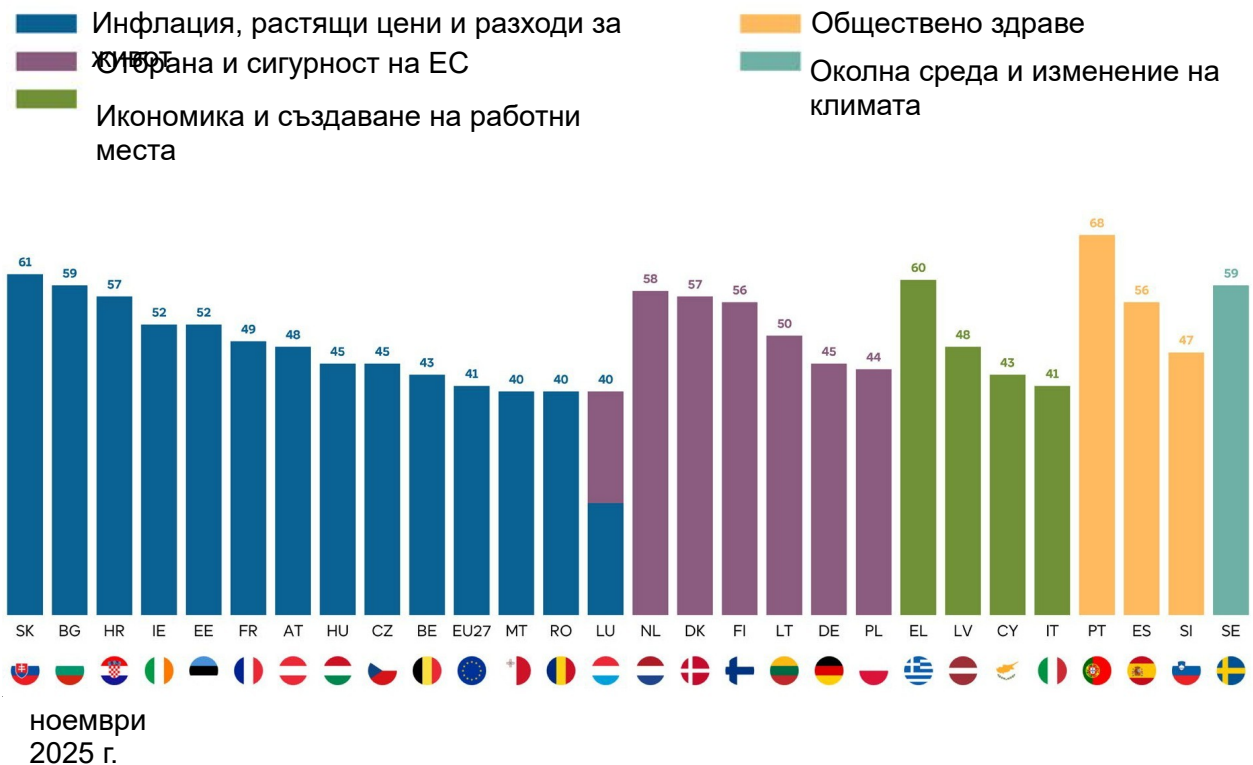
QA4ab Кои от следните теми бихте искали да бъдат разгледани приоритетно от Европейския парламент? На първо място? А след това? (МАХ. 4 ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)

На национално равнище инфлацията, нарастващите цени и издръжката на живота са най-често споменаваният приоритет в 13 държави членки. В целия ЕС най-малко 30 % от респондентите посочват инфлацията като приоритет в 23 държави членки, което отразява широко разпространената загриженост в целия Съюз относно натиска върху бюджетите на домакинствата. Най-високите дялове се наблюдават в Словакия (61 %), България (59 %), Португалия (58 %) и Хърватия (57 %). Друг икономически въпрос, икономиката и създаването на работни места, се очертава като водещ приоритет в четири държави членки. Най-високите дялове са отчетени в Гърция (60 %), Испания (50 %) и Латвия (48 %).

Отбраната и сигурността на ЕС са най-често споменаваният приоритет в седем държави членки, начело с Нидерландия (58 %), Дания (57 %) и Финландия (56 %), което показва значимостта на общите въпроси на отбраната и сигурността в тези държави. Общественото здраве е водещ приоритет в три държави — Португалия (68 %), Испания (56 %) и Словения (47 %). Тя е особено забележима и в Гърция (54 %).

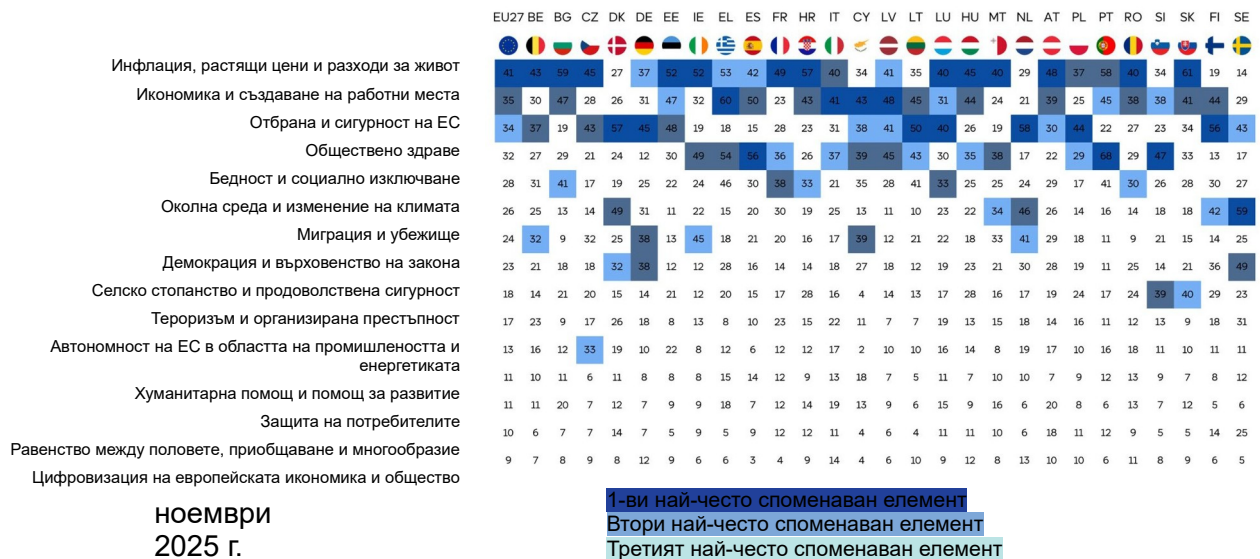
QA4ab Кои от следните теми бихте искали да бъдат разгледани приоритетно от Европейския парламент? На първо място? А след това? (МАКС. 4 ОТГОВОРА) (%)

Въпреки че темите за инфлацията, икономиката, отбраната и общественото здраве обикновено са сред най-важните въпроси в много държави членки, което показва широко разпространена загриженост, възприеманото значение на следните теми обикновено е по-променливо в отделните държави членки.

Първо, бедността и социалното изключване не са на първо място в нито една държава, но все още са важен въпрос в Гърция (46 %) и Португалия, Литва и България (41 %). Околната среда и изменението на климата са първата тема в Швеция (59 %) и много често се споменават и в Дания (49 %), Нидерландия (46 %) и Финландия (42 %). Миграцията и убежището не са първостепенен приоритет в нито една държава членка, но въпреки това са особено важни в Ирландия (45 %), Нидерландия (41 %), Кипър (39 %) и Германия (38 %). По подобен начин демокрацията и върховенството на закона никога не са на първо място, но имат високи резултати в Швеция (49 %), Германия (38 %) и Финландия (36 %). Като цяло тези констатации показват различната значимост на конкретни теми в отделните държави.

QA4ab Кои от следните теми бихте искали да бъдат разгледани приоритетно от Европейския парламент? На първо място? А след това? (МАКС. 4 ОТГОВОРА) (%)

ноември
2025 г.

Различия в приоритетите на гражданите за Европейския парламент се наблюдават в няколко социално-демографски групи, което показва, че житейският опит, личните обстоятелства и нагласите оформят очакванията за действия на равнището на ЕС.

Първо, по пол се наблюдават само ограничени разлики, въпреки че се открояват някои контрасти. По-специално жените са по-склонни от мъжете да посочват общественото здраве като приоритет за Европейския парламент (35 % спрямо 29 %).

Възрастта е по-тясно свързана с различията в приоритетите. Отбраната и сигурността на ЕС придобиват все по-голямо значение с възрастта, посочена от 28 % от анкетираните на възраст 15—24 години, като нарастват до 32 % от анкетираните на възраст 25—39 години, 33 % от анкетираните на възраст 40—54 години и 37 % от анкетираните на възраст 55 и повече години. Общественото здраве също показва възрастов градиент, като по-възрастните респонденти са по-склонни да го считат за приоритет, което отразява по-големите опасения, свързани със здравето, на по-късен етап от живота. По подобен начин въпросите, свързани със селското стопанство и продоволствената сигурност, обикновено се споменават по-често от по-възрастните възрастови групи.

За разлика от тях, по-младите респонденти поставят по-голям акцент върху ориентирани към бъдещето и основани на ценности въпроси. Околната среда и изменението на климата са посочени от почти една трета от респондентите на възраст 15—24 години (32 %) в сравнение с 26 % от тези на възраст 25—39 години и 24 % от тези на възраст 40 и повече години. По-младите европейци също така е по-вероятно да дадат приоритет на хуманитарната помощ и равенството между половете, което подчертава по-силния акцент върху глобалната солидарност и социалната справедливост сред най-младата възрастова група.

Двата най-важни въпроса като цяло на равнището на ЕС — инфлацията, нарастващите цени и издръжката на живота, както и икономиката и създаването на работни места — са най-очевидни сред респондентите на възраст 25—39 години и 40—54 години. Тези възрастови групи са по-склонни от по-младите респонденти (15—24 години) или по-възрастните респонденти (55+ години) да дадат приоритет на тези теми, което отразява опасенията, свързани със заетостта, семейните отговорности и финансовата стабилност през основните работни години.

Нивото на образование също е тясно свързано с различията в приоритетите. Респондентите с ниско ниво на образование е по-вероятно да дадат приоритет на инфлацията,

нарастващите цени и разходите за живот (47 % спрямо 34 % сред тези с високо ниво на образование). Освен това те са по-склонни да посочат общественото здраве (37 % спрямо 27 %) и бедността и социалното изключване (31 % спрямо 26 %) като ключови приоритети за Европейския парламент, като посочват по-силен акцент върху непосредствените въпроси, свързани с икономическата и социалната закрила.

Обратно, респондентите с високо равнище на образование е по-вероятно да дадат приоритет на отбраната и сигурността на ЕС (38 % спрямо 32 % сред тези с ниско равнище на образование), околната среда и изменението на климата (35 % спрямо 20 %), демокрацията и принципите на правовата държава (28 % спрямо 21 %) и автономността на ЕС в областта на промишлеността и енергетиката (17 % спрямо 8 %).

Финансовото положение също играе важна роля при определянето на приоритетите. Респондентите, които съобщават за трудности при плащането на сметките си през по-голямата част от времето, са по-склонни да дадат приоритет на инфлацията, нарастващите цени и разходите за живот (48 % спрямо 39 % от тези, които почти никога или никога не се сблъскват с такива трудности). Те също така са значително по-склонни да споменават общественото здраве (38 % спрямо 29 %) и бедността и социалното изключване (42 % спрямо 25 %), което подчертава тясната връзка между финансовата уязвимост и очакванията за социални и икономически действия от страна на Европейския парламент.

За разлика от тях респондентите, които почти никога или никога не срещат трудности при плащането на сметките си, е по-вероятно да дадат приоритет на отбраната и сигурността на ЕС (37 % спрямо 21 %), околната среда и изменението на климата (28 % спрямо 17 %), миграцията и убежището (25 % спрямо 20 %) и демокрацията и принципите на правовата държава (25 % спрямо 19 %).

Възгледите на респондентите за бъдещето на самите тях и на техните семейства също са свързани с различни приоритети за Европейския парламент. Тези, които са оптимисти за бъдещето си, е по-вероятно да дадат приоритет на икономиката и създаването на работни места (37 % в сравнение с 29 % от песимистите), отбраната и сигурността на ЕС (36 % спрямо 27 %) и околната среда и изменението на климата (27 % спрямо 21 %). Този модел предполага, че една по-положителна перспектива е свързана с по-голям акцент върху ориентираните към растеж, стратегически и дългосрочни области на политиката.

Обратно, анкетираните, които са песимисти за бъдещето си, е по-вероятно да дадат приоритет на инфлацията, нарастващите цени и разходите за живот (46 % спрямо 40 % сред оптимистичните анкетирани), както и на бедността и социалното изключване (36 % спрямо 26 %). Тези констатации подчертават тясната връзка между личната икономическа несигурност, очакванията за бъдещето и по-голямото търсене на действия от страна на ЕС по непосредствените въпроси, свързани с икономическата и социалната закрила.

Подобен модел възниква, когато се обърнем към очакванията на респондентите за бъдещето на тяхната държава. Тези, които са оптимисти за бъдещето на страната си, е по-вероятно да дадат приоритет на отбраната и сигурността на ЕС (38 % в сравнение с 29 % от песимистите) и околната среда и изменението на климата (28 % спрямо 23 %), което показва по-силен акцент върху стратегическата устойчивост и дългосрочните предизвикателства.

За разлика от тях, анкетираните, които са песимисти за бъдещето на своята страна, поставят по-голям акцент върху инфлацията, нарастващите цени и разходите за живот (44 % спрямо 39 % от оптимистичните анкетирани), бедността и социалното изключване (32 % спрямо 25 %) и миграцията и убежището (28 % спрямо 21 %). Това разпределение на приоритетите отново подчертава как една по-негативна перспектива е свързана с повишена загриженост относно непосредствения икономически натиск, социалното сближаване и усещането за натиск върху националните системи.

Очакванията на респондентите относно бъдещето на Европейския съюз също са свързани с различни модели на приоритети. Оптимистите за бъдещето на ЕС е по-вероятно да посочат отбраната и сигурността на ЕС като приоритет за Европейския парламент (37 % в сравнение

с 30 % от песимистите) и околната среда и изменението на климата (29 % спрямо 22 %). Това предполага, че доверието в бъдещето на ЕС е свързано с поставянето на по-силен акцент върху колективната сигурност и дългосрочните цели на политиката.

Обратно, анкетираниите, които са песимисти за бъдещето на ЕС, е по-вероятно да дадат приоритет на инфлацията, нарастващите цени и разходите за живот (44 % спрямо 39 % от оптимистичните анкетирани), бедността и социалното изключване (31 % спрямо 26 %) и миграцията и убежището (29 % спрямо 21 %). Както и при други измерения на оптимизма, по-негативните перспективи са свързани с по-голяма загриженост относно непосредствения икономически натиск, социалната уязвимост и предизвикателствата, свързани с миграцията.

QA4ab Кои от следните теми бихте искали да бъдат разгледани приоритетно от Европейския парламент? На първо място? А след това? (МАХ. 4 ОТГОВОРА) (% — ЕС)									
	Инфлация, растящи цени и разходи за живот	Икономика и създаване на работни места	Отбрана и сигурност на ЕС	Обществено здраве	Околна среда и изменение на климата	Бедност и социално изключване	Миграция и убежище	Демокрация и върховенство на закона	Селско стопанство и продоволствие на сигурност
ЕС-27	41	35	34	32	26	28	24	23	18
Пол									
Мъж	40	37	36	29	25	26	25	24	18
Жена	43	33	32	35	26	30	22	23	18
Възраст									
15-24	38	33	28	29	32	31	21	23	12
25-39	43	39	32	28	26	26	23	23	18
40-54	44	37	33	30	24	29	25	22	18
55+	40	32	37	35	24	28	25	24	20
Образователно равнище									
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	47	32	32	37	20	31	25	21	19
Средно образование (ISCED 3-4)	43	36	33	32	23	28	23	22	18
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	34	35	38	27	35	26	24	28	16
Социално-професионална категория									
Самостоятелно заето лице	39	39	33	29	23	23	24	25	20
Ръководители	36	38	39	24	33	23	26	28	16
Други бели яки	41	36	37	26	27	26	24	25	18
Работници, полагащи физически труд	46	37	32	33	21	28	23	18	18
Домашни помощници	42	36	25	43	17	31	20	21	19
Безработни	51	37	26	36	20	35	28	19	16
Пенсиониран	42	30	37	37	24	29	25	24	20
Ученици	35	33	27	26	37	33	21	25	12
Трудности при плащане на сметки									
През повечето време	48	36	21	38	17	42	20	19	17
От време на време	45	33	30	36	21	32	22	19	18
Почти никога / Никога	39	35	37	29	28	25	25	25	18
Субективна урбанизация									
Селски район или село	41	34	35	32	23	27	23	23	23
Малък или среден град	41	34	35	32	26	27	24	22	17
Голям град	42	37	32	31	29	30	24	25	14
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни									
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	41	36	34	31	27	27	24	24	18
Няма	49	30	34	40	16	32	20	18	22
Изображение на ЕС									
Положително	39	36	38	30	31	25	21	27	17
Неутрални	42	34	32	35	23	29	23	20	18
Отрицателно	47	34	27	31	15	33	34	19	20
Членство в Европейския съюз									
Едно хубаво нещо	39	36	38	30	31	27	23	26	17
Лошо нещо	44	30	21	31	12	31	32	18	21
Нито добро, нито лошо нещо	47	34	29	36	19	29	24	18	19

QA4ab Кои от следните теми бихте искали да бъдат разгледани приоритетно от Европейския парламент? На първо място? А след това? (MAX. 4 ОТГОВОРА) (% — ЕС)									
	Тероризъм и организирана престъпност	Автономност на ЕС в областта на промишлеността и енергетиката	Хуманитарна помощ и помощ за развитие	Защита на потребителите	Равенство между половете, приобщаване и многообразие	Цифровизация на европейската икономика и общество	Други (SPONTANEOUS)	Няма (SPONTANEOUS)	Не знам
ЕС-27	17	13	11	11	10	9	1	0	0
Пол									
Мъж	18	16	9	11	8	11	1	1	0
Жена	17	10	12	10	11	7	0	0	1
Възраст									
15-24	14	11	17	8	17	12	0	0	0
25-39	15	15	12	11	13	11	0	0	0
40-54	17	14	8	10	9	9	1	0	0
55+	20	11	9	12	7	7	1	1	1
Образователно равнище									
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	19	8	9	11	8	7	0	0	1
Средно образование (ISCED 3-4)	17	13	11	12	10	9	1	0	0
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	16	17	12	9	11	10	1	0	0
Социално-професионална категория									
Самостоятелно заето лице	16	18	8	11	10	10	0	0	0
Ръководители	16	18	9	9	11	12	1	0	0
Други бели яки	17	15	11	11	10	11	0	0	0
Работници, полагащи физически труд	19	12	10	12	11	9	0	0	0
Домашни помощници	19	8	13	13	9	6	1	0	1
Безработни	16	10	11	8	13	6	1	0	1
Пенсиониран	20	10	9	11	6	5	1	1	1
Ученици	13	12	18	8	17	14	1	0	0
Трудности при плащане на сметки									
През повечето време	18	13	13	11	11	8	1	0	1
От време на време	19	12	11	13	10	9	0	0	1
Почти никога / Никога	17	13	10	10	10	9	1	0	0
Субективна урбанизация									
Селски район или село	16	11	9	10	8	8	1	0	1
Малък или среден град	19	14	11	11	10	9	0	1	0
Голям град	16	13	11	11	11	9	0	0	0
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни									
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	17	13	11	11	10	9	1	0	0
Няма	18	8	7	11	6	4	0	1	2
Изображение на ЕС									
Положително	15	15	12	10	12	10	0	0	0
Неутрални	18	11	10	12	9	8	1	0	1
Отрицателно	23	10	7	11	6	5	1	2	1
Членство в Европейския съюз									
Едно хубаво нещо	15	15	12	9	11	10	1	0	0
Лошо нещо	22	10	8	14	8	6	1	2	1
Нито добро, нито лошо нещо	21	10	10	13	8	8	0	1	1

Очаквани промени в стандарта на живот

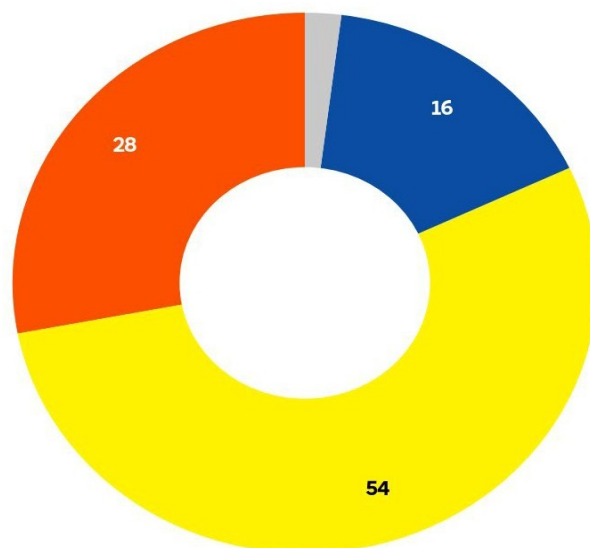
Освен очакванията на гражданите по отношение на политическите приоритети на Европейския парламент, в проучването се разглежда и начинът, по който европейците възприемат собствените си икономически перспективи в средносрочен план. Предвид продължаващите опасения относно покупателната способност, заетостта и социалната закрила, които се очертаха сред най-важните приоритети в предходния раздел, респондентите бяха помолени да обмислят как очакват да се развие личният им стандарт на живот през следващите пет години. Този въпрос дава представа за това как европейците оценяват бъдещото си икономическо благосъстояние, като улавят основните нива на доверие или несигурност.

На равнище ЕС мнозинството от анкетираните очакват личният им стандарт на живот да остане непроменен през следващите пет години. Малко над половината от европейците (54 %) заявяват, че стандартът им на живот няма да се промени. Този дял е като цяло стабилен в сравнение с май 2025 г. (-1 процентен пункт), което потвърждава, че това остава преобладаващото очакване в целия Европейски съюз.

В същото време повече от една четвърт от анкетираните (28%) смятат, че стандартът им на живот ще намалее през следващите пет години. Този дял е като цяло стабилен в сравнение с май 2025 г. (+1 процентен пункт), което показва, че опасенията за влошаване на личните икономически условия остават на сходно равнище. Тази констатация е в съответствие с продължаващото значение на инфлацията, нарастващите цени и разходите за живот сред приоритетите на гражданите и отразява продължаващите опасения относно покупателната способност и финансовата сигурност.

От друга страна, 16 % от европейците очакват стандартът им на живот да се повиши през следващите пет години. Този дял също е като цяло стабилен в сравнение с май 2025 г. (+1 процентен пункт). Въпреки че тази група остава очевидно по-малка от тези, които очакват стабилност или спад, резултатът показва, че част от населението продължава да изразява доверие в подобрените икономически перспективи.

Когато мислите за начина, по който личният ви стандарт на живот ще се развива през следващите пет години, кое от следните твърдения най-добре описва вашите очаквания? (ЕС-27) (%)

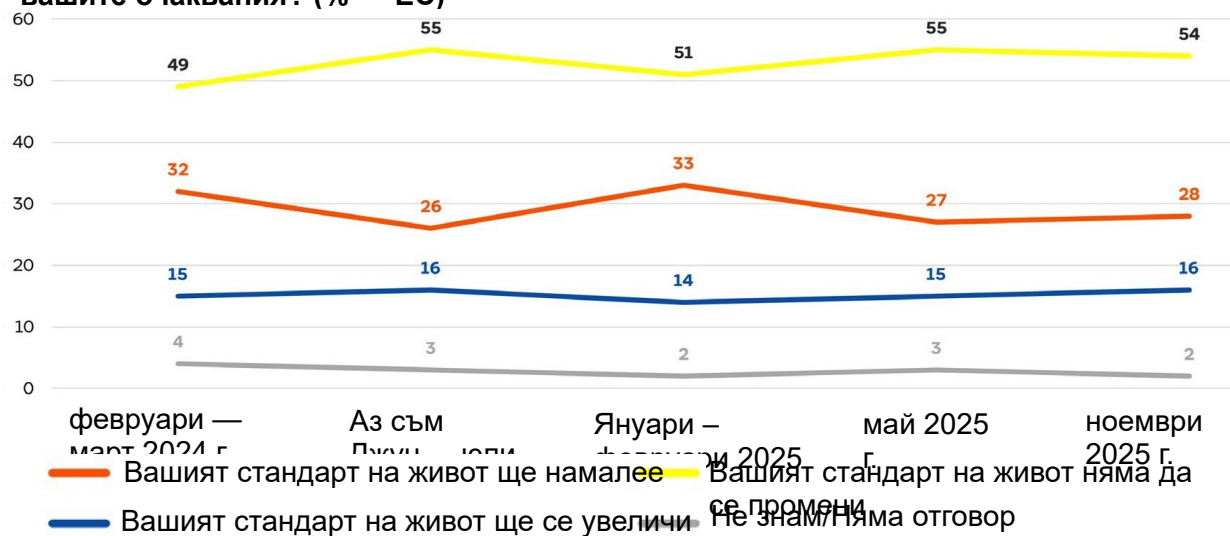
Вашият стандарт на живот ще намалее ▲ 1
 Вашият стандарт на живот няма да се промени ▼ 1
 Вашият стандарт на живот ще се увеличи ▲ 1
 Не знам/Няма отговор ▼ 1

Вашият стандарт на живот ще намалее
 Вашият стандарт на живот няма да се промени
 Вашият стандарт на живот ще се увеличи
 Не знам/Няма отговор

▲ ▼ (ноември 2025 г. — май 2025 г.)
 ноември 2025 г.

Що се отнася до променящите се очаквания, респондентите са били по-мрачни по отношение на перспективите за личния си стандарт на живот през януари—февруари 2025 г., когато 33 % от респондентите са очаквали спад. От май 2025 г. насам тези очаквания остават сравнително стабилни, като се наблюдават само леки движения на акциите на тези, които очакват увеличение, намаление или липса на промяна.

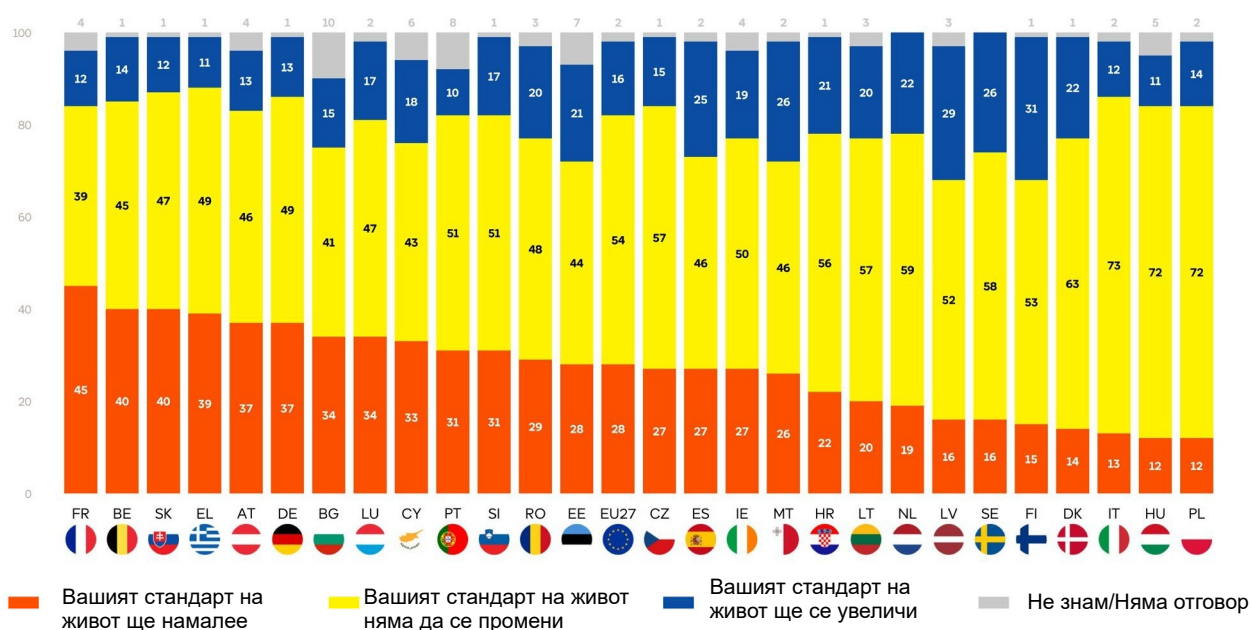
Когато мислите за начина, по който личният ви стандарт на живот ще се развива през следващите пет години, кое от следните твърдения най-добре описва вашите очаквания? (% — ЕС)

На национално равнище в 26 държави членки респондентите най-често съобщават, че очакват жизненият им стандарт да остане непроменен през следващите пет години. Франция е единствената държава членка, в която най-често се очаква спад, както предполагат 45 % от респондентите. Очакванията за спад са относително силни и в Белгия и Словакия (40 %), Гърция (39 %) и Австрия и Германия (37 %), което показва по-високи равнища на загриженост за бъдещото икономическо благосъстояние в тези държави.

Обратно, в няколко държави членки значителен дял от респондентите очакват стандартът им на живот да се повиши. Най-малко една четвърт от анкетираните очакват подобрение във Финландия (31 %), Латвия (29 %), Швеция и Малта (26 %) и Испания (25 %), което отразява сравнителния оптимизъм относно бъдещите икономически перспективи в тези държави.

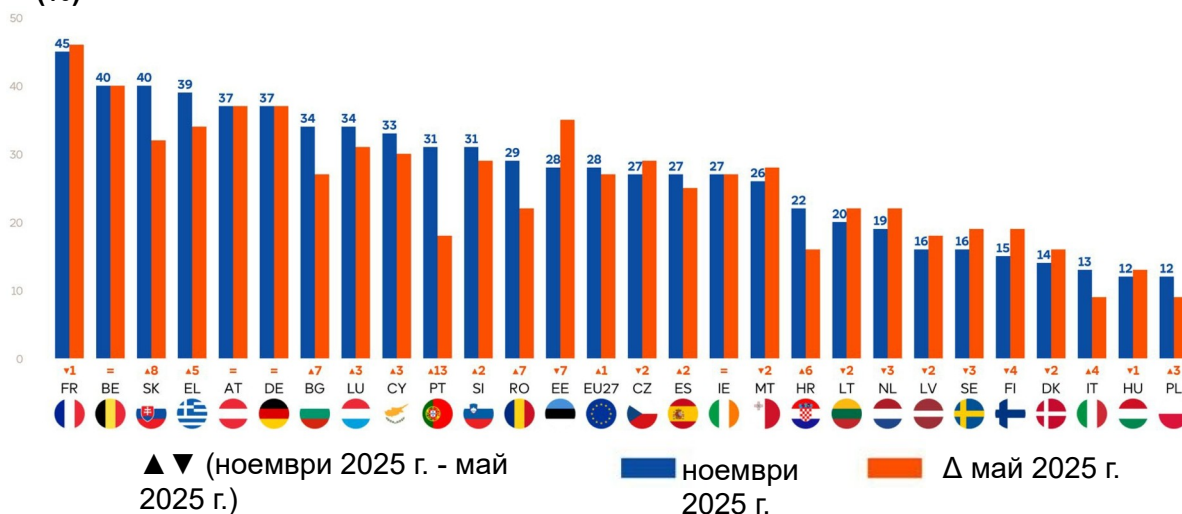
Когато мислите за начина, по който личният ви стандарт на живот ще се развива през следващите пет години, кое от следните твърдения най-добре описва вашите очаквания? (%)

ноември
2025 г.

От май 2025 г. насам делът на респондентите, които очакват понижаване на жизнения си стандарт, се е увеличил в няколко държави членки, начело с Португалия (+13 процентни пункта, 31 %), Словакия (+8 процентни пункта, 40 %), България (+7 процентни пункта, 34 %) и Румъния (+7 процентни пункта, 29 %). Тези увеличения показват нарастващ песимизъм в тези страни, което предполага, че опасенията за личното икономическо благосъстояние са се засилили след предишната вълна на проучване. Обратно, в Естония делът на респондентите, очакващи понижаване на жизнения стандарт, е намалял със 7 процентни пункта до 28 %, което отразява намаляването на песимизма.

Когато мислите за начина, по който личният ви стандарт на живот ще се развива през следващите пет години, кое от следните твърдения най-добре описва вашите очаквания? Вашият стандарт на живот ще намалее (%)

Различия в очакванията за бъдещото развитие на стандарта на живот се наблюдават в няколко социално-демографски групи, като се подчертава как личните обстоятелства, етапът от живота и финансовата уязвимост оформят възприятията за икономическо благосъстояние.

Жените са по-склонни от мъжете да очакват спад в жизнения си стандарт, като 31% от жените очакват спад в сравнение с 26% от мъжете. Обратно, мъжете са по-склонни от жените да очакват повишаване на стандарта си на живот, като 19% от мъжете изразяват това очакване в сравнение с 13% от жените.

Възрастта също е тясно свързана с различията в очакванията. По-възрастните респонденти са склонни да имат по-песимистична перспектива, като делът им очаква постепенно намаляване на стандарта им на живот с възрастта: 16 % сред лицата на възраст 15—24 години, 24 % сред лицата на възраст 25—39 години, 28 % сред лицата на възраст 40—54 години и 34 % сред респондентите на възраст 55 и повече години. Подобен модел, свързан с възрастта, се наблюдава при тези, които очакват стабилност, като делът на тези, които не очакват промяна, се увеличава от 45 % сред най-младите респонденти на 59 % сред най-възрастните. За разлика от това, по-младите европейци са много по-склонни да очакват повишаване на стандарта си на живот, като 36 % от 15—24-годишните очакват подобрене в сравнение със само 25 % от 25—39-годишните, 15 % от 40—54-годишните и само 5 % от респондентите на възраст 55 и повече години.

Нивото на образование е друг фактор, свързан с разликите в очакванията. Респондентите с по-ниско ниво на образование са по-склонни да очакват намаляване на стандарта си на живот, като 38 % са на това мнение в сравнение с 27 % от респондентите със средно ниво на образование и 22 % от респондентите с високо ниво на образование. Обратно, респондентите с високо равнище на образование са по-склонни да очакват повишаване на стандарта си на живот, като 21 % очакват подобрене в сравнение с 15 % от хората със средно образование и 10 % от тези с ниско образование. Това предполага, че висшето образование е свързано с по-голямо доверие в икономическите перспективи, докато по-ниското образование съответства на повишената загриженост за бъдещия личен стандарт на живот.

Финансовата ситуация също силно оформя очакванията. Респондентите, които съобщават, че изпитват затруднения при плащането на сметките си през по-голямата част от времето, са много по-склонни да очакват намаляване на стандарта си на живот, като 53 % държат на това очакване, в сравнение със само 24 % сред тези, които почти никога или никога не се

сблъскват с трудности. За разлика от тях респондентите, които почти никога или никога не изпитват финансови затруднения, са по-склонни да очакват стабилност в стандарта си на живот, като 57 % посочват, че няма промяна в сравнение с 31 % сред тези, които често са изправени пред финансови затруднения.

И накрая, очакванията на респондентите по отношение на развитието на личния им стандарт на живот са тясно свързани с перспективите им за бъдещето. Тези, които са оптимисти за собственото си бъдеще и това на семейството си, са по-склонни да очакват стабилност или подобряване на стандарта си на живот. За разлика от тях, анкетираните, които са песимисти за своето лично или семейно бъдеще, са много по-склонни да очакват спад, като 53 % от тези, които се чувстват песимисти за собственото си бъдеще и бъдещето на семейството си, очакват спад, в сравнение със само 21 % от тези, които са оптимисти. По подобен начин песимизмът за бъдещето на страната е свързан с по-негативни очаквания: 43% от анкетираните, които са песимисти за страната си, очакват спад в стандарта си на живот, в сравнение с 18% сред тези, които са оптимисти. Тези модели засилват тясната връзка между цялостната житейска перспектива и икономическите очаквания, което показва, че личният и националният оптимизъм са свързани с по-голямо доверие в стабилността или подобряването, докато песимизмът съответства на повишената загриженост относно потенциалното влошаване на жизнения стандарт.

Когато мислите за начина, по който личният ви стандарт на живот ще се развива през следващите пет години, кое от следните твърдения най-добре описва вашите очаквания? (% — ЕС)				
	Вашият стандарт на живот ще намалее	Вашият стандарт на живот няма да се промени	Вашият стандарт на живот ще се увеличи	Не знам/Няма отговор
ЕС-27	28	54	16	2
Пол				
Мъж	26	53	19	2
Жена	31	54	13	2
Възраст				
15-24	16	45	36	3
25-39	24	48	25	3
40-54	28	54	15	3
55+	34	59	5	2
Образователно равнище				
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	38	49	10	3
Средно образование (ISCED 3-4)	27	56	15	2
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	22	55	21	2
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	24	57	18	1
Ръководители	21	57	20	2
Други бели яки	26	55	16	3
Работници, полагащи физически труд	30	51	16	3
Домашни помощници	32	55	10	3
Безработни	35	41	20	4
Пенсиониран	36	58	4	2
Ученици	16	43	38	3
Трудности при плащане на сметки				
През повечето време	53	31	14	2
От време на време	34	51	13	2
Почти никога / Никога	24	57	17	2
Субективна урбанизация				
Селски район или село	33	51	14	2
Малък или среден град	28	55	14	3
Голям град	24	54	19	3
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни				
Общо 'Използваха сте онлайн платформи през последната седмица	27	54	17	2
Няма	42	52	3	3
Изображение на ЕС				
Положително	21	58	19	2
Неутрални	28	56	13	3
Отрицателно	50	37	10	3
Членство в Европейския съюз				
Едно хубаво нещо	24	55	19	2
Лошо нещо	47	41	11	1
Нито добро, нито лошо нещо	32	55	10	3

Ценности, които Европейският парламент следва да защитава приоритетно

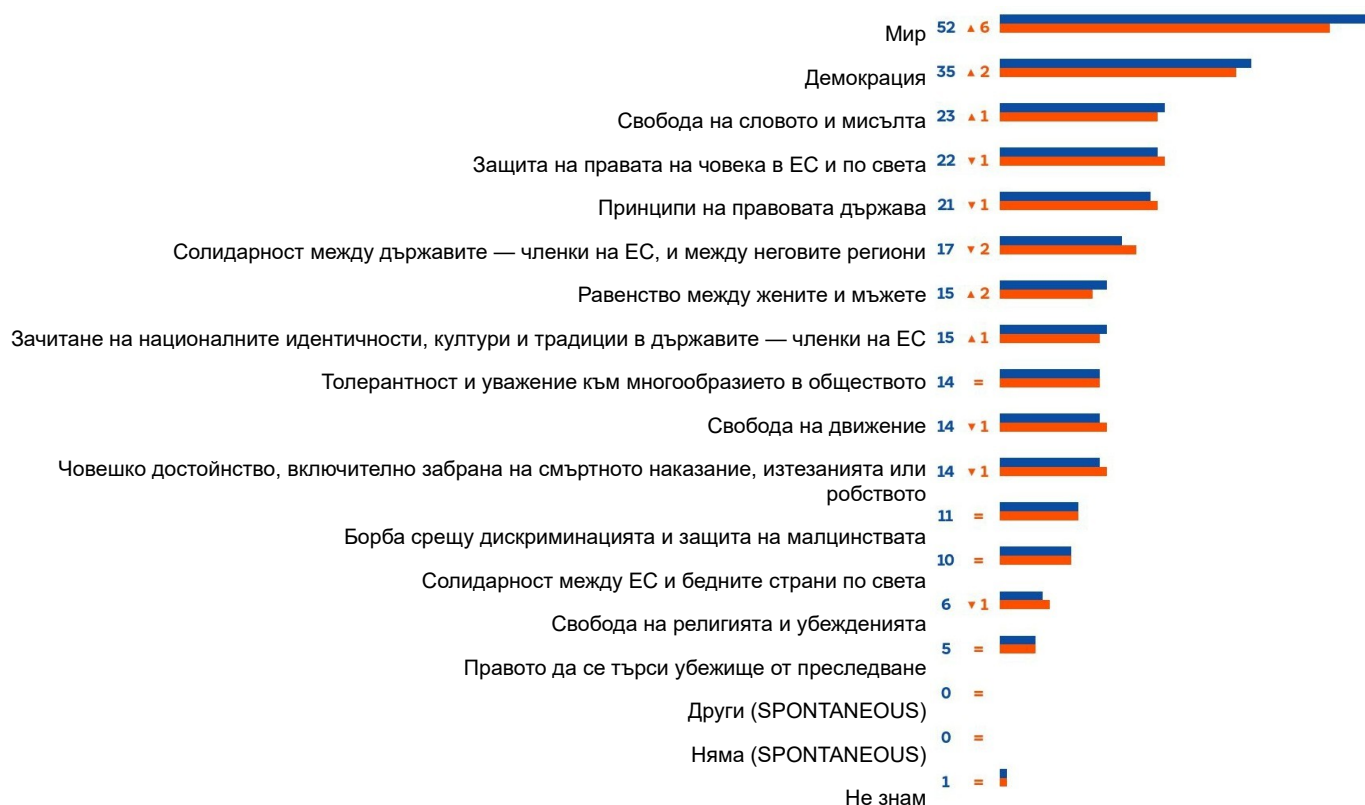
Очакванията на гражданите по отношение на ценностите, които Европейският парламент следва да защитава, предлагат решаващ поглед върху начина, по който европейците възприемат основната мисия и демократичните основи на Съюза. Освен конкретните политически приоритети, тези възгледи разкриват основните принципи, които според гражданите следва да ръководят работата на Парламента и да оформят бъдещата посока на ЕС.

На равнището на ЕС мирът се очертава като ценност, която гражданите най-много искат Европейският парламент да защитава като приоритет. Повече от половината от анкетираните (52 %) споменават мира, което бележи голямо увеличение с шест процентни пункта от май 2025 г. насам. Това потвърждава, че в настоящия геополитически контекст, оформен от продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна, ескалацията на насилието в Близкия изток и по-широкото международно напрежение, мирът се превърна в още по-централно и обединяващо очакване сред европейците. Видимостта на тази ценност подчертава силното искане на гражданите за стабилност, предотвратяване на конфликти и ясна роля на ЕС за опазване на мира в рамките на неговите граници и извън тях.

Демокрацията е втората най-често споменавана стойност, посочена от 35 % от респондентите (+2 процентни пункта от май 2025 г. насам). Това показва продължаващо консолидиране на опасенията във връзка с демокрацията в целия Съюз. В контекст, белязан от предизвикателства пред демократичните институции, дезинформация и намаляващо доверие в политическите системи, трайното значение, което гражданите отдават на демокрацията, отразява очакванията, че Европейският парламент следва да остане пазител на демократичните принципи и права.

Освен мира и демокрацията, няколко други основни ценности са посочени от повече от един на всеки петима европейци като приоритети, които Европейският парламент трябва да защитава: свобода на словото и мисълта, защита на правата на човека в ЕС и по света и върховенство на закона.

QA5ab Според Вас коя от следните ценности следва да защитава Европейският парламент приоритетно? На първо място? А след това? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)

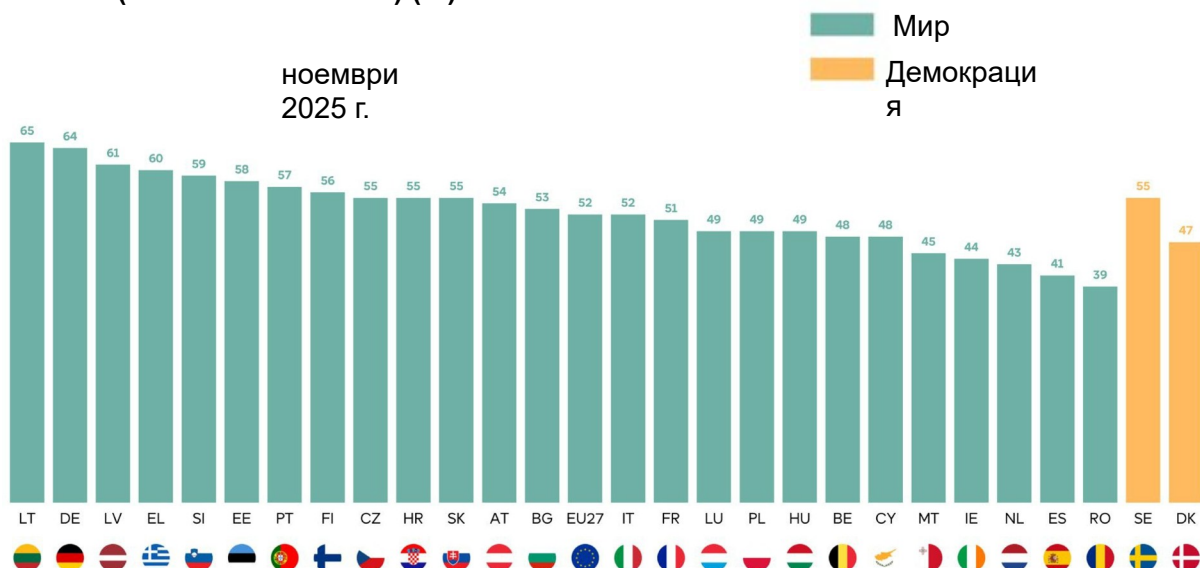
ноември
2025 г.

ноември
2025 г.

Δ май 2025 г.

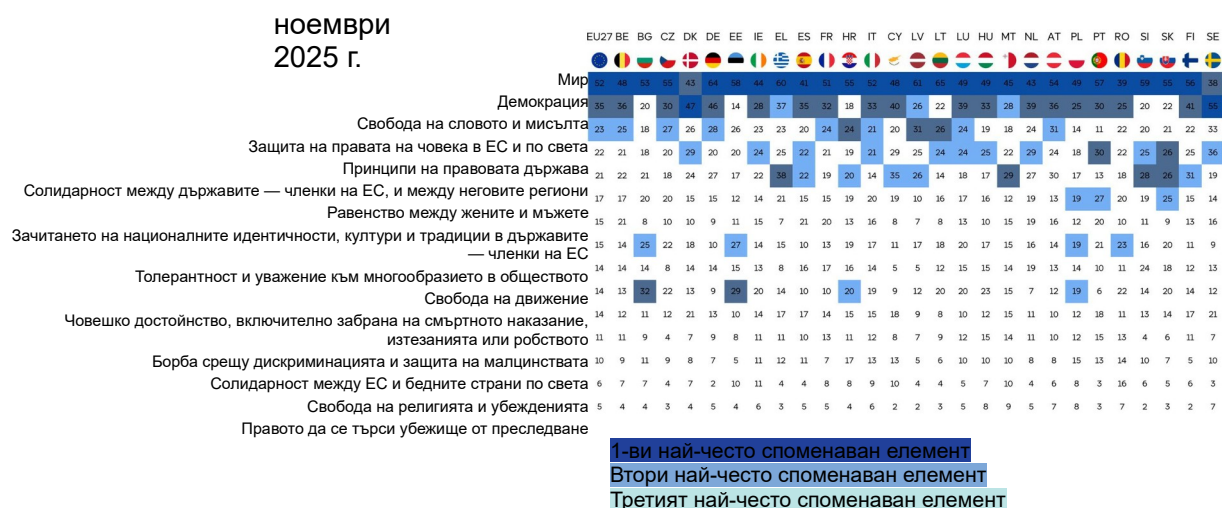
На национално равнище мирът е най-често споменаваният приоритет в 25 държави, което потвърждава изключително широкия му отзвук в целия Европейски съюз. Само в Швеция и Дания демокрацията се очертава като най-често цитираната ценност. Дори и в тези два случая обаче мирът остава втората най-често споменавана ценност.

QA5ab Според Вас коя от следните ценности следва да защитава Европейският парламент приоритетно? На първо място? А след това? (МАХ. 3 ОТГОВОРА) (%)

Демокрацията също се откроява като важен приоритет в целия Европейски съюз. Той се нарежда сред трите най-често споменавани стойности в 21 държави членки, което потвърждава широкото му значение дори когато не е най-високата стойност.

QA5ab Според Вас коя от следните ценности следва да защитава Европейският парламент приоритетно? На първо място? А след това? (МАХ. 3 ОТГОВОРА) (%)

Различията в ценностите, които според гражданите Европейският парламент следва да защитава, са видими и сред социално-демографските групи и групите в нагласите.

Различията между половете по отношение на приоритетите в стойността са относително ограничени, но се открояват някои контрасти. Жените са малко по-склонни от мъжете да споменават мира като ценност, която Европейският парламент следва да защитава (54 % спрямо 50 %). И по-изразена разлика се появява по отношение на равенството между жените и мъжете: 18 % от жените определят равенството между половете като приоритет в сравнение с 11 % от мъжете.

Мирът е постоянно важен във всички възрастови групи, но най-често се цитира от по-възрастните респонденти, като 56 % от хората на възраст 55 и повече години го споменават като приоритет. Това се сравнява с 50 % сред респондентите на възраст 40—54 години, 47 % сред тези на възраст 25—39 години и 48 % сред най-младата група (15—24 години). Тези констатации показват, че по-възрастните европейци отдават особено значение на мира.

Мирът се споменава най-често и от респондентите с ниско ниво на образование (60 %) в сравнение с 51 % сред респондентите със средно ниво и 45 % сред респондентите с високо ниво на образование. За разлика от тях респондентите с високо равнище на образование са по-склонни от тези с по-ниско равнище да дадат приоритет на ценности като защитата на правата на човека, принципите на правовата държава, толерантността и зачитането на многообразието.

Възприятията на респондентите за Европейския съюз също формират някои от техните ценностни приоритети. Хората с положителен имидж на ЕС е по-вероятно да споменат защитата на правата на човека (25 % спрямо 19 % сред респондентите с отрицателен имидж), солидарността между държавите — членки на ЕС, и между неговите региони (19 % спрямо 14 %), както и толерантността и зачитането на многообразието в обществото (16 % спрямо 10 %). Обратно, респондентите, които имат отрицателно мнение за ЕС, са по-склонни да дадат приоритет на свободата на словото и мисълта (27 % спрямо 21 % сред хората с положителен имидж) и върховенството на закона (26 % спрямо 20 %).

QA5ab Според Вас коя от следните ценности следва да защитава Европейският парламент приоритетно? На първо място? А след това? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (% — ЕС)									
	Мир	Демокрация	Свобода на словото и мисълта	Защита на правата на човека в ЕС и по света	Принципи на правова държава	Солидарност между държавите — членки на ЕС, и между неговите региони	Равенство между жените и мъжете	Зачитане на националните идентичности, култури и традиции в държавите — членки на ЕС	Толерантност и уважение към многообразието в обществото
ЕС-27	52	35	23	22	21	17	15	15	14
Пол									
Мъж	50	36	24	21	23	18	11	16	13
Жена	54	34	22	23	20	16	18	14	16
Възраст									
15-24	48	32	24	23	15	16	19	13	15
25-39	47	33	24	25	20	16	16	15	17
40-54	50	34	24	22	23	16	15	16	13
55+	56	37	22	20	23	19	13	14	13
Образователно равнище									
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	60	35	21	19	19	15	16	13	12
Средно образование (ISCED 3-4)	51	33	24	21	21	18	15	16	14
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	45	38	24	26	24	18	13	16	17
Социално-професионална категория									
Самостоятелно заето лице	49	34	23	23	25	18	12	20	14
Ръководители	49	40	25	25	23	17	12	15	16
Други бели яки	48	35	22	23	23	19	16	15	15
Работници, полагащи физически труд	51	31	24	21	21	16	16	15	14
Домашни помощници	50	29	20	24	18	17	16	13	15
Безработни	47	29	30	24	18	17	19	14	16
Пенсиониран	58	38	21	20	22	18	12	14	12
Ученици	49	35	23	25	15	14	18	14	16
Трудности при плащане на сметки									
През повечето време	49	33	26	22	21	17	16	15	12
От време на време	51	32	21	22	20	16	16	15	14
Почти никога / Никога	52	36	23	22	22	18	14	15	15
Субективна урбанизация									
Селски район или село	53	37	23	21	21	17	15	15	13
Малък или среден град	53	33	23	22	20	18	16	14	14
Голям град	48	35	23	24	23	17	12	15	16
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни									
Общо 'Използвахте онлайн платформи през последната седмица'	50	35	24	23	21	17	15	15	15
Няма	64	35	17	17	20	17	11	14	9
Изображение на ЕС									
Положително	50	37	21	25	20	19	14	15	16
Неутрални	53	33	24	21	21	16	16	14	14
Отрицателно	53	34	27	19	26	14	13	17	10
Членство в Европейския съюз									
Едно хубаво нещо	51	37	23	24	21	18	15	14	16
Лошо нещо	47	31	27	15	24	13	13	18	10
Нито добро, нито лошо нещо	54	33	22	20	21	17	15	15	13

QA5ab Според Вас коя от следните ценности следва да защитава Европейският парламент приоритетно? На първо място? А след това? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (% — ЕС)									
	Свобода на движение	Човешко достойнство, включително забрана на смъртното наказание, изтезанията или робството	Борба срещу дискриминацията и защита на малцинствата	Солидарност между ЕС и бедните страни по света	Свобода на религията и убежденията	Правото да се търси убежище от преследване	Други (SPONTANEOUS)	Няма (SPONTANEOUS)	Не знам
ЕС-27	14	14	11	10	6	5	0	0	1
Пол									
Мъж	15	14	10	10	6	5	1	0	0
Жена	12	15	11	10	6	5	0	0	1
Възраст									
15-24	14	15	13	11	8	7	0	0	1
25-39	16	14	12	10	5	6	0	0	0
40-54	15	14	11	10	6	5	1	1	0
55+	12	14	10	9	6	5	1	1	1
Образователно равнище									
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	13	14	11	10	6	5	1	1	1
Средно образование (ISCED 3-4)	15	14	11	11	7	6	0	0	0
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	13	15	11	9	5	5	0	0	0
Социално-професионална категория									
Самостоятелно заето лице	15	13	8	10	6	5	1	0	0
Ръководители	15	12	9	9	4	6	0	0	0
Други бели яки	14	14	12	10	6	6	0	0	0
Работници, полагащи физически труд	16	14	11	10	6	5	0	0	0
Домашни помощници	13	16	12	13	9	6	0	0	1
Безработни	13	15	13	8	6	4	1	1	1
Пенсиониран	11	14	10	10	7	4	1	1	1
Ученици	14	16	14	10	6	7	0	0	0
Трудности при плащане на сметки									
През повечето време	12	15	13	10	6	4	1	1	1
От време на време	15	16	12	11	8	6	0	0	1
Почти никога / Никога	14	14	10	9	6	5	0	0	0
Субективна урбанизация									
Селски район или село	12	14	9	9	6	5	1	0	1
Малък или среден град	15	14	11	10	7	5	0	1	0
Голям град	14	15	12	10	6	6	0	0	0
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни									
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	14	14	11	10	6	5	0	0	0
Няма	12	13	9	9	8	4	1	1	2
Изображение на ЕС									
Положително	15	15	11	10	6	6	0	0	0
Неутрални	14	13	11	10	7	5	1	0	1
Отрицателно	12	13	8	8	6	4	1	2	1
Членство в Европейския съюз									
Едно хубаво нещо	14	14	11	10	5	5	0	0	0
Лошо нещо	13	13	10	10	9	6	1	2	0
Нито добро, нито лошо нещо	15	14	11	9	7	5	1	1	1

Удовлетвореност от демокрацията

Приоритизирането от страна на гражданите на демокрацията като основна ценност за Европейския парламент естествено повдига въпроси относно начина, по който европейците възприемат функционирането на демократичните системи на практика. В този контекст в следващия раздел се разглежда удовлетвореността на европейците от демокрацията на национално и европейско равнище.

На равнище ЕС повече от половината европейци изразяват задоволство от начина, по който функционира демокрацията. По-конкретно 54 % от респондентите съобщават, че са доволни от функционирането на демокрацията в Европейския съюз, включително 4 %, които са много доволни. Това равнище на удовлетвореност е малко по-ниско от наблюдаваното при националната демокрация, където 58 % от респондентите изразяват удовлетвореност, включително 7 %, които са много доволни.

Като цяло, много ли сте доволни, сравнително доволни, не сте много доволни или изобщо не сте доволни от начина, по който демокрацията работи в (НАШАТА СТРАНА)? (ЕС-27) (%)

SD18b: А как функционира демокрацията в ЕС? (ЕС-27) (%)

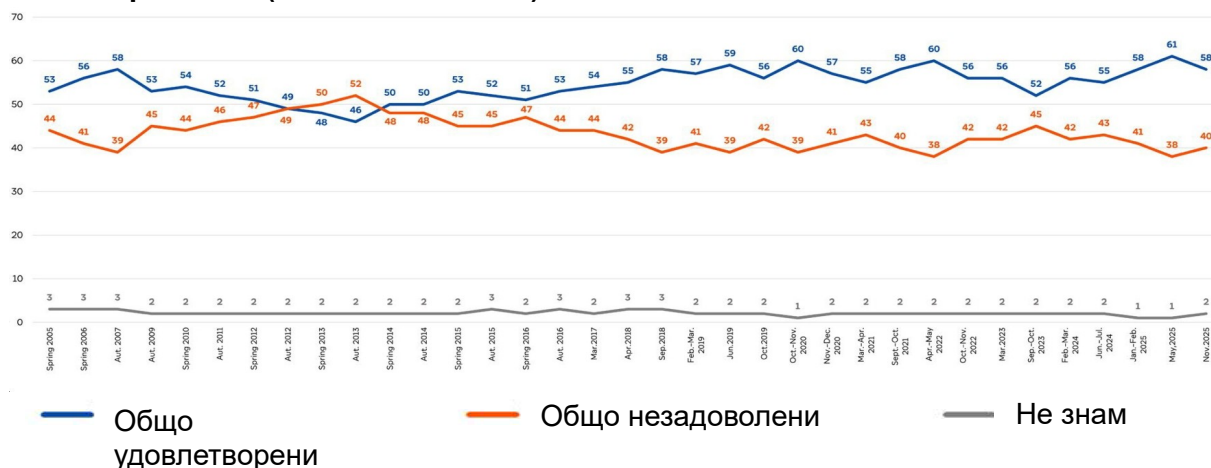

■ Много съм доволен
■ Сравнително доволен
■ Не много доволен
■ Изобщо не съм доволен
■ Не знам

Ноември 2025 г.

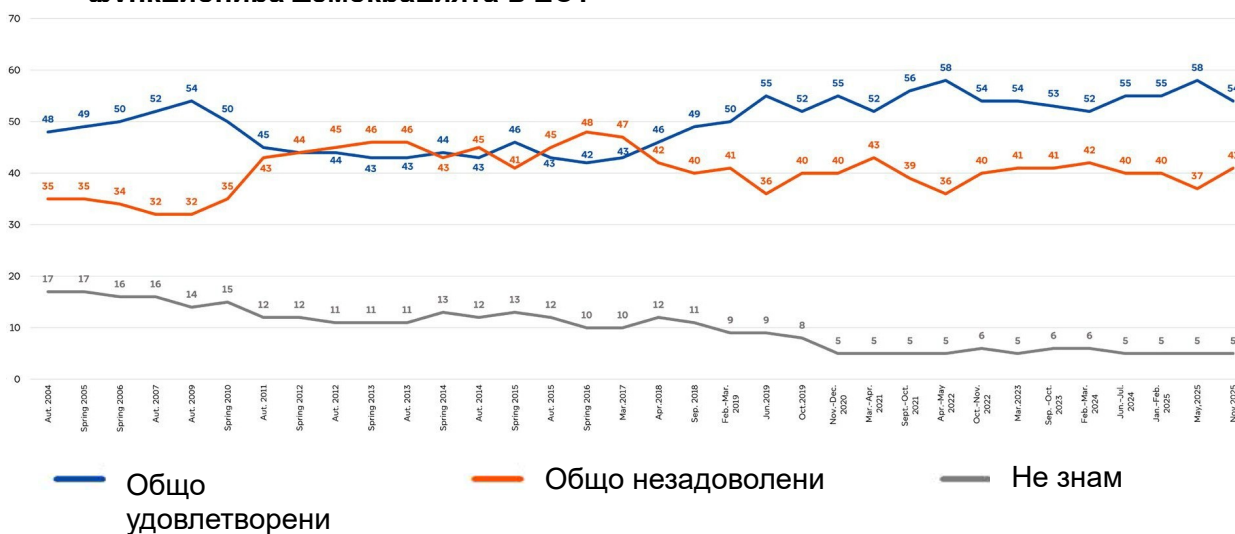
В сравнение с предишното проучване от май 2025 г. удовлетвореността от демокрацията леко е намаляла. Удовлетвореността от националната демокрация е намаляла с 3 процентни пункта, докато удовлетвореността от начина, по който демокрацията функционира в ЕС, е намаляла с 4 процентни пункта. Въпреки този краткосрочен спад общата тенденция от средата на 2010 г. насам е като цяло положителна както за демокрацията на национално равнище, така и на равнището на ЕС. От 2014 г. насам най-малко половината от респондентите в ЕС постоянно изразяват задоволство от начина, по който демокрацията функционира в тяхната страна. Тази дългосрочна стабилност подчертава устойчивата базова линия на удовлетвореност от националните демократични институции, дори когато краткосрочните колебания, като например лекият спад от май 2025 г. насам, може да отразяват временен политически, икономически или социален натиск.

Като цяло, много ли сте доволни, сравнително доволни, не сте много доволни или изобщо не сте доволни от начина, по който демокрацията работи в (НАШАТА СТРАНА)?

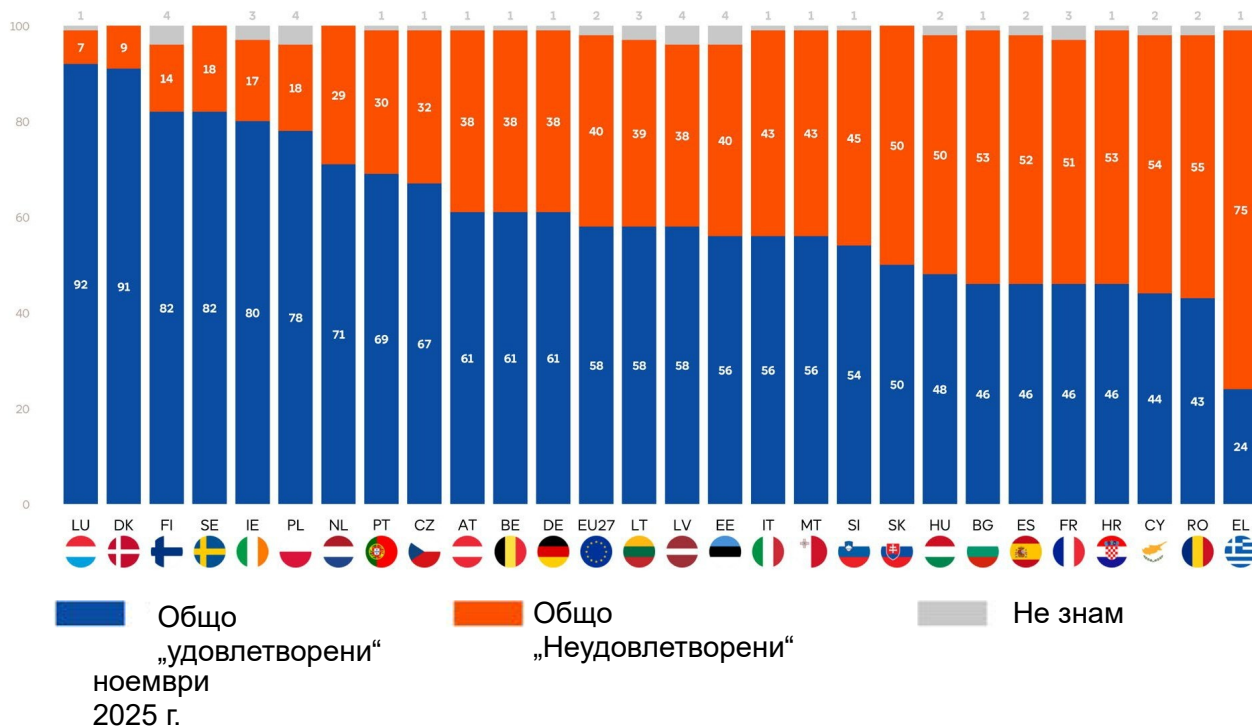
Що се отнася до равнището на Европейския съюз, от 2019 г. насам най-малко половината от респондентите постоянно съобщават, че са доволни от демокрацията на равнището на ЕС. Това показва, че макар да се наблюдават краткосрочни колебания, относително стабилно мнозинство от европейците поддържат доверие във функционирането на демократичните процеси в рамките на ЕС.

SD18b Като цяло, много ли сте доволни, сравнително доволни, не сте много доволни или изобщо не сте доволни от начина, по който функционира демокрацията в ЕС?

На национално равнище удовлетвореността от начина, по който демокрацията функционира в тяхната държава, се различава значително в отделните държави членки. Най-малко половината от респондентите съобщават, че са удовлетворени в 19 държави членки, което показва, че мнозинството от гражданите в повечето държави изразяват доверие във функционирането на техните национални демократични системи. Най-високи нива на удовлетвореност се наблюдават в Люксембург (92 %) и Дания (91 %). За разлика от това удовлетвореността е значително по-ниска в малък брой държави членки. Най-ниското ниво е регистрирано в Гърция, където само 24% от анкетираните заявяват, че са доволни от начина, по който демокрацията работи в тяхната страна.

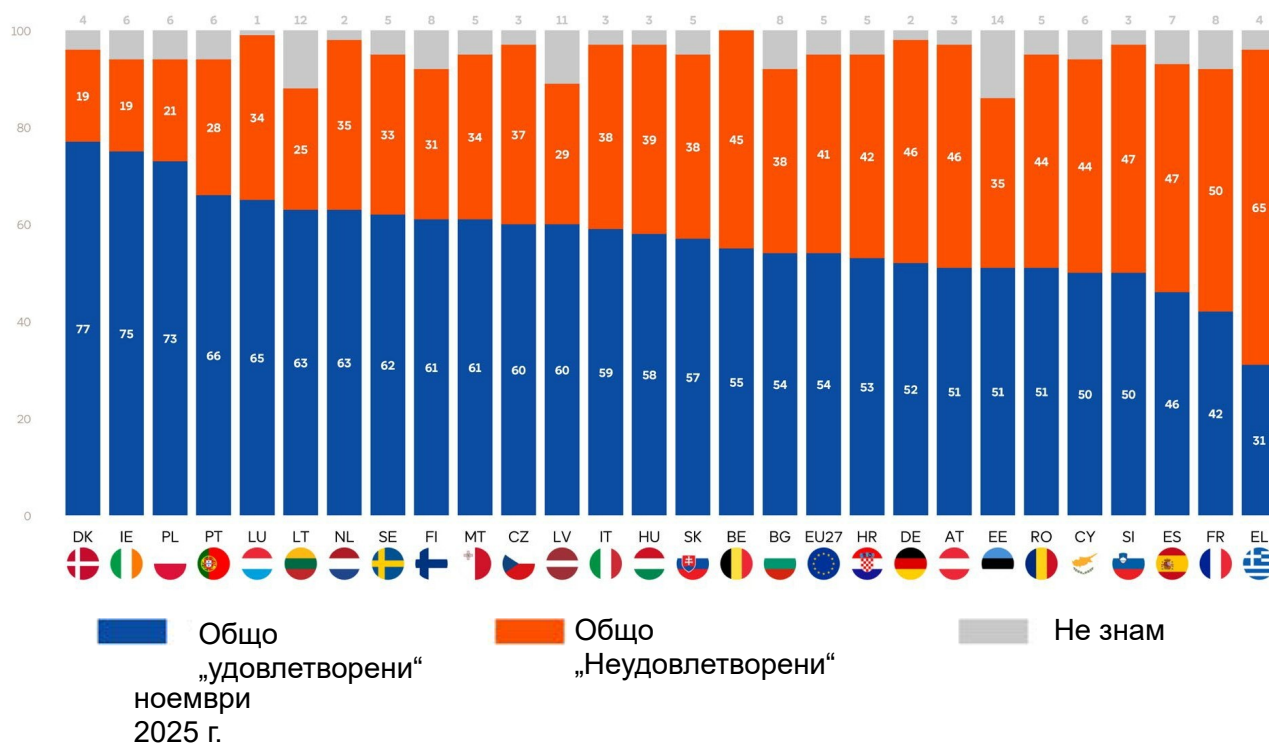
Като цяло, много ли сте доволни, сравнително доволни, не сте много доволни или изобщо не сте доволни от начина, по който демокрацията функционира в вашата страна?

Възприятията за функционирането на демокрацията на равнището на Европейския съюз също се различават в отделните държави членки, въпреки че удовлетворението е относително широко разпространено. Най-малко половината от респондентите съобщават, че са доволни от функционирането на демокрацията в ЕС в 24 държави членки, което показва одобрение от мнозинството в повечето държави. Най-високи нива на удовлетвореност са регистрирани в Дания (77 %), Ирландия (75 %) и Полша (73 %). Обратно, удовлетвореността от демокрацията в ЕС е по-ниска в някои държави членки. Най-ниски равнища се наблюдават в Гърция (31 %), следвана от Франция (42 %) и Испания (46 %).

Констатациите показват връзка между удовлетвореността на гражданите от демокрацията на национално равнище и на равнището на ЕС. В държавите, в които удовлетвореността от националната демокрация е висока, гражданите също са склонни да изразяват по-голяма удовлетвореност от функционирането на демокрацията в Европейския съюз. Обратно, в държавите, в които удовлетвореността от националната демокрация е ниска, удовлетвореността от демокрацията на равнище ЕС като цяло също е по-ниска.

SD18b A как функционира демокрацията в ЕС? (%)

Различия в удовлетвореността от демокрацията се наблюдават в няколко социално-демографски и поведенчески групи, което отразява как личните обстоятелства, етапът от живота и възприятията на Европейския съюз са свързани с оценките на гражданите за демократичното функциониране.

Първо, не се наблюдават значителни разлики по пол, като мъжете и жените изразяват сходни равнища на удовлетвореност от начина, по който функционира демокрацията, както на национално равнище, така и на равнището на ЕС.

Възрастта обаче е свързана с удовлетворението. По-младите респонденти са по-склонни да изразят задоволство от демокрацията и на двете равнища, като разликата е по-изразена за демокрацията на равнището на ЕС. 65 % от анкетираните на възраст 15—24 години заявяват, че са доволни от начина, по който функционира демокрацията в ЕС, в сравнение с 57 % от анкетираните на възраст 25—39 години, 55 % от анкетираните на възраст 40—54 години и 50 % от анкетираните на възраст 55 и повече години. Подобен възрастов градиент се наблюдава за удовлетворение от националната демокрация.

Равнището на образование е свързано и с удовлетвореността от демокрацията. Колкото по-високо е нивото на образование, толкова по-вероятно е респондентите да изразят задоволство както на национално равнище, така и на равнището на ЕС. В действителност 47 % от респондентите с ниско равнище на образование съобщават, че са доволни от начина, по който функционира демокрацията в тяхната страна, в сравнение с 58 % сред респондентите със средно равнище на образование и 66 % сред респондентите с високо равнище на образование. Този модел показва, че завършването на висше образование е свързано с по-голямо доверие в демократичните институции и процеси.

Финансовата ситуация също играе важна роля. Респондентите, които изпитват по-големи трудности при плащането на сметките си, са значително по-малко доволни от демокрацията и на двете равнища. На национално равнище само 34 % от хората, които срещат трудности при плащането на сметките си, в повечето случаи заявяват, че са доволни от начина, по който функционира демокрацията, в сравнение с 49 % сред тези, които изпитват трудности от време на време, и 64 % сред тези, които почти никога или никога не се сблъскват с такива трудности. Този градиент подчертава тясната връзка между икономическата сигурност и възприятията за демократични резултати.

След това възприятията за Европейския съюз са тясно свързани със задоволството от демокрацията, особено на равнището на ЕС. Респондентите с положителен имидж на ЕС е много по-вероятно да изразят задоволство от демокрацията както на национално, така и на европейско равнище. Контрастът е особено поразителен за демокрацията на равнище ЕС: 72 % от респондентите с положителен имидж на ЕС заявяват, че са доволни от начина, по който функционира демокрацията в ЕС, в сравнение със само 18 % от респондентите с отрицателен имидж. Тази рязка разлика подчертава силната връзка между възприемането на ЕС и доверието в неговото демократично функциониране.

Като цяло тези констатации показват силно съответствие между удовлетвореността от демокрацията на национално и европейско равнище. В държавите, социално-демографските групи и профилите на нагласите респондентите, които изразяват по-голямо удовлетворение от демокрацията в своята държава, също са склонни да съобщават за по-голямо удовлетворение от начина, по който демокрацията функционира в Европейския съюз.

Като цяло, много ли сте доволни, сравнително доволни, не сте много доволни или изобщо не сте доволни от начина, по който демокрацията работи в (НАШАТА СТРАНА)? (% — ЕС)			
	Общо „удовлетворени“	Общо „Неудовлетворени“	Не знам
ЕС-27	58	40	2
Пол			
Мъж	58	40	2
Жена	57	41	2
Възраст			
15-24	64	32	4
25-39	59	39	2
40-54	59	40	1
55+	55	44	1
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	47	50	3
Средно образование (ISCED 3-4)	58	40	2
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	66	33	1
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	56	43	1
Ръководители	67	32	1
Други бели яки	64	35	1
Работници, полагащи физически труд	52	46	2
Домашни помощници	54	43	3
Безработни	45	52	3
Пенсиониран	53	45	2
Ученици	68	28	4
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	34	63	3
От време на време	49	50	1
Почти никога / Никога	64	34	2
Субективна урбанизация			
Селски район или село	54	44	2
Малък или среден град	56	42	2
Голям град	64	35	1
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	59	39	2
Няма	46	50	4
Изображение на ЕС			
Положително	71	28	1
Неутрални	53	44	3
Отрицателно	27	72	1
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	69	30	1
Лошо нещо	30	69	1
Нито добро, нито лошо нещо	44	53	3

SD18b А как функционира демокрацията в ЕС? (% — ЕС)			
	Общо „удовлетворени“	Общо „Неудовлетворени“	Не знам
ЕС-27	54	41	5
Пол			
Мъж	54	42	4
Жена	54	40	6
Възраст			
15-24	65	28	7
25-39	57	39	4
40-54	55	42	3
55+	50	44	6
Образователно равнище			
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	44	48	8
Средно образование (ISCED 3-4)	55	41	4
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	61	36	3
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	54	43	3
Ръководители	63	35	2
Други бели яки	62	35	3
Работници, полагащи физически труд	50	46	4
Домашни помощници	51	41	8
Безработни	43	51	6
Пенсиониран	48	45	7
Ученици	67	26	7
Трудности при плащане на сметки			
През повечето време	36	58	6
От време на време	48	47	5
Почти никога / Никога	59	37	4
Субективна урбанизация			
Селски район или село	50	45	5
Малък или среден град	54	41	5
Голям град	60	36	4
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни			
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	56	40	4
Няма	39	49	12
Изображение на ЕС			
Положително	72	25	3
Неутрални	46	46	8
Отрицателно	18	78	4
Членство в Европейския съюз			
Едно хубаво нещо	68	28	4
Лошо нещо	19	78	3
Нито добро, нито лошо нещо	37	55	8

5. ГРАЖДАНСКИ ВЪПРОСИ КЪМ ЕС И ЕП

5. ГРАЖДАНСКИ ВЪПРОСИ КЪМ ЕС И ЕП

В настоящата глава се разглежда отношението на гражданите към Европейския съюз и Европейския парламент, като се обхващат техният имидж на Парламента, неговата възприемана роля, възгледите за ЕС и оценката на членството на тяхната страна в ЕС. По всички показатели положителните мнения постоянно надвишават отрицателните, а дългосрочното развитие показва, че въпреки неотдавнашните малки спадове обществената подкрепа остава силна в сравнение с периоди в миналото, когато становището е било по-отрицателно. Нагласите се различават в отделните държави членки и социално-демографски групи, което отразява националния контекст и индивидуалните перспективи.

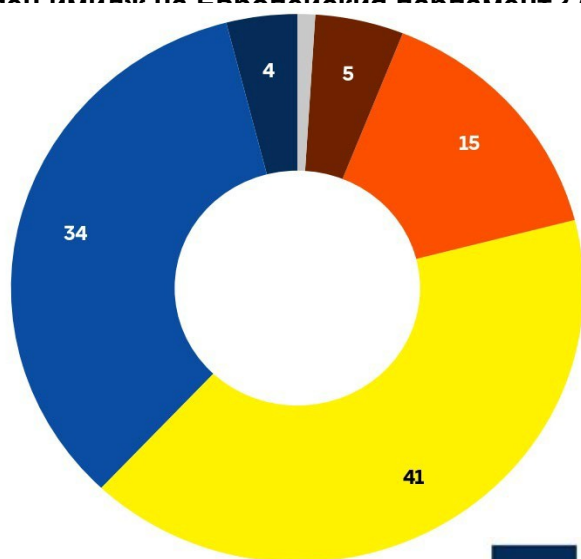
Изображение на Европейския парламент

В настоящия раздел се разглежда представата на гражданите за Европейския парламент — ключов показател за начина, по който европейците възприемат институцията. В анализа се разглеждат общите възприятия в ЕС, различията между държавите членки и различията между социално-демографските групи и групите в нагласите.

На равнище ЕС 38 % от респондентите съобщават за положителен имидж на Европейския парламент, включително 4 %, които заявяват, че имат много положително мнение. Неутралните възприятия се изразяват от 41 % от европейците, докато 20 % имат отрицателен образ, включително 5 %, които са много отрицателни. От предишното проучване през май 2025 г. делът на респондентите с положителен имидж е намалял с 3 процентни пункта, което показва лек спад в положителното възприемане на Парламента в целия ЕС.

Общият контекст на глобални напрежения и предизвикателства за ЕС, с изразен песимизъм по отношение на бъдещето на света, отчетен от над половината от респондентите, както е описано в началото на настоящия доклад, вероятно допринася за формирането на нагласите на отделните хора. По-специално тези опасения могат да засегнат начина, по който гражданите възприемат институции като Европейския парламент и Европейския съюз.

QA1 Като цяло имате ли много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен имидж на Европейския парламент? (ЕС-27) (%)

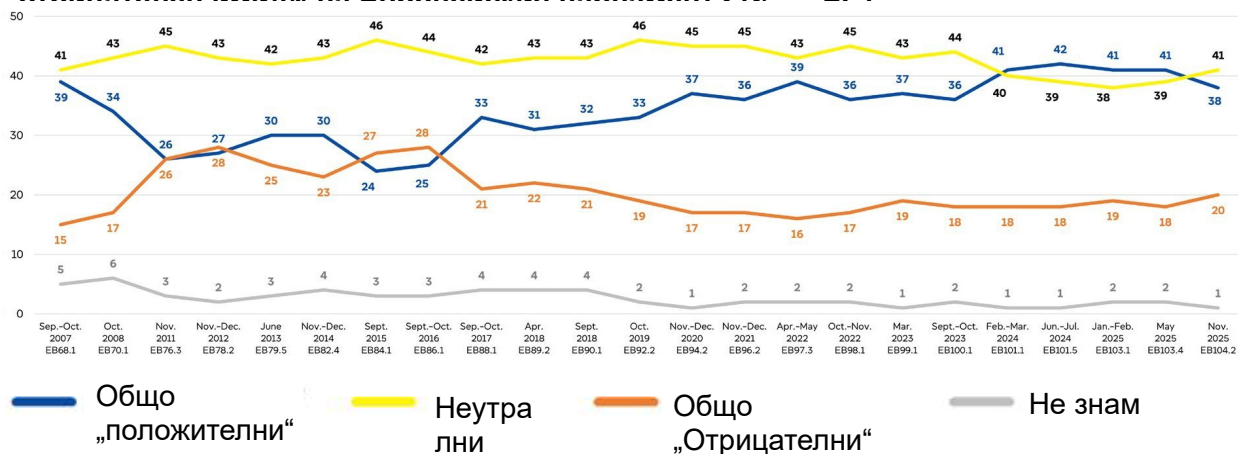

Много положително ▼ 1
 Сравнително положително ▼ 2
 Неутрални ▲ 2
 Сравнително отрицателно ▲ 1
 Много отрицателни ▲ 1
 Не знам ▼ 1
 ▲▼ (ноември 2025 - май 2025)
 ноември 2025 г.

Много положително
 Сравнително положително
 Неутрални
 Сравнително отрицателно
 Много отрицателни
 Не знам

В по-дългосрочен план положителните становища на Европейския парламент постоянно надхвърлят отрицателните от 2017 г. насам. Въпреки че от май 2025 г. насам се наблюдава лек спад, настоящият дял на положителните възприятия остава относително висок, особено в сравнение с периода между 2011 г. и 2016 г., когато имиджът на Парламента беше разглеждан по-отрицателно. Тази дългосрочна тенденция предполага като цяло стабилно и благоприятно възприемане на Европейския парламент през последните години.

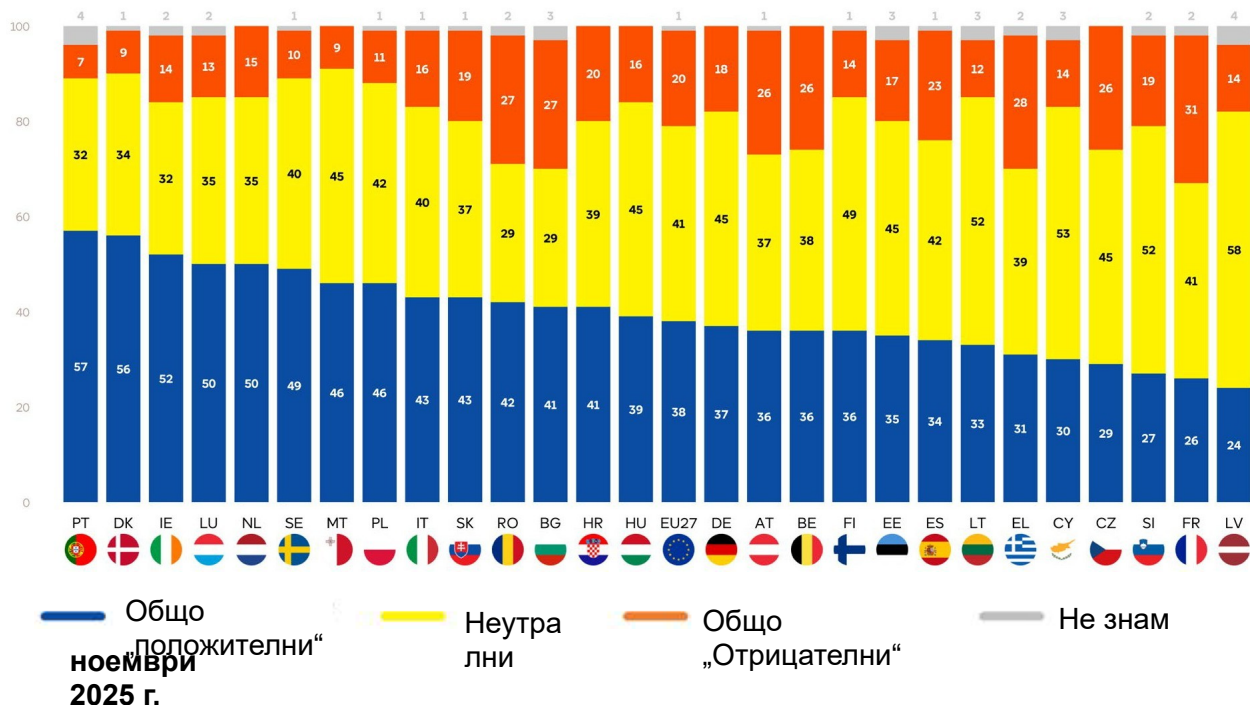
QA1 Като цяло имате ли много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен имидж на Европейския парламент? (%) ЕС

Мненията на Европейския парламент се различават в отделните държави членки. На национално равнище най-малко половината от респондентите съобщават за положителен имидж на Европейския парламент в пет държави членки и това е най-често срещаното мнение в 13 държави членки. Най-високите дялове се наблюдават в Португалия (57 %), Дания (56 %) и Ирландия (52 %). Обратно, най-ниски нива на положителни възприятия се наблюдават в Латвия (24 %), Франция (26 %) и Словения (27 %).

Отрицателните мнения са най-силно изразени във Франция (31 %), Гърция (28 %) и Румъния и България (27 %). Франция е единствената държава членка, в която отрицателните мнения за Европейския парламент са повече от положителните, като 31 % от респондентите имат отрицателен имидж в сравнение с 26 %, които изразяват положително мнение.

QA1 Като цяло имате ли много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен имидж на Европейския парламент? (%)

В този раздел ще бъде разгледано как се различават възприятията на Европейския парламент в различните социално-демографски и поведенчески групи, като се подчертаят различията по пол, възраст, образование, икономически обстоятелства и по-широки нагласи към ЕС.

Първо, полът има ограничено влияние върху цялостния имидж на Европейския парламент. Жените са малко по-склонни от мъжете да изразят неутрална гледна точка (43 % спрямо 38 %), докато мъжете са малко по-склонни от жените да имат отрицателно възприятие (22 % спрямо 18 %). Положителните възприятия са до голяма степен сходни при различните полове.

Разликите, свързани с възрастта, са по-забележими. По-младите респонденти са склонни да имат по-положителни мнения за Европейския парламент, отколкото по-възрастните респонденти. 45 % от лицата на възраст 15—24 години споделят положителна представа в сравнение с 41 % от респондентите на възраст 25—39 години, 38 % от тези на възраст 40—54 години и 35 % от респондентите на възраст 55 и повече години. Този модел показва по-силно положително възприятие сред най-младите европейци.

След това образователното равнище се свързва с възприятията на Европейския парламент. Респондентите с високо ниво на образование са по-склонни да изразят положителен образ

(45%), отколкото тези със средно (38%) или ниско ниво на образование (31%), което предполага, че висшето образование е свързано с по-благоприятни възприятия за институцията.

Финансовото положение на респондентите е свързано и с техните виждания за Европейския парламент. Тези, които почти никога или никога не изпитват затруднения при плащането на сметките, са по-склонни да имат положителен имидж (41 %), отколкото респондентите, които се сблъскват с трудности от време на време (34 %) или през по-голямата част от времето (29 %).

Характеристиките на нагласите показват най-силните асоциации с възприятията на Европейския парламент. Респондентите с положителен образ на Европейския съюз са по-склонни да споделят положително мнение за Парламента (69 %), докато тези с отрицателен образ на ЕС са силно склонни да споделят отрицателно мнение за Парламента (79 %).

QA1 Като цяло имате ли много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен имидж на Европейския парламент? (% — ЕС)				
	Общо „положителни“	Неутрални	Общо „Отрицателни“	Не знам
ЕС-27	38	41	20	1
Пол				
Мъж	39	38	22	1
Жена	38	43	18	1
Възраст				
15-24	45	42	11	2
25-39	41	41	17	1
40-54	38	40	21	1
55+	35	41	23	1
Образователно равнище				
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	31	43	24	2
Средно образование (ISCED 3-4)	38	41	20	1
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	45	38	16	1
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	38	37	24	1
Ръководители	47	39	14	0
Други бели яки	45	39	16	0
Работници, полагащи физически труд	35	41	23	1
Домашни помощници	30	47	22	1
Безработни	30	39	29	2
Пенсиониран	33	41	24	2
Ученици	46	42	10	2
Трудности при плащане на сметки				
През повечето време	29	37	32	2
От време на време	34	41	24	1
Почти никога / Никога	41	41	17	1
Субективна урбанизация				
Селски район или село	35	41	23	1
Малък или среден град	38	42	19	1
Голям град	44	37	18	1
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни				
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	40	40	19	1
Няма	30	43	23	4
Изображение на ЕС				
Положително	69	25	5	1
Неутрални	11	75	12	2
Отрицателно	3	17	79	1
Членство в Европейския съюз				
Едно хубаво нещо	54	37	8	1
Лошо нещо	8	22	69	1
Нито добро, нито лошо нещо	13	58	27	2

Роля на Европейския парламент

В настоящия раздел се разглеждат възприятията на гражданите за ролята на Европейския парламент. Респондентите бяха запитани дали те лично биха искали Европейският парламент да играе по-важна или по-маловажна роля. В анализа се разглеждат цялостните нагласи в ЕС, различията между държавите членки и различията между социално-демографските групи и групите в нагласите.

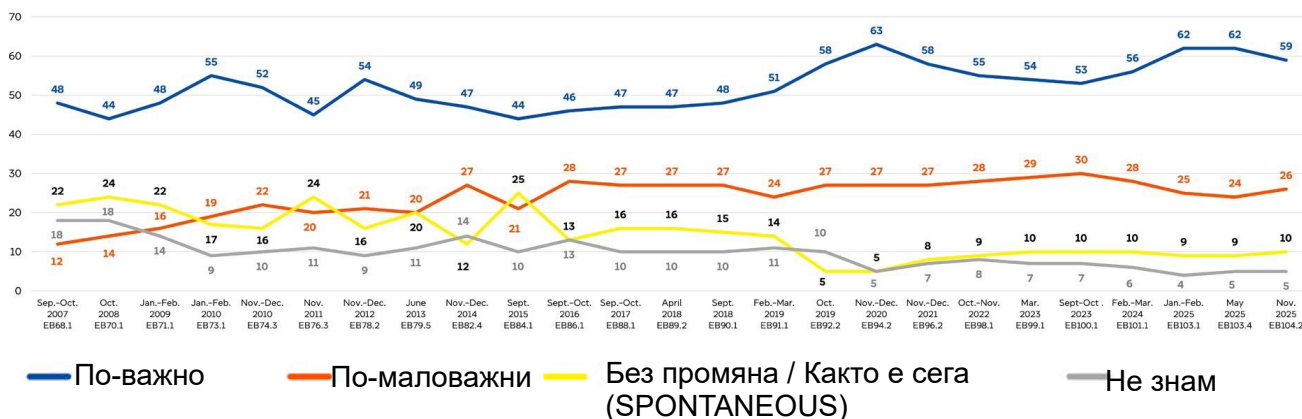
На равнището на ЕС мнозинството от респондентите изразяват желание Европейският парламент да играе по-важна роля. По-конкретно 59 % от респондентите биха искали Парламентът да играе по-важна роля, докато 26 % считат, че той следва да играе по-маловажна роля. От предишното проучване през май 2025 г. делът на европейците, които подкрепят по-силна роля на Парламента, е намалял с три процентни пункта, докато делът, който подкрепя по-малко важна роля, се е увеличил с два пункта.

QA2 Бихте ли искали лично Европейският парламент да играе по-важна или по-малко важна роля? (ЕС-27) (%)

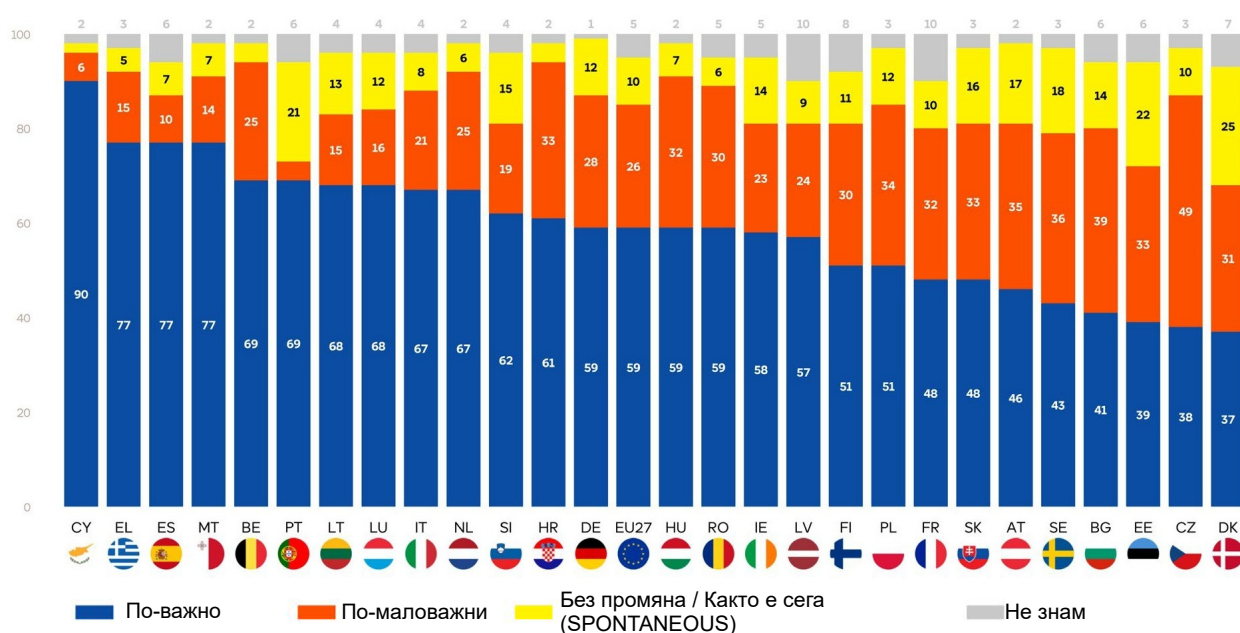
В по-дългосрочен план подкрепата за по-силна роля на Европейския парламент неизменно остава по-голяма от подкрепата за по-слаба роля. Въпреки лекия спад от май 2025 г. насам, настоящата публична подкрепа за по-силна роля е една от най-високите, регистрирани от момента, в който въпросът беше зададен за първи път през 2007 г. Това показва, че ясно изразено мнозинство от европейците продължават да гледат на Европейския парламент като на институция, която следва да има по-голямо влияние в процеса на вземане на решения в ЕС.

QA2 Бихте ли искали лично Европейският парламент да играе по-важна или по-малко важна роля? (% — ЕС)

На национално равнище мнозинството от респондентите в 19 държави членки изразяват желание Европейският парламент да играе по-голяма роля. Подкрепата е най-висока в Кипър (90 %), следван от Гърция, Испания и Малта (всички 77 %). Обратно, най-ниски равнища на подкрепа се наблюдават в Дания (37 %), Чехия (38 %) и Естония (39 %). Чехия е единствената държава членка, в която делът на респондентите, които искат Европейският парламент да играе по-маловажна роля (49 %), надвишава този на респондентите, които искат той да играе по-важна роля (38 %).

QA2 Бихте ли искали лично Европейският парламент да играе по-важна или по-малко важна роля? (%)

ноември
2025 г.

В този раздел ще бъде разгледано как предпочитанията на гражданите по отношение на ролята на Европейския парламент се различават в различните социално-демографски и поведенчески групи, като се подчертават различията по пол, възраст, образование, икономически обстоятелства и по-широки нагласи към ЕС.

Първо, полът оказва слабо влияние върху предпочитанията на гражданите за ролята на Европейския парламент. Мъжете са малко по-склонни от жените да изразят желание Парламентът да играе по-маловажна роля (28 % спрямо 24 %).

Различията, свързани с възрастта, са по-изразени, като по-младите респонденти са по-склонни да подкрепят засилена роля на Парламента, отколкото по-възрастните респонденти. 69 % от анкетираните на възраст 15—24 години изразяват желание Парламентът да играе по-важна роля в сравнение с 63 % от анкетираните на възраст 25—39 години, 58 % от анкетираните на възраст 40—54 години и 55 % от анкетираните на възраст 55 и повече години, което показва, че търсенето на по-силна роля на Парламента е особено голямо сред най-младите европейци.

Завършената образователна степен също е положително свързана с предпочитанията за по-важна роля, като 64 % от респондентите с високо ниво на образование изразяват това мнение, в сравнение с 60 % от тези със средно ниво и 52 % от тези с ниско ниво на образование.

Финансовото положение на респондентите показва само скромни разлики. Респондентите, които почти никога или никога не изпитват затруднения при плащането на сметките, са малко по-склонни да искат Парламентът да играе по-важна роля (60 %), отколкото респондентите, които се сблъскват с трудности от време на време (59 %) или през по-голямата част от времето (56 %).

Характеристиките на нагласите са тясно свързани с предпочитанията по отношение на ролята на Парламента. Респондентите с положителен имидж на Европейския съюз са значително по-склонни да подкрепят по-силна парламентарна роля (78%), докато тези с отрицателен имидж на ЕС са по-склонни да подкрепят по-малко важна роля (64%).

QA2 Бихте ли искали лично Европейският парламент да играе по-важна или по-малко важна роля? (% — ЕС)				
	По-важно	По-маловажни	Без промяна / Както е сега (SPONTANEOUS)	Не знам
ЕС-27	59	26	10	5
Пол				
Мъж	58	28	10	4
Жена	60	24	11	5
Възраст				
15-24	69	15	8	8
25-39	63	24	10	3
40-54	58	28	11	3
55+	55	29	11	5
Образователно равнище				
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	52	29	12	7
Средно образование (ISCED 3-4)	60	28	9	3
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	64	22	10	4
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	59	29	9	3
Ръководители	63	22	12	3
Други бели яки	63	25	10	2
Работници, полагащи физически труд	56	29	11	4
Домашни помощници	56	28	10	6
Безработни	59	26	9	6
Пенсиониран	54	31	10	5
Ученици	72	12	9	7
Трудности при плащане на сметки				
През повечето време	56	30	8	6
От време на време	59	28	8	5
Почти никога / Никога	60	25	11	4
Субективна урбанизация				
Селски район или село	55	28	12	5
Малък или среден град	59	28	8	5
Голям град	64	22	10	4
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни				
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	61	25	10	4
Няма	46	31	14	9
Изображение на ЕС				
Положително	78	10	10	2
Неутрални	48	31	14	7
Отрицателно	28	64	4	4
Членство в Европейския съюз				
Едно хубаво нещо	74	12	11	3
Лошо нещо	26	67	3	4
Нито добро, нито лошо нещо	38	43	13	6

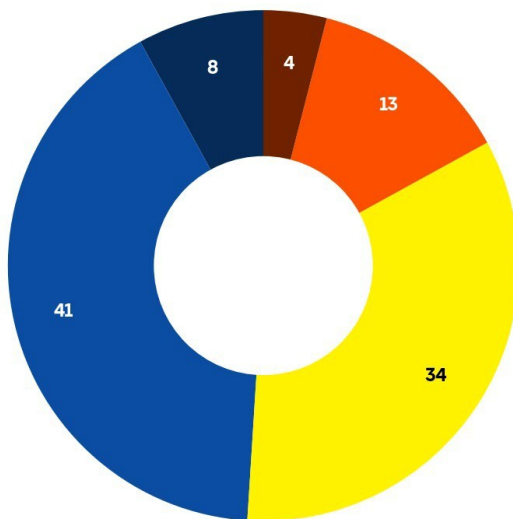
Изображение на Европейския съюз

В този раздел се разглеждат общите възприятия на гражданите за Европейския съюз — ключова мярка за начина, по който европейците възприемат Съюза като политически и институционален фактор. Анализът разглежда съвкупните възприятия на равнището на ЕС, различията между държавите членки и различията по социално-демографски характеристики и характеристики на нагласите, като дава представа за обществените нагласи към ЕС като цяло.

На равнище ЕС почти половината от анкетираните (49 %) съобщават за положителен имидж на Европейския съюз, включително 8 %, които заявяват, че имат много положително мнение. Неутралните възприятия се изразяват от 34 % от европейците, докато 17 % имат отрицателен образ, включително 4 %, които са много отрицателни. От предишното проучване през май 2025 г. делът на респондентите с положителен имидж е намалял с три процентни пункта, което показва лек спад в благоприятните възприятия за Европейския съюз в целия ЕС.

Отново, цялостният контекст на глобално напрежение и предизвикателства за ЕС, с изразен песимизъм по отношение на бъдещето на света, отчетен от над половината от респондентите, както е описано в началото на настоящия доклад, вероятно допринася за формирането на нагласите на отделните хора. По-специално тези опасения могат да засегнат начина, по който гражданите възприемат институции като Европейския съюз, който често се разглежда като ключов участник в справянето с глобалните предизвикателства, както показва и настоящият доклад по-рано.

Г78 Като цяло, представя ли ви ЕС много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен образ? (ЕС-27) (%)

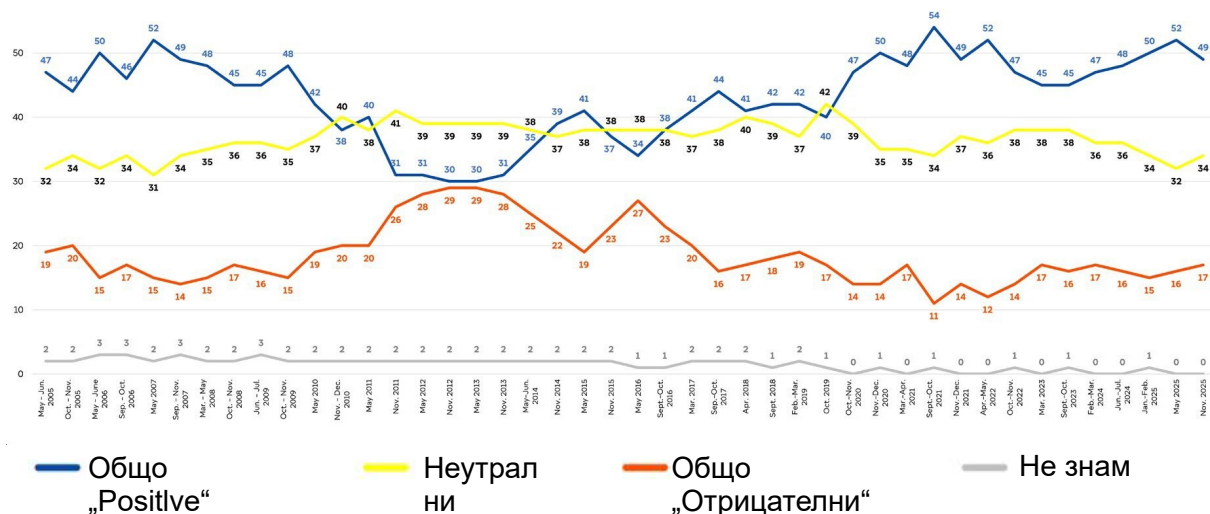

Много положително =
 Сравнително положително ▼3
 Неутрални ▲2
 Сравнително отрицателно ▲1
 Много отрицателни =
 Не знам =
 ▲▼ (ноември 2025 - май 2025)
 ноември
 2025 г.

Много положително
 Сравнително положително
 Неутрални
 Сравнително отрицателно
 Много отрицателни
 Не знам

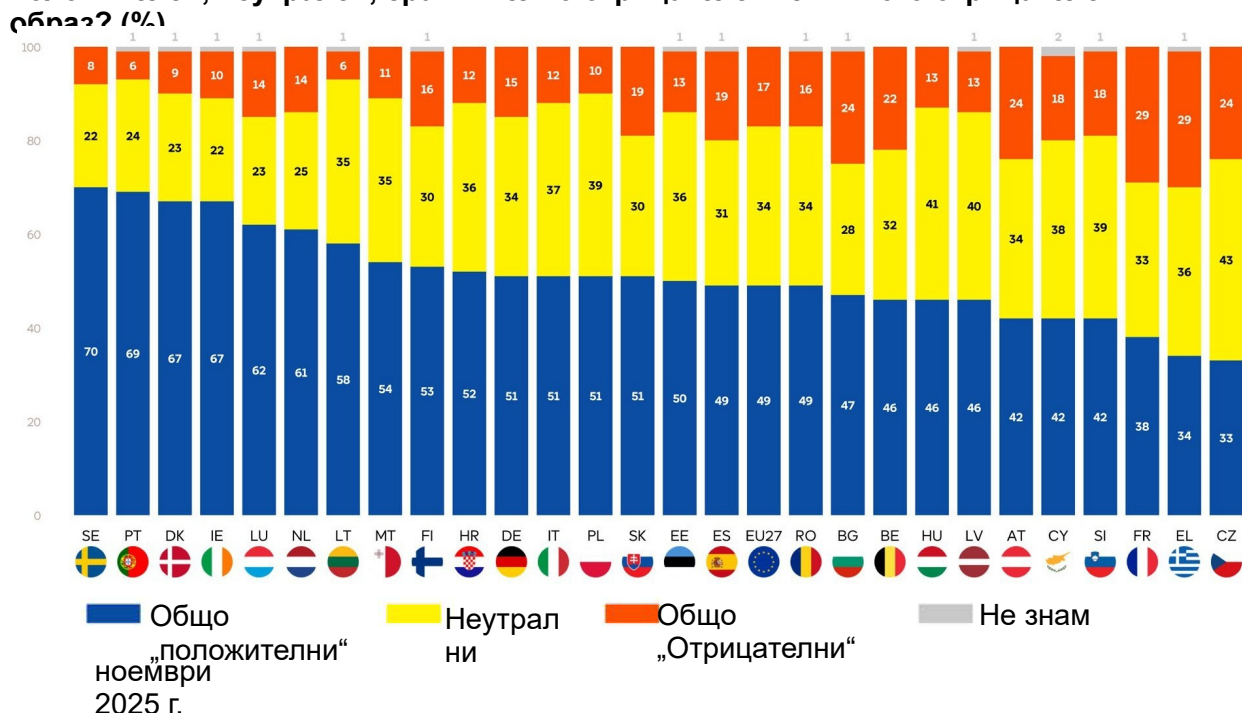
Както и при двата предишни показателя, въпреки неотдавнашния спад на положителните възприятия, дългосрочната тенденция показва по-положителна картина. Поне от 2005 г. насам дялът на респондентите, които имат положителен имидж на Европейския съюз, постоянно надвишава този на отрицателните мнения. Освен това положителните възприятия са най-честият отговор, като от 2020 г. насам последователно надхвърлят и неутралните мнения. Въпреки че настоящото равнище леко е намаляло, то остава високо в сравнение с периода между 2011 г. и 2016 г., когато общественото мнение в ЕС е било по-малко благоприятно.

Г78 Като цяло, представя ли ви ЕС много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен образ? (% — ЕС)

На национално равнище най-малко половината от респондентите съобщават за положителен имидж на Европейския съюз в 15 държави членки, а положителният отговор е най-често срещаният в 25 държави членки. Най-висок дял на положителните възприятия се наблюдава в Швеция (70 %), Португалия (69 %) и Дания и Ирландия (67 %). Обратно, най-ниски нива на положителни възприятия се наблюдават в Чехия (33 %), Гърция (34 %) и Франция (38 %). Чехия и Гърция са единствените държави членки, в които положителният отговор не е най-често срещаният; и в двата случая относителното мнозинство от респондентите са на неутрално мнение. Отрицателните възприятия никога не са най-честият отговор в която и да е държава членка.

Г78 Като цяло, представя ли ви ЕС много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен

В този раздел ще бъде разгледано как възприятията на гражданите за Европейския съюз се различават в различните социално-демографски групи и групи в нагласите.

Първо, полът има слабо влияние върху общите възприятия, въпреки че жените са малко по-склонни от мъжете да имат неутрално мнение (35 % спрямо 32 %), докато мъжете са малко по-склонни да изразяват отрицателно мнение за Съюза (19 % спрямо 16 %).

Разликите, свързани с възрастта, са по-изразени, като по-младите респонденти изразяват по-положителни мнения от по-възрастните респонденти. 60 % от хората на възраст 15—24 години споделят положителна представа за ЕС в сравнение с 54 % от респондентите на възраст 25—39 години, 49 % от респондентите на възраст 40—54 години и 44 % от респондентите на възраст 55 и повече години, което показва ясна тенденция към по-благоприятни възприятия сред най-младите европейци.

Завършената образователна степен също е свързана с възприятията, като респондентите, които са постигнали високо равнище на образование, е по-вероятно да имат положително мнение за ЕС (60 %), отколкото тези със средно равнище (48 %) или ниско равнище на образование (40 %).

Финансовото положение на респондентите допълнително оформя възприятията, тъй като тези, които почти никога или никога не изпитват затруднения при плащането на сметките, са по-склонни да съобщават за положителен имидж (53 %), отколкото респондентите, които се сблъскват с трудности от време на време (43 %) или през по-голямата част от времето (37 %).

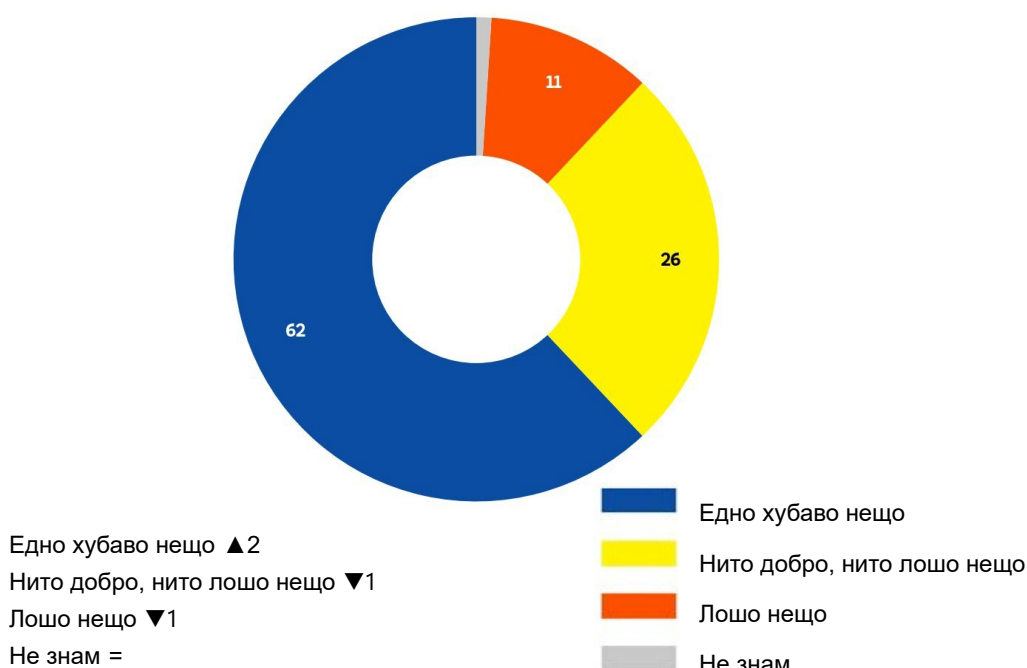
Г78 Като цяло, представя ли ви ЕС много положителен, сравнително положителен, неутрален, сравнително отрицателен или много отрицателен образ? (% — ЕС)				
	Общо „положителни“	Неутрални	Общо „Отрицателни“	Не знам
ЕС-27	49	34	17	0
Пол				
Мъж	49	32	19	0
Жена	48	35	16	1
Възраст				
15-24	60	31	8	1
25-39	54	31	15	0
40-54	49	33	18	0
55+	44	36	20	0
Образователно равнище				
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	40	39	20	1
Средно образование (ISCED 3-4)	48	35	17	0
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	60	27	13	0
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	49	30	21	0
Ръководители	60	29	11	0
Други бели яки	54	32	14	0
Работници, полагащи физически труд	44	37	19	0
Домашни помощници	41	39	20	0
Безработни	41	32	26	1
Пенсиониран	43	36	20	1
Ученици	64	28	8	0
Трудности при плащане на сметки				
През повечето време	37	34	28	1
От време на време	43	35	21	1
Почти никога / Никога	53	33	14	0
Субективна урбанизация				
Селски район или село	45	35	20	0
Малък или среден град	47	35	18	0
Голям град	56	30	14	0
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни				
Общо 'Използваха сте онлайн платформи през последната седмица	51	33	16	0
Няма	37	40	22	1
Изображение на ЕС				
Положително	100	0	0	0
Неутрални	0	100	0	0
Отрицателно	0	0	100	0
Членство в Европейския съюз				
Едно хубаво нещо	71	24	5	0
Лошо нещо	10	21	69	0
Нито добро, нито лошо нещо	14	62	24	0

Членството в Европейския съюз

В настоящия раздел се разглежда отношението на гражданите към членството на тяхната страна в Европейския съюз. Респондентите бяха запитани дали считат членството на страната им за нещо добро, лошо или нито добро, нито лошо. В анализа се разглеждат общите възприятия в ЕС, различията между държавите членки и различията между социално-демографските групи и групите в нагласите, като се дава представа за това как европейците ценят членството в ЕС.

Като цяло ясно изразено мнозинство от респондентите считат, че членството на тяхната страна в Европейския съюз е нещо добро. По-конкретно, 62 % от европейците поддържат това мнение, докато 26 % заявяват, че членството не е нито добро, нито лошо нещо, а 11 % го считат за лошо нещо. В сравнение с периода февруари—март 2024 г. делът на респондентите, които считат членството за нещо добро, се е увеличил с 2 процентни пункта.

QA3 Като цяло, смятате ли, че членството на (НАШАТА СТРАНА) в ЕС е...? (ЕС-27) (%)

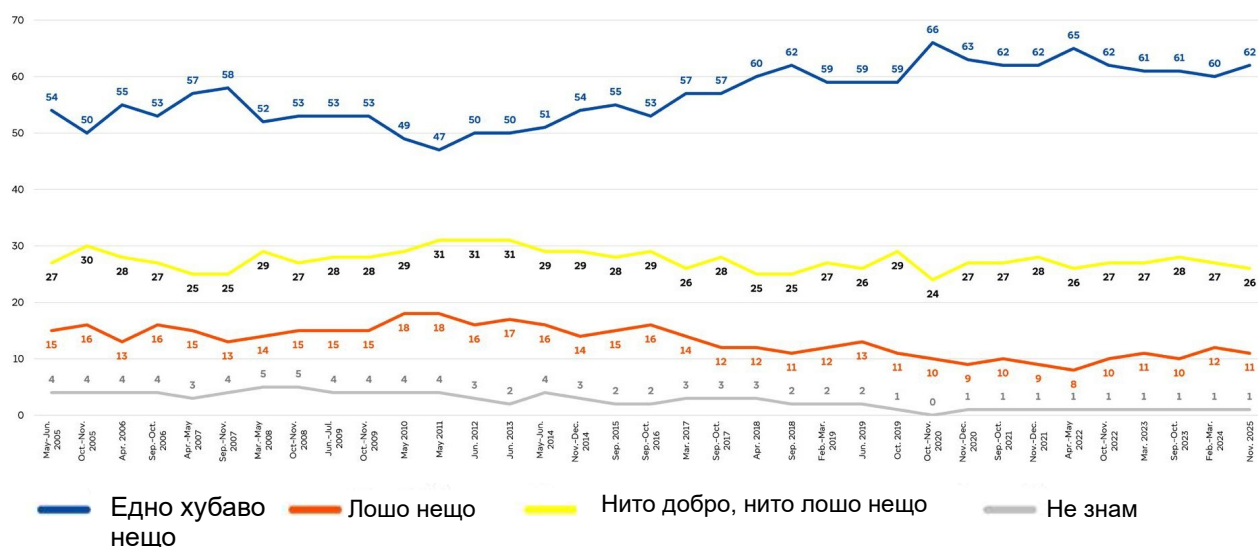

▲▼ (ноември 2025 г. — февруари/март 2024 г.)

ноември 2025 г.

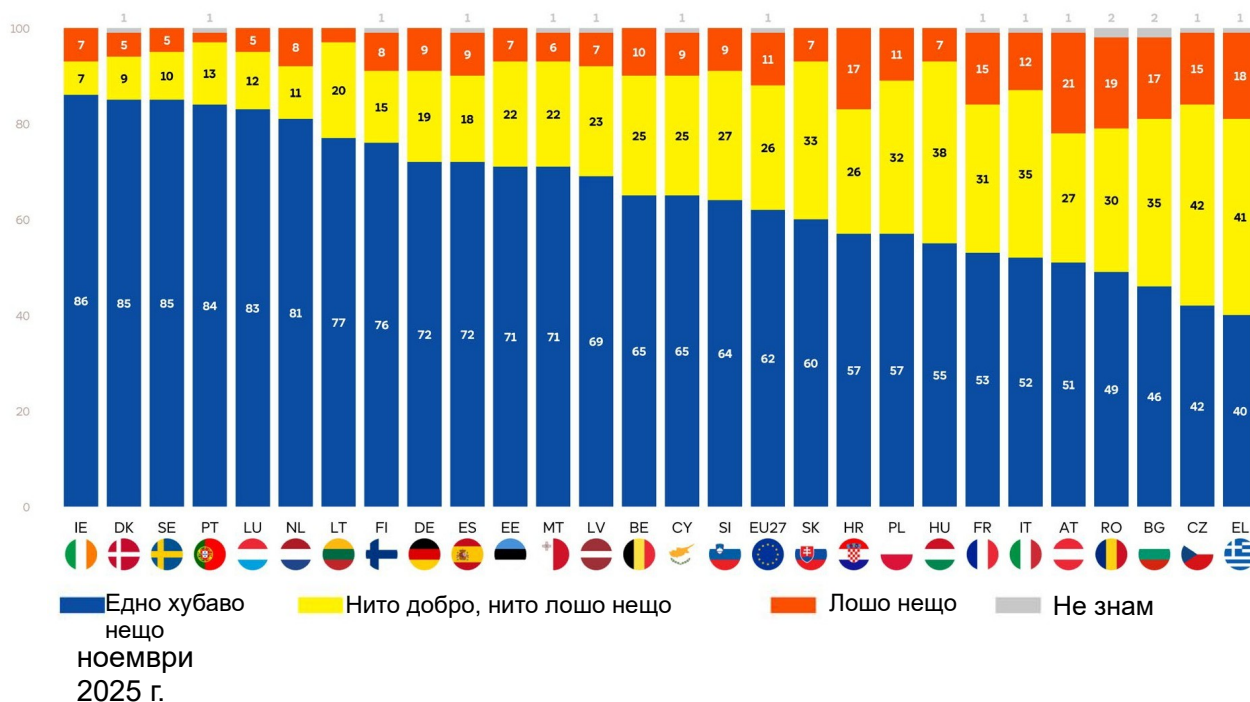
В дългосрочен план положителните възприятия за членството в ЕС постоянно остават над 50 % от 2012 г. насам. Между 2011 г. и 2020 г. се наблюдаваше тенденция към все по-благоприятни възгледи, което отразява нарастващата подкрепа за членството в ЕС в целия Европейски съюз. От 2020 г. насам тази възходяща тенденция се стабилизира, като повече от 60 % от респондентите последователно считат членството в ЕС за нещо добро. Като цяло този дългосрочен модел подчертава трайната и като цяло стабилна подкрепа за членството в ЕС сред европейските граждани.

QA3 Като цяло, смятате ли, че членството на (НАШАТА СТРАНА) в ЕС е...? (% — ЕС)

Възприятията за членство в ЕС се различават значително в отделните държави членки. На национално равнище абсолютно мнозинство от респондентите считат, че членството в ЕС е нещо добро в 23 държави членки. Подкрепата е най-силна в Ирландия (86 %), Дания (85 %) и Швеция (85 %). Обратно, най-ниски нива на положително възприятие се наблюдават в Гърция (40 %), Чехия (42 %) и България (46 %).

QA3 Като цяло, смятате ли, че членството на (НАШАТА СТРАНА) в ЕС е...? (%)

В този раздел ще бъде разгледано как нагласите на гражданите към членството на тяхната страна в Европейския съюз се различават в различните социално-демографски и поведенчески групи.

Полът има малко влияние върху общите възприятия, въпреки че жените са малко по-склонни от мъжете да отговорят, че членството не е нито добро, нито лошо нещо (27% спрямо 24%), докато мъжете са малко по-склонни да считат членството за лошо нещо (13% спрямо 10%).

Различията, свързани с възрастта, са по-изразени, като по-младите респонденти изразяват по-силна подкрепа за членството в ЕС, отколкото по-възрастните респонденти. Сред лицата на възраст 15—24 години 74 % считат членството за нещо добро в сравнение с 65 % от респондентите на възраст 25—39 години, 61 % от тези на възраст 40—54 години и 58 % от респондентите на възраст 55 и повече години.

Завършването на образованието също е положително свързано с подкрепата за членство, като 76 % от респондентите с високо ниво на образование го считат за нещо добро в сравнение с 60 % от тези със средно ниво и 53 % от тези с ниско ниво на образование.

Финансовото положение на респондентите допълнително оформя нагласите: тези, които почти никога или никога не изпитват затруднения при плащането на сметките, са по-склонни да считат членството в ЕС за нещо добро (68 %), отколкото респондентите, които се сблъскват с трудности от време на време (51 %) или през по-голямата част от времето (50 %).

Факторите на нагласите показват особено силна връзка с възприятията за членство в ЕС. Респондентите с положителен имидж на Европейския съюз е много вероятно да считат членството за нещо добро (90 %).

И накрая, по всичките четири показателя — образа на Европейския парламент, ролята на Европейския парламент, образа на Европейския съюз и възприятията за членството в ЕС — моделите на вариация от социално-демографски фактори и фактори на нагласите са поразително сходни. По-младите респонденти и тези с по-високи нива на образование постоянно отчитат по-положителни възприятия и по-голяма подкрепа, докато финансовите затруднения са свързани с малко по-неблагоприятни възгледи. Полът има само ограничено влияние върху показателите. Факторите на нагласите, като положителен имидж на ЕС, оптимизъм за неговото бъдеще и възприемани ползи от членството, показват най-силните и най-последователни асоциации, с благоприятни нагласи, свързани с по-голяма подкрепа във всяка мярка. Тази еднородност подчертава, че едни и същи социално-демографски характеристики и характеристики на нагласите формират възгледите на гражданите както за Европейския съюз, така и за Европейския парламент, което показва последователна и систематична структура, залегнала в основата на обществените възприятия за Съюза и неговите институции.

QA3 Като цяло, смятате ли, че членството на (НАШАТА СТРАНА) в ЕС е...? (% — ЕС)				
	Едно хубаво нещо	Лошо нещо	Нито добро, нито лошо нещо	Не знам
ЕС-27	62	11	26	1
Пол				
Мъж	62	13	24	1
Жена	62	10	27	1
Възраст				
15-24	74	6	19	1
25-39	65	10	24	1
40-54	61	12	27	0
55+	58	13	28	1
Образователно равнище				
Ниско ниво на образование (ISCED 0-2)	53	15	31	1
Средно образование (ISCED 3-4)	60	12	28	0
Високо ниво на образование (ISCED 5-8)	76	7	17	0
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	60	13	27	0
Ръководители	76	6	18	0
Други бели яки	66	8	25	1
Работници, полагащи физически труд	55	14	30	1
Домашни помощници	48	18	33	1
Безработни	57	18	24	1
Пенсиониран	58	13	28	1
Ученици	78	4	17	1
Трудности при плащане на сметки				
През повечето време	50	20	28	2
От време на време	51	15	33	1
Почти никога / Никога	68	9	23	0
Субективна урбанизация				
Селски район или село	60	14	25	1
Малък или среден град	60	11	28	1
Голям град	69	8	22	1
Използване на онлайн платформи през последните 7 дни				
Общо 'Използвали сте онлайн платформи през последната седмица	64	11	25	0
Няма	49	16	33	2
Изображение на ЕС				
Положително	90	2	8	0
Неутрални	45	7	47	1
Отрицателно	18	45	36	1

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Есенното проучване на Евробарометър от 2025 г. отразява европейската общественост, която навигира в период, белязан от геополитическо напрежение и несигурност за бъдещето. Гражданите проявяват силен оптимизъм по отношение на собственото си бъдеще и бъдещето на семейството си, но това доверие отслабва, когато се обръщат към перспективите за своята страна, Европейския съюз и особено за света. Песимизмът за глобалните събития сега е широко разпространен, оформен от продължаващите конфликти и като цяло нестабилен международен контекст.

Опасенията, свързани със сигурността и безопасността, са високи по всички тествани теми. Конфликтите в близост до ЕС, тероризмът, кибератаките, природните бедствия, свързани с изменението на климата, и неконтролираните миграционни потоци пораждат дълбока загриженост. Успоредно с това рисковете, свързани с комуникацията, като дезинформацията, словото на омразата, генерираното от ИИ фалшиво съдържание, недостатъчната защита на данните и заплахите за свободата на изразяване, също се считат за широко обезпокоителни.

В този контекст гражданите имат големи очаквания относно способността на Европейския съюз да реагира. Две трети смятат, че ролята на ЕС в защитата на гражданите от глобални кризи следва да се увеличи, а голямото мнозинство подкрепя по-голямо единство между държавите членки и по-силен европейски глас на международната сцена. Отбраната и сигурността са областта, която най-често се определя като основна за укрепване на позицията на ЕС в света, следвана от конкурентоспособността и промишлеността и енергийната независимост.

Що се отнася до приоритетите на гражданите, икономическите въпроси са в челните редици на техните очаквания. Инфлацията, нарастващите цени и издръжката на живота отново са най-важният приоритет, с който европейците искат Европейският парламент да се справи. Икономиката и създаването на работни места се следят отблизо, а общественото здраве също придобива все по-голямо значение. Въпреки че повечето респонденти очакват стандартът им на живот да остане стабилен през следващите пет години, значително малцинство очаква спад, особено в държави, в които икономическата несигурност се усеща по-силно. Гражданите също така потвърждават отново значението на основните ценности. Мирът се очертава като ценността, която те най-много искат Европейският парламент да защитава, отразявайки настоящия геополитически климат. Демокрацията, правата на човека, свободата на словото и принципите на правовата държава също остават основни очаквания. Удовлетвореността от демокрацията както на национално равнище, така и в рамките на ЕС, продължава да надвишава прага на мнозинството, въпреки че леко е намаляла от пролетта на 2025 г. насам.

Отношението към ЕС и неговите институции остава като цяло положително въпреки лекия спад. Относителното мнозинство поддържа благоприятен имидж на Европейския съюз и на Европейския парламент. Подкрепата за членството в ЕС остава силна, като повече от шест от всеки десет европейци считат, че това е нещо добро за тяхната страна, а мнозинството от гражданите продължават да подкрепят по-важната роля на Европейския парламент.

Като цяло проучването на Евробарометър от есента на 2025 г. описва Европейския съюз, изправен пред значителни напрежения и предизвикателства в световен мащаб. В този контекст гражданите са загрижени за бъдещето и очакват ЕС да играе по-важна роля.

Коментари

(Пиер Диумегард)

„Гражданите искат Европейският съюз да действа единно и амбициозно. 89 % от респондентите заявяват, че държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-обединени, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства, а 86 % искат ЕС да има по-силен глас на международно равнище.“ (Ключ 1 от въпрос QA7)

Да, но това са само желания. Ако попитаме „Искате ли всички държави по света да предприемат съвместни действия срещу замърсяването?“, отговорът също ще бъде „да“. Ако попитаме французите „Искате ли вашите депутати да се споразумеят за бюджет за страната?“, отговорът също ще бъде „да“.

Ето диаграмата на въпрос QA7 (вж. също стр. 84):

Въпрос 7: До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? (ЕС-27) (%)

Държавите — членки на ЕС, следва да бъдат по-обединени, за да се справят с настоящите глобални предизвикателства

Европейският съюз следва да има по-силен глас на международно равнище

Европейският съюз се нуждае от повече средства, за да се справи с настоящите глобални предизвикателства

■ Общо „Съгласен“   ■ Общо „Несъгласие“   ■ Не знам

нояври 2025 г.

Одобрението на третото предложение е много по-ниско (= има два пъти повече хора, които не са съгласни).

Това е така, защото третата фраза „Европейският съюз се нуждае от повече средства“ е по-обвързваща: ако предоставим повече ресурси на Европейския съюз, това означава, че отнемат ресурси от други структури. Кой ще бъде жертван в този случай?

Третото предложение предполага избор, трудни обсъждания; за тези обсъждания се нуждаем от прост и точен език: Аз съм Есперанто.

ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

Между 6 и 30 ноември 2025 г. Verian Belgium проведе вълна 104.2 от проучването на Евробарометър. Вълна 104,2 обхваща населението на съответните националности на държавите — членки на Европейския съюз, пребиваващо във всяка от 27-те държави членки и на възраст 15 и повече години.

Основният модел на извадката, прилаган във всички държави, е стратифициран многоетапен, случаен (вероятностен). Във всяка държава рамката на извадката първо се стратифицира по региони по NUTS и в рамките на всеки регион по мярка за градскост (DEGURBA). Броят на извадковите точки, избрани във всяка страта, отразява съвкупността от страта 15+. На втория етап бяха избрани пунктове за вземане на проби с вероятност, пропорционална на размера на популацията им от 0+ в рамките на всяка страта. По този начин извадките представляват цялата територия на изследваните държави съгласно NUTS II на Евростат (или негов еквивалент) и съгласно разпределението на резидентното население на съответните националности по отношение на метрополни, градски и селски райони.²⁶

Във всяка от избраните точки за вземане на проби на случаен принцип се изготвя начална координата и се използва инструмент за обратно геокодиране за идентифициране на най-близкия адрес до координатата. Този адрес беше началният адрес за случайната разходка. Допълнителни адреси (всеки N-ти адрес) бяха избрани чрез стандартни процедури за "случаен маршрут" от първоначалния адрес. Във всяко домакинство респондентът е бил привлечен на случаен принцип. Подходът към подбора на случаен принцип зависи от размера на домакинството. Например за домакинства с двама над 15 членове сценарият е използван за избор на информатора (лицето, което отговаря на въпросника на проверителя) или на другия допустим член в домакинството. За домакинства с трима над 15 членове сценарият е използван за избор или на информатора (1/3 от времето), или на другите двама отговарящи на условията членове в домакинството (2/3 от времето). Когато другите двама членове бяха избрани, на интервюиращия беше казано или да попита за най-младия, или за най-възрастния. Сценарият на случаен принцип би присвоил селекцията на най-младия или най-възрастния с еднаква вероятност. Този процес продължава за четирима над 15 членове на домакинството — на случаен принцип се търсят най-младите, 2-рите най-млади и най-възрастните. За домакинствата с пет 15+ членове се връщаме към правилото за последния рожден ден.

Ако не е осъществен контакт с никого в домакинството или ако избраният респондент не е бил на разположение (зает), интервюиращият е посетил отново същото домакинство до три допълнителни пъти (общо четири опита за контакт). Интервюиращите никога не посочват, че проучването се провежда предварително от името на Европейската комисия; при поискване те могат да предоставят тази информация след приключване на проучването.

---

26 Класификация на градските селски райони въз основа на DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Етапът на набиране на персонал е малко по-различен в Нидерландия, Финландия и Швеция. В последните две държави беше подбрана извадка от адреси в рамките на всеки пункт за вземане на проби от адреса или регистъра на населението (във Финландия подборът не се извършва във всички пунктове за вземане на проби, а в някои, в които се очаква процентът на отговорилите да се подобри). Подборът на адресите е направен на случаен принцип. След това домакинствата се свързаха по телефона и бяха наети да участват в проучването. В Нидерландия се използва двурамкова извадка за РЗР (мобилни и стационарни номера), тъй като няма изчерпателен регистър на населението с налични телефонни номера. Изборът на числа на двата кадъра се извършва по произволен начин, като всяко число получава еднаква вероятност за избор. За разлика от Швеция и Финландия, извадката не е групирана.

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Режим на интервюиране по държави

Интервютата бяха проведени чрез лични интервюта, или физически в домовете на хората, или чрез дистанционно видео взаимодействие на съответния национален език. Интервюта с дистанционно видеоинтервю („онлайн интервю лице в лице“ или CAVI, компютърно подпомогнато видеоинтервю, бяха проведени само в Република Кипър, Дания, Малта, Нидерландия, Финландия и Швеция).

COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE Belgium	1,021		1,021
BG Bulgaria	1,046		1,046
CZ Czechia	1,064		1,064
DK Denmark	703	313	1,016
DE Germany	1,527		1,527
EE Estonia	1,006		1,006
IE Ireland	1,006		1,006
EL Greece	1,007		1,007
ES Spain	1,011		1,011
FR France	1,004		1,004
HR Croatia	1,003		1,003
IT Italy	1,031		1,031
CY Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV Latvia	1,004		1,004
LT Lithuania	1,023		1,023
LU Luxembourg	508		508
HU Hungary	1,026		1,026
MT Malta	325	177	502
NL Netherlands	824	186	1,010
AT Austria	1,003		1,003
PL Poland	1,016		1,016
PT Portugal	1,037		1,037
RO Romania	1,041		1,041
SI Slovenia	1,005		1,005
SK Slovakia	1,003		1,003
FI Finland	703	298	1,001
SE Sweden	711	320	1,031
TOTAL EU27	25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Маржове на грешката

На читателите се напомня, че резултатите от проучването са оценки, чиято точност, при равни други условия, се основава на размера на извадката и на наблюдавания процент. С извадки от около 1000 интервюта реалните проценти варират в рамките на следните доверителни граници:

Статистически допустими отклонения, дължащи се на допустими отклонения при вземането на проби

(при 95-процентно ниво на доверие)

различните размери на извадките са в редове

различните наблюдавани резултати са в колони

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000

5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %
95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %

В бързо променящата се и изпълнена с предизвикателства глобална среда гражданите искат Европейският съюз да действа с единство и амбиция. Отбраната, сигурността и икономиката са ключови приоритети за укрепване на ЕС както във вътрешен, така и в международен план. Европейците са особено загрижени по въпроси, свързани със сигурността, като продължаващите конфликти и войни, както и по обществени и цифрови въпроси, включително дезинформацията, защитата на данните онлайн и подвеждащото съдържание, създадено от изкуствения интелект. В този контекст европейските граждани биха искали ЕС да играе по-значима роля в тяхната защита. Голямото мнозинство от европейците продължават да считат членството в ЕС за ценно и положителният имидж на ЕС остава висок, макар и леко да намалява през последните няколко месеца.

Проучването, проведено от изследователската агенция Verian Belgium между 6 и 30 ноември 2025 г. във всички 27 държави — членки на ЕС, беше проведено лице в лице, като видеоинтервютата (CAVI) бяха използвани допълнително в Кипър, Дания, Финландия, Малта, Нидерландия и Швеция. Бяха проведени общо 26 453 интервюта, а резултатите от ЕС бяха претеглени според броя на населението във всяка държава.

За повече информация относно пълното проучване сканирайте QR кода:

ПУБЛИКУВАНЕ НА ЕВРОБАРОМЕТЪРА И НАБЛЮДЕНИЯТА
ДИРЕКЦИЯ „ВЪНШНИ РАБОТИ“ ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЯ „КОМУНИКАЦИЯ“
ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ
DGCOMM-EBSU@EUROPARL.EUROPA.EU
EUROPA.EU/EUROBAROMETER

БРОЙ НА КАТАЛОГИТЕ: QA-01-26-015-EN-N
ISBN: 978-92-848-3394-8
ISSN: 2529-6973
DOI: 10.2861/5597640
© Европейски съюз, 2026 г.